

Vlaams
Parlement

ingediend op **1938** (2018-2019) – Nr. 9
9 mei 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn
uitgebracht door Elke Wouters en Hermes Sanctorum-Vandevoorde

over het voorstel van decreet

van Tinne Rombouts, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd,
Elke Wouters, Bart Dochy en Sofie Joosen

houdende wijziging van het decreet van 5 april 1995
houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid,
gecoördineerd op 15 juni 2018,
en van het decreet van 22 december 2006
houdende de bescherming van water
tegen de verontreiniging door nitraten
uit agrarische bronnen, wat de implementatie
van het zesde Mestactieprogramma betreft

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn:

Voorzitter: Tinne Rombouts.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Andries Gryffroy, Axel Ronse, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Elke Wouters;
Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens, Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;
Gweny De Vroe, Bart Tommelein;
Rob Beenders, Bruno Tobback;
Johan Danen.

Plaatsvervangers:

Jelle Engelbosch, Sofie Joosen, Jos Lantmeeters, Jan Peumans, Nadia Sminate, Sabine Vermeulen;
Sonja Claes, Jos De Meyer, Bart Dochy, Orry Van de Wauwer;
Willem-Frederik Schiltz, Sas van Rouveroi;
Bert Moyaers, Els Robeyns;
Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;
Hermes Sanctorum-Vandevoorde.

Documenten in het dossier:

- 1938** (2018-2019) –
- Nr. 1: Voorstel van decreet
 - Nr. 2: Amendementen
 - Nr. 3: Verslag van de hoorzitting
 - Nr. 4: Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
 - Nr. 5: Advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij
 - Nr. 6: Advies van de Raad van State
 - Nr. 7: Amendementen
 - Nr. 8: In eerste lezing door de commissie aangenomen artikelen

INHOUD

I.	Algemene behandeling	5
1.	Toelichting namens de indieners van het voorstel van decreet	5
2.	Toelichting van de amendementen nr. 1-12.....	7
3.	Repliek van de indieners op de hoorzitting en de adviezen van de Raad van State, Minaraad en SALV	8
3.1.	Hoorzitting.....	8
3.2.	Adviezen	9
3.2.1.	Advies van de Minaraad en de SALV	9
3.2.2.	Advies van de Raad van State	9
4.	Bespreking.....	10
4.1.	Tussenkomst van Bart Caron	10
4.1.1.	Algemeen	10
4.1.2.	Toelichting van de amendementen nr. 13-23.....	16
4.2.	Tussenkomst van Hermes Sanctorum-Vandevoorde	17
4.3.	Tussenkomst van Bruno Tobback.....	19
4.4.	Tussenkomst van Wilfried Vandaele	20
4.5.	Tussenkomst van Bart Dochy.....	22
4.6.	Tussenkomst van Francesco Vanderjeugd.....	22
4.7.	Tussenkomst van Tinne Rombouts.....	22
4.8.	Op de tussenkomsten aansluitende discussie.....	25
4.9.	Toelichting amendementen nr. 24-27	28
4.10.	Repliek op de voorgestelde amendementen nr. 13-23	29
4.11.	Aansluitende discussie.....	30
5.	Artikelsgewijze stemming.....	33
6.	Verzoek tot tweede lezing	33

II. Tweede lezing	33
1. Wetgevingstechnische correcties	33
2. Bespreking	34
2.1. Tussenkomst van Bart Caron	34
2.2. Tussenkomst van Hermes Sanctorum-Vandevoorde	35
2.3. Tussenkomst van Bruno Tobback	36
2.4. Tussenkomst van Francesco Vanderjeugd	37
2.5. Tussenkomst van Bart Dochy	37
2.6. Tussenkomst van Wilfried Vandaele	38
2.7. Tussenkomst van Tinne Rombouts	38
2.8. Op de tussenkomsten aansluitende discussie	38
3. Stemmingen	42
3.1. Artikelsgewijze stemming	42
3.2. Aankondiging reflectienota	43
3.3. Stemming over het geheel	43
Gebruikte afkortingen	44
Tekst aangenomen door de commissie	45
Bijlagen: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn besprak op 7 mei 2019 het voorstel van decreet van Tinne Rombouts, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Elke Wouters, Bart Dochy en Sofie Joosen houdende wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 en van het decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, wat de implementatie van het zesde Mestactieprogramma betreft (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1938/1).

De toelichting van het voorstel van decreet vond plaats op 2 april 2019, onmiddellijk gevolgd door een hoorzitting met vertegenwoordigers van de administratie (Mestbank), de milieuorganisaties (Natuurpunt – Bond Beter Leefmilieu) en de landbouworganisaties (Algemeen Boerensyndicaat – Boerenbond) (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1938/3).

Op 3 april 2019 besliste de voorzitter van het parlement om over het voorstel van decreet het advies in te winnen van de Raad van State en de adviesraden Minaraad en SALV. Het gezamenlijke advies van de Minaraad en de SALV werd aan het parlement bezorgd op 3 mei 2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1938/4 en 5). Het advies van de Raad van State werd bezorgd op 6 mei 2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1938/6).

Naar aanleiding van de bespreking op 7 mei 2019 werd een tweede lezing gevraagd. Die tweede lezing vond plaats op woensdag 8 mei 2019. Hierbij werd de indiening van een reflectienota aangekondigd.

Het plan-MER, de goedkeuring ervan door de administratie en het overwegingsdocument dat naar aanleiding van het openbaar onderzoek werd opgesteld, zijn te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

I. Algemene behandeling

1. Toelichting namens de indieners van het voorstel van decreet

Tinne Rombouts licht het voorstel van decreet toe dat het zesde mestactieprogramma implementeert. In uitvoering van de Europese Nitraatrichtlijn dient elke lidstaat of regio een actieprogramma op te maken en dit elke vier jaar te herzien. Ondertussen is dit het zesde Vlaamse actieplan. Om de waterkwaliteit te meten heeft Vlaanderen een fijnmazig meetnetwerk. De doelstellingen worden echter niet gehaald. De laatste jaren is er een stagnatie en zelfs een achteruitgang, onder meer door de extreme weersomstandigheden. Die feiten vormen de basis voor het voorstel.

De toelichting gaat vooral over de belangrijkste nieuwigheden ter verbetering van de waterkwaliteit. Vooraf herhaalt het lid toch enkele fundamenteën waar ook dit MAP blijft op inzetten, vooreerst aangaande de mestsamenstelling. De vernieuwde aanpak voor analyses van dierlijke mest, zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 22 december 2017, wordt verder uitgerold. Tevens wordt een proefproject opgestart om, na de samenstelling van varkensmest, ook de samenstelling van rundermest correcter te bepalen.

Mestverwerking blijft een sleutelinstrument in het mestbeleid. MAP 6 maakt werk van een effectievere controle op de mestverwerkingsinstallaties door een verbetering van de risicoanalyse van nutriëntenverliezen onder meer door het verplichten van debietmeting op de mestverwerkingsinstallatie en doorlichtingen die leiden tot het opleggen van mitigerende maatregelen en proportionele bestraffing bij het niet-naleven. Gegevensuitwisselingen met derden over niet-dierlijke organische stromen naar anaerobe vergistingsinstallaties zullen de risico's bij gebruik van

digestaat beter in kaart brengen, waarna mitigerende maatregelen worden opgelegd.

De risicoanalyse van nutriëntenverliezen bij gebruik van kunstmest wordt verbeterd door de ontwikkeling van bijkomende indicatoren voor kunstmestgebruik in samenwerking met de sector van de kunstmestproducenten. Het kunstmestgebruik wordt beter opgevolgd met een jaarlijkse registratie bij de handelaars en de registratie van het gebruik bij de landbouwers tot op niveau van de teelten.

Een nieuwigheid in MAP 6 is dat het Vlaamse Gewest wordt ingedeeld in vier gebiedstypes naargelang de gemiddelde nitraatconcentratie, gaande van gebieden waar de doelstellingen al bereikt zijn tot gebieden waar landbouwers verplicht worden om minder te bemesten. Combinaties van categorieën voor oppervlaktewater en klassen voor grondwater bepalen het gebiedstype. Dat er gemiddelden van nitraatconcentraties gehanteerd worden, is om excessen uit te vlakken en om te bepalen waar de risico's gesitueerd zijn zodat daarop kan worden gefocust.

Voor oppervlaktewater wordt er per afstroomzone een streefwaarde van 18 milligram nitraat per liter opgelegd voor de langere termijn. Op basis van de doelafstand tussen de actuele toestand en de streefwaarde voor oppervlaktewater worden de afstroomzones in één van vier categorieën ingedeeld. Op basis van de toestand van het grondwater, zoals bepaald in metingen van de kalenderjaren 2015, 2016 en 2017, en op basis van de trendbeoordeling van de kwaliteit van het grondwater, zoals beoordeeld op basis van de data van de acht recentste meetcampagnes, in de kalenderjaren 2014, 2015, 2016 en 2017, worden alle afstroomzones voor grondwater ingedeeld in één van de vier klassen. Hier geldt een streefwaarde van 40 mg nitraat per liter. Zoals reeds gesteld, bepaalt de combinatie van categorie en klasse het gebiedstype waartoe de afstroomzone behoort. Dit gebiedstype bepaalt de maatregelen die genomen moeten worden. Hoe groter de doelafstand, hoe strenger de maatregelen.

In gebiedstype 0 zal een generiek beleid gevoerd worden met versoepelingen aangezien de waterkwaliteit daar goed is. Voor groente- en sierteelt is er geen verplicht bemestingsadvies en er zijn minder nitraatresiducontroles. De prioritaire inzet ligt op de deelzones met hogere nitraatconcentraties. In gebiedstype 1 zullen bij de generieke aanpassingen bijkomende verplichtingen worden opgelegd op het vlak van de inzaai van vanggewassen. In gebiedstype 2 en 3 zijn er aanzienlijke inspanningen nodig. De bemestingsnormen zullen in die gebiedstypes per jaar verlagen en er zal een deel van het areaal bijkomend ingezaaid moeten worden met vanggewassen. Dit zal gebeuren volgens het kader dat in het voorstel van decreet staat. Daarnaast moeten alle mesttransporten opgevolgd worden met AGR-GPS.

Er is gekozen voor aanzienlijke extra maatregelen in die gebieden waar de doelafstanden groot zijn. Generieke maatregelen hebben echter niet altijd het gewenste effect. Maatregelen op maat van het bedrijf of de regio zijn beter. Net daarom wordt een systeem van equivalente maatregelen ingevoerd. Landbouwers kunnen individueel of in groep kiezen voor equivalente maatregelen in plaats van de generieke regeling. Deze maatregelen op maat van een bedrijf, een groep van bedrijven of een sector zullen worden beoordeeld op hun effectiviteit, die minstens even groot moet zijn als die van de basismaatregelen en hun controleerbaarheid door een expertcommissie, alvorens deze kunnen worden toegepast. Op die manier wordt innovatie gestimuleerd en wordt de sector gestuurd om zelf zijn verantwoordelijkheid te nemen om de waterkwaliteit te verbeteren.

Een derde element gekoppeld aan de nieuwe gebiedstypes is de mogelijkheid om op basis van een positieve bedrijfsevaluatie van het nitraatresidu vrijgesteld te worden van bovenvermelde bijkomende maatregelen. Het lid hoopt dat het een

grote stimulans kan zijn voor land- en tuinbouwers om goede resultaten te boeken op bedrijfsniveau of in samenwerking met collega's.

Het halen van de doelstellingen is geen gemakkelijke uitdaging. Er is al een lange weg afgelegd, maar ook hier wegen de laatste loodjes het zwaarst. De wijze waarop de doelstellingen bereikt worden, moet verzoenbaar zijn met andere maatschappelijke doelstellingen, onder andere economisch verantwoorde en kwaliteitsvolle voedselvoorziening, een domein waarin de Vlaamse land- en tuinbouwsector uitblinkt. Daarom is het belangrijk om samen met wetenschappers, administratie en betrokken sectoren te zoeken hoe stappen voorwaarts te zetten, in eerste instantie in overleg met de toezichthoudende overheid, zijnde Europa. Het voorstel van decreet heeft al een hele weg afgelegd. Het actieplan is goedgekeurd door Europa, maar vooraleer alle partijen in de Vlaamse Regering dat ook konden, waren er nog een aantal aanpassingen nodig. Het Europese Nitraatcomité heeft eind maart 2019 een positief advies gegeven over de derogatieregeling waarbij land- en tuinbouwers de kans krijgen om een circulaire landbouw toe te passen op het eigen bedrijf, dus zoveel mogelijk eigen dierlijke mest in de plaats van kunstmest zonder dat het een hoger risico mag zijn voor de waterkwaliteit. Tinne Rombouts hoopt tot slot dat het parlement snel zal beslissen zodat de VLM en de Mestbank alles in het werk kunnen stellen om de land- en tuinbouwers in te lichten over de nieuwe regeling en hen goed te begeleiden.

2. Toelichting van de amendementen nr. 1-12

Tinne Rombouts licht eerst de amendementen toe die reeds waren ingediend en waarover de Raad van State advies heeft gegeven (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1938/2). Deze amendementen zijn gebaseerd op het legistiek advies van het Vlaams Parlement.

Amendement nr. 1 gaat over de wijziging van het opschrift van het voorstel van decreet zodat de citeertitel ook in het opschrift gebruikt wordt. Amendement nr. 2 vervangt in de tekst van het voorstel van decreet en in de bijlage de voluit geschreven titel door dezelfde citeertitel. Door amendement nr. 3 wordt het woord "Vlaanderen" vervangen door de woorden "Het Vlaamse Gewest". Door amendement nr. 4 worden de eerste drie leden van artikel 14, §9, van de voorgestelde tekst vervangen zodat er nu een juiste historische verwijzing komt. In amendement nr. 5 wordt de term 'winterjaar' verduidelijkt. Men neemt dan de metingen van een zogenaamd winterjaar in aanmerking, van 1 juli van het voorgaande jaar tot 30 juni van het lopende jaar. In amendement nr. 6 wordt het woord 'kan' vervangen zodat het wel duidelijk over een verplichting en niet over een mogelijkheid gaat. In amendement nr. 7 wordt de verwijzing aangepast zodat er naar het juiste decreet wordt verwezen. Met amendement nr. 8 wordt de voorgestelde tekst aangepast zodat de verwijzing naar het betreffende decreet ook correct is. Ook in amendement nr. 9 wordt de voorgestelde tekst aangepast zodat de verwijzing naar het decreet correct is. Door amendement nr. 10 wordt de provisorische datum die in de opmaak van het voorliggende decreet werd gezet, geschrapt en tijdelijk vervangen door haakjes. Zodra duidelijk is wat de exacte datum van het voorliggende voorstel van decreet wordt, dient die datum ingevuld te worden in artikel 32. Door amendement nr. 11 wordt de voluit geschreven titel vervangen door de citeertitel in bijlagen 1, 2 en 3.

Op basis van het artikelsgewijze onderzoek van het voorstel van decreet door de Raad van State wordt met amendement nr. 12 ook nog een wijziging voorgesteld aan artikel 2 (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1938/7).

3. Repliek van de indieners op de hoorzitting en de adviezen van de Raad van State, Minaraad en SALV

3.1. Hoorzitting

Tinne Rombouts stelt dat in de hoorzitting de partners vanuit verschillende invalshoeken hebben aangegeven dat dit MAP een duidelijke evenwichtsoefening is. Het is geen evidente opdracht. Iedereen geeft aan dat het een harde noot is. De evenwichtsoefening tracht de verschillende doelstellingen die in onze maatschappij worden nagestreefd met elkaar te verzoenen.

Het buikgevoel gaf aan dat het een overhaast proces was. Anderzijds heeft deze commissie toch regelmatig hoorzittingen georganiseerd en vragen gesteld over de voortgang van het MAP. *Tinne Rombouts* vindt daarom dat het geen overhaast proces is geweest, zeker ook als men kijkt naar de verschillende onderhandelingen die in januari 2018 met de Europese Commissie zijn gestart. Daarnaast waren er een aantal OMAP-overleg rondes waarbij de verschillende partners betrokken waren. Overhaast was het volgens haar niet, maar ze beseft dat men op het einde van de legislatuur met een heel strakke timing zit en dat het Vlaams Parlement een extra inspanning mag leveren, zeker ook als men kijkt naar de extra inspanningen die men van de mensen op het terrein verwacht.

Er werd een aantal keren gewezen op de moeilijk zichtbare manier waarop dit MAP tot stand is gekomen. De spreker vindt dat er in de toekomst meer aandacht moet gaan naar de terugkoppeling van de gesprekken die er in de OMAP-overleg rondes en met Europa zijn gevoerd.

Er is ook opgemerkt dat er met soepele gebiedstypes gewerkt wordt en dat een aantal sectoren ontzien zouden worden, waaronder de groenteteelt. Vooral met dat laatste is *Tinne Rombouts* het niet eens, want het decreet vraagt van groenteteelers net extra inspanningen. Onder andere rond vanggewassen staan in het voorstel van decreet heel duidelijke doelstellingen. De groentesector wordt dus zeker niet ontzien, integendeel. Het wordt voor de sector niet evident om de kwaliteit van de teelt te garanderen en tegelijkertijd de vooropgestelde doelstellingen te halen.

Er kwam vervolgens ook kritiek op de samenwerking met landbouwers. Volgens *Tinne Rombouts* is het belangrijk om die samenwerking duidelijk te vermelden en de landbouwers zo voldoende ruimte te geven om meer vanggewassen te planten. Elke bijkomende hectare vanggewassen is voordelig voor de waterkwaliteit. De focus ligt daarbij heel duidelijk op die gebieden waar de waterkwaliteit nu het slechtst is en dat is een belangrijke stap voorwaarts.

Wat de equivalente maatregelen betreft, haalde de oppositie aan dat die misschien wel als achterpoortje zouden kunnen dienen. De bedoeling van die equivalente maatregelen is echter om ruimte te bieden aan innovatie en zo net meer vooruitgang te boeken, aldus de spreker. Daar zullen beoordelaars ook zeer streng op toezien. Kennis, ervaring en onderzoek evolueren zeer snel. Het toekomstige decreet moet daar al even snel op kunnen inspelen en dat wordt mogelijk dankzij de equivalente maatregelen. Daarnaast bieden ze het voordeel dat er meer maatwerk mogelijk wordt. Recurrente maatregelen, die overal gelden, hebben hun beperkingen. Regio- of bedrijfsspecifieke maatregelen kunnen soms meer effect hebben, omdat ze rekening houden met verschillen op regio- of bedrijfsniveau. Voor dergelijke maatregelen is er in het voorstel van decreet ruimte dankzij de equivalente maatregelen.

De oppositie keek ten slotte met enige argwaan naar de vrijstelling. Die vrijstelling staat weliswaar nog steeds in het MAP ingeschreven, maar er zijn wel heel strikte voorwaarden aan verbonden. Dankzij de vrijstelling zullen landbouwers die posi-

tieve resultaten kunnen voorleggen ruimte krijgen om hun bedrijfsvoering zelf in te vullen. Dat moet een positieve spiraal teweegbrengen die iedereen motiveert om op de kar te springen. Tinne Rombouts benadrukt bovendien dat het geen evidentie is om de vrijstelling te verkrijgen vooral dan voor groente- en aardappeltelers.

3.2. Adviezen

3.2.1. *Advies van de Minaraad en de SALV*

Het eerste advies, een gezamenlijk advies van de Minaraad en de SALV, stuurt heel hard aan op een goedkeuring van MAP 6, stelt de spreekster. Zo'n duidelijke voorkeur voor een bepaalde optie is zeldzaam bij adviezen. Volgens beide instellingen staat continuïteit voorop, omdat het anders bijzonder moeilijk wordt om de waterkwaliteit binnen een bepaalde termijn te verbeteren. Zonder aantoonbare continuïteit zal de Europese Commissie ook geen derogatie meer goedkeuren. Een stevige wettelijke verankering is dus van cruciaal belang. Het Vlaams Parlement wordt in het advies dan ook met aandrang verzocht het voorstel van decreet goed te keuren.

In het gezamenlijke advies wordt niet om aanpassingen gevraagd, maar staan wel een aantal aandachtspunten vermeld. Het lijkt Tinne Rombouts opportuun om die een plaats te geven tijdens de bespreking.

Er is in de eerste plaats de vraag om het mestbeleid consequent, fair, motiverend, handhaafbaar en adaptief te maken. Volgens de SALV en de Minaraad slaagt MAP 6 grotendeels in die opzet, onder andere dankzij de eerder vermelde equivalente maatregelen, maar er zijn zeker nog mogelijkheden om daar nog meer op in te zetten. Het is daarbij wel van belang om te werken op basis van 'good governance', wat in het advies ook heel duidelijk gesteld wordt. Bij de beleidsvorming moet er naast theorie ook aandacht gaan naar de praktijk en naar ervaringen uit het veld. In dat opzicht moet de eerste evaluatie van MAP 6, die in 2020 voorzien is, zo uitgevoerd worden dat ze bruikbaar wordt voor de verdere beleidsvorming zonder daarbij al te veel conclusies te trekken, gezien de korte termijn.

3.2.2. *Advies van de Raad van State*

De Raad van State haalt in zijn advies evenmin fundamentele bezwaren aan. Met de algemene opmerking over het plan-MER en de passende beoordeling hadden de indieners al rekening gehouden. Die stappen maken deel uit van een goede besluitvorming en zijn dan ook minutieus uitgevoerd. De passende beoordeling is ondertussen gunstig geadviseerd door het ANB. Op 6 mei 2019 werd daar bevestiging van gegeven. Ook die procedure is dus positief afgesloten.

Verder geeft de Raad van State aan dat verdere toelichting aangewezen is op het vlak van delegaties aan de Vlaamse Regering. In het verleden is het reeds onderwerp van gesprek geweest wat aan de regering en de minister wordt gedelegeerd en wat decretaal moet worden vastgelegd. Op het eerste gezicht lijkt de formulering van deze delegaties de indruk te wekken dat het hier gaat over een verre gaande delegatie aan de Vlaamse Regering, maar deze delegaties moeten worden beoordeeld binnen het geheel van de regelgeving waaraan ze uitwerking willen geven, namelijk het volledige Mestdecreet. Daarin staat een zeer gedetailleerde, technische regeling, met als gevolg dat deze delegaties, ondanks hun op het eerste gezicht ruime formulering, in werkelijkheid slechts een beperkt en nauwkeurig afgebakend toepassingsgebied hebben. De Raad van State heeft dat als antwoord gekregen op zijn vraag en erkent dat.

De Raad van State merkt op dat artikel 8 voorziet in een rechtstreekse delegatie aan de minister, wat afwijkt van de algemene principes. Dit kan echter verantwoord

worden, aangezien het samenstellen van de commissie voor equivalente maatregelen alsook het vaststellen van de maatregelen op advies van de commissie een dusdanig technische materie betreft dat in geval van een delegatie aan de Vlaamse Regering, de Vlaamse Regering automatisch delegatie geeft aan de minister. Het is beter om dit nu decretaal vast te leggen, omdat het van zeer technische aard is.

De delegatie aan de Vlaamse Regering in artikel 9 heeft geenszins de bedoeling om af te wijken van fundamentele aspecten, zoals de nitraatresidurempelwaarden. Wel wordt in het kader van deze delegatie gedacht aan een aantal praktische aspecten, zoals het feit dat bij laattijdige aanpassingen de periode waarbinnen het nitraatresidu bepaald kan worden later van start kan gaan. In essentie heeft deze delegatie de bedoeling om te verzekeren dat landbouwers die laattijdig wijzigingen doorvoeren aan de verzamelaanvraag, op die manier niet ontsnappen aan een nitraatresiduevaluatie. De Raad van State had gevraagd om dit in de toelichting te versterken. Het parlement kan de toelichting niet aanpassen. Daarom geeft Tinne Rombouts deze toelichting mondeling.

Ook de delegatie aan de Vlaamse Regering in artikel 13 is ingeschreven met een aantal concrete doelstellingen in gedachten. Meer bepaald laat deze delegatie enerzijds toe dat, in geval van technologische evoluties, de verplichting tot het hebben van een debietmeter, kan worden vervangen door een nieuwe methode die een evenwaardige of betere opvolging van de betreffende installatie garandeert. Anderzijds is het zo dat voor niet alle types van mestverwerkingsinstallaties de opvolging met debietmeters mogelijk is of de beste methode is voor een adequate oplossing. De voorliggende delegatie laat toe dat in een dergelijk geval een alternatieve opvolgingsmethode uitgewerkt kan worden. De spreker wijst erop dat men de mestverwerking op een betere manier wilde kunnen opvolgen en evalueren. Als er andere technieken beter zijn, lijkt het haar belangrijk dat de regering de ruimte krijgt om die technieken in te voeren.

In artikel 16 van het voorliggend voorstel van decreet wordt verwezen naar Europese en Vlaamse waterkwaliteitsdoelstellingen. Dit artikel is een vertaling van de bepaling uit het ontwerpactieprogramma die stelt dat het zesde actieprogramma de nutriëntenverliezen uit land- en tuinbouw wenst te reduceren met als doel de waterkwaliteit opnieuw in lijn te brengen met de Europese en Vlaamse waterkwaliteitsdoelstellingen. In eerste instantie worden hier de Europese waterkwaliteitsdoelstellingen uit de Nitraatrichtlijn en de kaderrichtlijn Water bedoeld, alsook de Vlaamse waterkwaliteitsdoelstellingen vermeld in het Mestdecreet en het decreet Integraal Waterbeleid. In voorliggend voorstel van decreet is ervoor gekozen om deze waterkwaliteitsdoelstellingen niet te specificeren aangezien de betreffende materie evolutief is en er in de toekomst bijkomende waterkwaliteitsdoelstellingen opgenomen kunnen worden op het Europese en/of Vlaamse beleidsniveau.

4. Bespreking

4.1. Tussenkoms van Bart Caron

4.1.1. Algemeen

Bart Caron start met een aantal algemene opmerkingen over het MAP. Men zit nu in de fase waarin het laaghangend fruit al lang geplukt is en men de moeilijke problemen moet bereiken. Het MAP 5 heeft aangetoond dat dit zeer moeilijk tot bijna niet haalbaar is als men niet veel strenger en adequater optreedt. Oneerlijke toepassing van deze regels leidt immers tot oneerlijke concurrentie. De landbouwers die het wel goed doen, zijn het slachtoffer van de landbouwers, de mestvervoerders en de verwerkers die het niet goed doen. Er wordt dus een ongelijk speelveld gecreëerd als men niet adequaat optreedt.

Er is volgens de spreker een immens groot overheidsapparaat nodig om dit verhaal te realiseren. Zowel in de tekst van het voorstel van decreet als in de amendementen van de oppositie is handhaving een bijzonder aandachtspunt. Het zal dus nog veel meer mensen en middelen vereisen, terwijl de diensten vandaag eigenlijk al overbelast zijn. Het wordt dus heel moeilijk om dat te realiseren.

In de sector wordt gezegd dat er met fraude blijkbaar veel geld te verdienen is. Maar niemand durft met naam de nek uit te steken uit schrik om weggepest te worden door de collega's. Soms komt er wel eens een schandaal boven, zoals in Poperinge. De voorbije maanden heeft Groen ter zake een dossier opgebouwd, dat later naar buiten zal worden gebracht. Het probleem met de bronnen en de namen is echter reusachtig groot. De problemen hier zijn vergelijkbaar met de problemen die een tijd geleden werden gesignaleerd in Nederland, vooral met vervoerders, verwerkers en soms ook landbouwers. Een beperkte groep verpest of 'vermest' het voor de anderen die het wél goed proberen te doen.

Er is een druk op de waterwinning, al is die vandaag nog niet groot. De problematiek van nitraten en fosfaten in het grondwater en de drinkwatervoorzieningen dreigt te interfereren met de problematieken van het grondwater.

Bart Caron woont in het afstroomgebied van de Leie. Hij is verontwaardigd dat er daar 70 procent rode meetpunten zijn onder het oude MAP.

De impact van de klimaatverandering toont meteen wat de kwetsbaarste plekken van het mestbeleid zijn. Er werd eerder aangetoond dat de droge zomers een belangrijk effect hebben op uitspoeling. Tegelijk met het mestbeleid zal er ook aan het klimaatbeleid moeten worden gewerkt om die impact in te dijken.

Er is een mentaliteitsprobleem inzake mest. De spreker heeft begrip voor de kwaadheid die er in de sector, en vooral bij de landbouwers, heerst. Die colère wordt sterk aangewakkerd door de problematieken van het inkomen en de lage prijzen. In sommige sectoren is er wat vooruitgang, met dank aan de Afrikaanse varkenspest in China. De lage prijzen en het slechte inkomen maken het voor de landbouwers nog eens lastiger en moeilijker aanvaardbaar om nog strengere regels te moeten accepteren. Ze hebben het gevoel dat ze al genoeg worden gepest. Dit komt er dan nog eens bovenop. Je kunt ook niet iedereen over dezelfde kam scheren. Heel veel mensen doen het wel degelijk correct, aldus Bart Caron.

Er heerst de facto ook een soort van gedoogbeleid. Dat heeft te maken met de handhaving die te weinig sterk is uitgebouwd met slappe sancties en met een verzwakte capaciteit. Dat leidt tot inbreuken, fraude en oneerlijke concurrentie.

Heel dit systeem leidt ook tot een onwaarschijnlijk ingewikkeld administratief kluwen voor alle betrokkenen. De betrokkenen moeten enorm veel documenten, attesten en digitale systemen invullen. De spreker vindt het onwaarschijnlijk dat er zo'n complex systeem moet worden opgebouwd om zo'n basisregelgeving in de samenleving af te dwingen. Het wijst volgens hem op een ernstig probleem in de betrokken sectoren. Want anders is het onverklaarbaar dat 'de vrienden van de landbouwers' die in deze regering zitten zo'n streng en administratief complex systeem op poten zetten.

Kortom, er is nu een MAP 6. Er wordt daarin op een aantal punten gewerkt. Maar er is toch een soort van koppige afwijzing, een ontkenning van de realiteit.

Bart Caron heeft nog maar weinig applaus gehoord voor dit MAP 6. Tinne Rombouts zei dat de strategische adviesraden ervoor pleiten om het wel degelijk goed te keuren. Maar dat is het eerste positieve signaal dat de spreker daarover in deze commissie hoort van betrokkenen in de samenleving. Het oordeel van de landbouwsector

is wél hard. Hij citeert kort wat het Algemeen Boerensyndicaat op de hoorzitting zei: "De realiteitszin is weg. De verantwoording van de gebiedsindeling is ver weg. De strenge maatregelen uit het ontwerp worden misbruikt. Er zijn veel te strenge maatregelen waar het niet nodig is. De versoepelingen worden ingeruild voor meer bureaucratie. Er is een onwerkbaar evaluatiekader dat daarenboven niet robuust is. Eerst slaan en dan ... Het zijn maatregelen die een gezonde bodem tegenwerken. Het draagvlak voor de hele mestproblematiek en de aanpak ervan is weg."

Dat zijn toch behoorlijk wat bedenkingen op een rij. En toch is die vermessing problematisch. Dat moeten we inzien. De bedreiging van natuurwaarden en van de biodiversiteit door de eutrofiëring is aanzienlijk. We moeten niet doen alsof die niet ernstig is. De impact van kunstmest op het bodemleven en op de bodemkwaliteit is groot en oncontroleerbaar. Er is een grote opslag van fosfaat in de bodem met een reuzegrote impact die decennialang duurt. Er is een zware overheidskost en er is een bedreiging voor de drinkwaterproductie.

De rol van de landbouw in de stikstofverontreiniging is 61 procent en die in de fosfaatverontreiniging 44 procent. De fosfaatverontreiniging in het landbouwgebied blijft een beetje buiten beeld, hoewel de toestand eigenlijk problematisch is. Slechts een derde van de meetpunten voldoet aan de fosfaatsnorm en slechts 6 procent van de meetpunten vertoont een dalende trend.

Bart Caron blikt even terug. De vooruitgang tot MAP 4 was prima, al ging het hier vooral om laaghangend fruit. De landbouwsector leverde toen heel wat inspanningen, maar sinds MAP 5 sputtert de motor. De klimaatgrillen leggen de zwakke punten in het plan bloot. De laatste cijfers van de roodgekleurde meetpunten – het zou om 38 procent gaan, en niet om 36 procent – onderstrepen de hoogdringendheid van deze kwestie.

Er is nog een lange weg af te leggen. Volgens het mestrapport en het Coördinatiecentrum Voorlichting en Begeleiding duurzame Bemesting zijn er nog verschillende quick wins te behalen, maar ook die worden eigenlijk niet verzilverd. Ze worden in elk geval niet gestabiliseerd en doorgetrokken naar de toekomst.

Bart Caron beschouwt het proces van besluitvorming als onevenwichtig. Dit hele proces gebeurt niet transparant en de voorbereidingen van dit plan zijn een voorbeeld van achterkamerpolitiek. Hij verwijst naar het debat met de stakeholders in de OMAP, dat in de kiem werd gesmoord. En zelfs de stakeholders lijken zich bij de situatie neer te leggen.

De Minaraad en de SALV maken in hun adviezen duidelijk dat zij schreeuwen om een grondige verbetering van dit besluitproces. Zij willen veel meer overleg, veel meer wetenschappelijke onderbouw, een langere overlegperiode en een grondiger voorbereiding van de regelgeving. Want dat is vandaag niet gebeurd. Daarnaast vindt de milieubeweging dat hun eigen inbreng eigenlijk werd genegeerd.

Er heerst twijfel over de maatschappelijke onderbouw van een aantal maatregelen en er wordt misbruik gemaakt van de verhoudingen met de Europese Unie. Men doet alsof Europa de derogatie reeds heeft goedgekeurd, net zoals de nu voorliggende maatregelen. Maar het gaat in deze fase van het proces louter om een dialoog met de Europese Unie en niet om goedkeuringen. Die dialoog mag niet politiek worden misbruikt.

Bart Caron stelt vast dat er een politiek probleem is, waardoor het MAP 6 pas laat door het Vlaams Parlement kon worden behandeld. Het parlement heeft dan ook zeer weinig te maken gehad met dit plan. Hij beschouwt het als een akkoord tussen de landbouworganisaties en het kabinet, dat mogelijk werd gemaakt door de betrokken administraties van de Vlaamse overheid. Hij legt hiervoor de verant-

woordelijk voor een stuk bij de leden van de meerderheid, die zich te veel zouden laten leiden door een aantal economische belangen. Hij roept op tot meer kritische zin bij zijn collega's.

Hij merkt op dat collega Vandaele heeft gepleit voor een reductie van de hoeveelheid nitraat van 20 naar 18 milligram. Hij roept evenwel op om consequent te zijn en de doelen van dit voorstel van decreet mee aan te passen: geen vermindering van 4 milligram per afstroomgebied, maar van 6 milligram. Hij vindt het overigens niet kunnen dat deze aanpassing zo terloops wordt doorgevoerd met als enige doel de derogatie te halen. Dit is geen ernstige manier van werken.

Er zijn gelukkig ook enkele positieve punten, aldus Bart Caron. Hij denkt hierbij aan de thematiek van de bedrijfsdoorlichtingen, het verplicht gebruik van erkende mestvervoerders of de burenregeling met daarbij een verplicht gebruik van de AGR-GPS. Hij juicht ook toe dat de data voor risicoanalyse, de aangiftes, de verzamelaanvragen en de kunstmestregistratie beter op elkaar worden afgestemd en effectiever kunnen worden ingezet. Er komt ook een certificering van bemestingsadviezen en er komt meer eenvormigheid.

Hij vindt het ook positief dat er een beoordelingscommissie wordt opgericht en dat men ingrijpt in de mestverwerking. Andere positieve punten zijn de strengere regels over de samenstelling van de producten, een uitwisseling van weeggegevens en een opvolging van de burenregeling van en naar mestverwerking. Voor de uitbaters van bewerkings- en verwerkingseenheden komen er vanaf 1 januari 2020 debietmeters of alternatieven. Hij hoopt dat men hiermee de stromen en de evenwichten in kaart kan brengen. Zo kunnen ook de problemen en de misbruiken worden gedetecteerd.

Bart Caron vermeldt dat er voor landbouwers een registerplicht komt wat kunstmest betreft. Dat moet digitaal geregistreerd worden en de gegevens worden automatisch doorgestuurd. Dit is een eerste stap in het beter onder controle brengen van het kunstmestgebruik, dat een grote impact heeft. Er komt ook een register voor kunstmesthandelaars en een aangifteplicht voor handelaars en invoerders van kunstmest. Er komt ook een decretaal verankerde vertaalsleutel om de nieuwe criteria van MAP 6 en de nieuwe meetmethoden van afstroomgebieden en gebiedstypes te kunnen vergelijken met de oude meetmethoden.

Dit zijn voor de spreker allemaal positieve punten. Maar er zijn volgens hem ook heel veel negatieve punten. Hij wil niet alleen zijn appreciatie voor de administraties uitspreken, maar ook zijn medeleven met die administraties. Bij de VLM is het aantal medewerkers over twee legislaturen met 20 procent gedaald. Hij vindt het jammer dat er steeds meer bespaard wordt bij de Vlaamse overheid: men kan meer doen met minder mensen, maar niet oneindig. Er is een wet die zegt dat dat op een bepaald moment stopt en men is daar vandaag over.

Voorts vindt Bart Caron dat door het werken met gemiddelden in afstroomgebieden, door het afvlakken van een aantal meetinstrumenten, het onheil minder zichtbaar wordt. Men moet afwachten hoe de rapportage en het mestrapport in de toekomst zullen gebeuren, maar het lijkt hier toch op uit te draaien. Er zijn ook heel veel achterpoortjes, die in de vorige hoorzittingen ook al meegegeven zijn: het is dus moeilijk controleerbaar en moeilijk handhaafbaar. Er zijn ook een aantal maatregelen in MAP 6 die niet controleerbaar zijn en dus niet effectief zijn.

De spreker vervolgt met de problematiek van de Habitatrichtlijn en het Natuurdecreet. De Raad van State maakt daar ook een aantal opmerkingen over. Maar als het plan definitief goedgekeurd zal zijn en de passende beoordeling er zal zijn, zou het wel in orde zijn. Dat is een hele discussie hierover, die hij even aan de specialisten wil overlaten. Juridische specialisten hebben hem gezegd dat de basis

van het plan en de passende beoordeling in relatie tot dit Mestdecreet niet robuust zijn en dat ze aangevochten kunnen worden op Europees niveau. De samenhang is volgens hem een beetje twijfelachtig. Zijn de maatregelen passend? Is er geen schade voor Natura 2000 en de gebieden vervat in de Habitatrichtlijn?

Er zijn juridisch gezien vier punten op dat vlak. Er is geen zekerheid dat er geen significante effecten zullen optreden. Er is te veel anticipatie op toekomstige maatregelen in een context van overbelaste Natura 2000-gebieden. Er is geen strikter toezicht en vergunningsplicht bij bemesting in de nabijheid van Natura 2000-gebieden. En er is een gebrekkig alternatievenonderzoek. De spreker verwijst hier ook naar de groeiende veestapel en de invloed ervan op die gebieden.

Er zijn een aantal twijfelachtige punten waar Bart Caron toch veel vragen bij heeft. Kunnen de risicoanalyses bijvoorbeeld preciezer zijn? Hoe snel en efficiënt kan de invoering van de digitale systemen en de afstemming van databanken gebeuren? Er is geen concrete invulling van equivalente maatregelen. De spreker moet wel toegeven dat het concept met een beoordelingscommissie en de samenstelling daarvan an sich wel interessant is. Hij hoopt ook dat die commissie in wetenschappelijke onafhankelijkheid kan opereren. Hij is dan ook voor equivalente maatregelen. De toekomst zal uitwijzen wat dit brengt.

Hij heeft nog een bedenking wat de doelen betreft. Hij vraagt zich af of bij het oppervlaktewater de 4 milligram dichter bij het doel eigenlijk niet lager is dan het doel in MAP 5, waar het over een overschrijding van 5 procent van de meetpunten ging. Specialisten zeggen hem dat het doel van 4 milligram eigenlijk minder ambitieus is dan het vroegere MAP. Bij het grondwater is er in feite geen absoluut doel. Er is alleen de verbetering van 3 milligram per liter. De spreker denkt dat dit neerkomt op een status quo ten opzichte van MAP 5. Met enig cynisme zou hij kunnen zeggen dat hij het begrijpt: de doelstellingen van MAP 5 liggen immers aan de andere kant van de werelddol en als die al bereikt zouden kunnen worden in een volgende fase, zou men al heel ver staan.

Bart Caron haalt aan dat we wel een aantal problemen uitstellen en het volume hiervan wordt altijd groter. Hij denkt dat ofwel de evaluatie in 2020 ofwel MAP 7 de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement zal moeten aanzetten tot mirakels om de Europese doelen te halen. De doelafstand in 2027 ligt op 10 à 11 milligram per liter en voor een aantal gebieden is dat nog veel groter.

Hij vraagt zich ook af waarom de indieners geen doelen per gebiedstype bepaald hebben. Hier is alleen een generiek doel bepaald van 4 of van 6 milligram. Hij hoopt later nog verduidelijking te krijgen en vraagt zich af waarom dat per afstroomgebied gebeurt. De problemen zijn overal dezelfde en de afstand tot het doel verschilt soms reusachtig. In zijn eigen regio, bij de IJzer en de Leie, zijn de problemen het grootst en zouden de inspanningen ook het grootst moeten zijn. De generieke doelstelling inzake 4 milligram is daar dan ook niet zeer ambitieus.

Met meer vanggewassen zou er minder mest zijn. Het gaat hier om twee maatregelen voor type 2- en type 3-gebieden. Er zijn echter veel uitzonderingen met betrekking tot de types van gewassen. Hij twijfelt eraan dat dit doel ooit zal worden gehaald.

Het afwegingskader voor het grondwater wordt volgens de spreker eigenlijk in het afwegingskader voor het oppervlaktewater geduwd. Er is een hele discussie gaande over de nitraatrijke bronnen en dergelijke, maar eigenlijk is het afwegingskader voor het grondwater niet robuust.

Verder wil Bart Caron nog ingaan op een aantal kleinere punten die verband houden met wat tijdens de vorige hoorzitting en door de Minaraad en de SALV in hun advies werd aangehaald.

De vraag is of meer vanggewassen tot minder nitraatresidu leiden. De spreker herhaalt dat dit effect met al de huidige uitzonderingen er niet altijd zal zijn. De problematiek van de zeer intensieve groenteteelt in volle grond vormt eigenlijk een belangrijke drijfveer voor een slechte waterkwaliteit. Hij meent dan ook dat de maatregelen niet adequaat zijn. Er is een amendement voorbereid om hier een afzonderlijk onderzoek naar te voeren. Dit moet in kaart worden gebracht.

Het is geen toeval dat het probleem het grootst is rond de IJzer en de Leie: een gebied dat door intensieve groenteteelt wordt gekenmerkt. Er is duidelijk een correlatie die tijdens eerdere commissievergaderingen al door landbouwspecialisten is uitgelegd. Uit een statistische analyse van de evolutie van de groenteteelt en de volumes aardappelen in West-Vlaanderen blijkt dat een sterke stijging van die teelten rechtstreeks tot een sterke stijging van de rode meetpunten leidt. Dit is gecorreleerd aan het gebruik van kunstmest. Rond de Leie gaat het om 70 procent en in de IJzervallei gaat het om 66 procent. In 2015 ging het respectievelijk om 40 en 38 procent. Deze stevige stijgingen hebben wellicht gedeeltelijk te maken met de veestapel, maar dit moet in kaart worden gebracht. Dit mag niet zo stijgen.

Verder is er de problematiek van het advies van de Minaraad en de SALV, dat heel goed moet worden gelezen. Het is volgens Bart Caron een voorbeeld van de wijze waarop studenten essayistiek aan tekstanalyse doen. Hij denkt zelfs aan tekstgenese, want de bronnen en de onderliggende ideeën zijn niet verwoord, maar kunnen er wel uit worden gehaald.

Bart Caron had een advies met een minderheidsstandpunt verwacht, maar dat is hier niet het geval. Hij was stomverbaasd dat er plots een eensgezindheid was. Uit de nadere toelichting blijkt echter dat de raadsleden het erover eens zijn dat ze het oneens zijn. Ze hebben dan ook afgesproken niet op de inhoud in te gaan, want dat zou enkel leiden tot een herhaling van de standpunten die in de hoorzitting van 2 april 2019 naar voren zijn gekomen.

Dit advies omvat geen appreciatie van de vorm of de inhoud van het voorstel van decreet. Dat moet de Raad van State blijkbaar doen. De raden erkennen echter wel dat de resultaten niet goed zijn en dat bijsturing nodig is. Er ligt een voorstel van decreet op tafel, maar de raden laten duidelijk merken dat de doelen op relatief korte termijn met dit voorstel van decreet niet zullen worden gehaald.

De raadsleden hebben ook gesteld dat ze niet willen dat de derogatie onmogelijk wordt. Als lid van de oppositie ervaart Bart Caron dit als een moreel dilemma. Het is een afweging die nog moet worden gemaakt, want de derogatie treft ook de landbouwers die het goed bedoelen. De collateral damage zou te groot kunnen zijn.

Het is een tussentijdse oplossing. De Minaraad en de SALV verwijzen in de tekst naar 1 juli 2020, de datum waarop een MAP 6bis kan worden geschreven. Dan start de evaluatie en kan er een bijgewerkt MAP 6 komen.

De Minaraad en de SALV pleiten heel hard voor een andere aanpak van zo'n bijgesteld MAP: een andere wetenschappelijke, procesmatige en politieke aanpak. Ze noemen dat een heldere governance. Het gaat over de rol van de kabinetten, de administratie, de adviesraden en de wetenschappers. Er moeten veel meer wetenschappers betrokken worden bij het voorbereidende werk. Het moet ruimer gaan dan het selecte clubje. De nauwste betrokkenen zijn soms de al te belanghebbenden.

Ze vragen bovendien dat het MAP 7 of MAP 6bis door hen geadviseerd wordt voor het naar Europa gaat. Hier wordt een soort powerplay gespeeld. De minister van Landbouw gaat naar Europa om daar een 'go' te krijgen en dan zijn coalitiepartners en de oppositie 'de arm om te draaien'. De spreker vindt dat het een open en transparant proces moet zijn, in alle fasen, waarbij alle actoren die een rol moeten spelen vanuit wetenschappelijk of politiek standpunt, dat ook kunnen doen.

Het parlement moet het evaluatiemoment aangrijpen om bijstellingen te doen, zeggen de adviesraden. Ze laten het passeren wegens de derogatie en omdat de horizon van juli 2020 dichtbij ligt. Bart Caron hoopt dat de meerderheid niet voorstelt om dat evaluatiemoment uit te stellen. Dan zouden heel die Minaraad- en SALV-adviezen vallen. Er staat heel uitdrukkelijk in: "In de gegeven situatie vanuit pragmatische gronden en op voorwaarde dat er degelijk gevolg wordt gegeven aan de hierna verleende aanbevelingen (...) dat het goed is dat het voorstel van decreet wordt gestemd."

Bart Caron verwijst naar de pagina's 2 en 3 van het advies met een hele uitleg over de voorwaarden. De evaluatie van 2020 vormt daar de kern van. De spreker benadrukt dat het geen onschuldig advies is, zoals sommigen denken.

4.1.2. Toelichting van de amendementen nr. 13-23 (Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1938/7)

Amendement nr. 13 stelt dat de Vlaamse Regering, omwille van weersomstandigheden, de datums tot wanneer er bemest kan worden kan vervroegen. Dit voorstel van decreet laat toe om de datum van het begin van bemesting te vervroegen, maar niet van het einde. Er zijn twee droge zomers gepasseerd. Als de nabemesting op droge akkers gebeurt, is de kans op afspoeling en dus nitraten in het oppervlaktewater zeer groot. Nabemesting moet dan niet of in mindere mate gebeuren. Dat is wat dit amendement stelt: men verleent aan de Vlaamse Regering delegatie om ook die einddatum aan te passen of dus te vervroegen in geval van grote droogte.

Amendement nr. 14 strekt ertoe een bepaling toe te voegen in artikel 7 van het voorstel, dat artikel 13 van het Mestdecreet wijzigt: "De Vlaamse Regering kan de impact van de toepassing van het generieke fosfaatuitmijningsbeleid evalueren en zo nodig het toepassingsgebied beperken.". Dat gaat over de regel waarbij de helft van het fosfaat meegerekend kan worden. Op zich zijn de indieners daar niet tegen, als dat in eerste instantie ten goede komt aan die landbouwbedrijven die dat ook echt nodig hebben, bijvoorbeeld de biologische. Mocht dit 'exploderen', omdat vandaag niet geweten is hoeveel bedrijven hiervan gebruik zullen maken, geven de indieners een handvat aan de Vlaamse Regering om beperkende maatregelen te nemen.

Amendement nr. 15 stelt voor dat er in artikel 8 een bepaling wordt toegevoegd aan de voorgestelde tekst van artikel 14, §4, die stelt dat zolang er geen sluitende registratie is voor het gebruik van kunstmest, de procentuele vermindering geldt zowel voor de opgebrachte werkzame stikstof als voor de hoeveelheid opgebrachte kunstmeststof en dierlijke meststof. Dit kan uiteraard vervallen als er een sluitende registratie is. Aangezien bij de problematiek van de kunstmest zo vaak en zo uitdrukkelijk de nitraten in het oppervlaktewater worden aangegeven, moet daar stevig op worden ingegrepen.

Amendement nr. 16 houdt een verduidelijkende toevoeging in bij artikel 8, dat artikel 14 vervangt. In de voorgestelde paragraaf 5 worden tussen de woorden "stikstofverliezen" en "realiseert" de woorden "in zowel het oppervlaktewater als het grondwater" ingevoegd. Equivalente maatregelen moeten effect hebben op zowel het grond- als het oppervlaktewater. Men zou dat bij lezing kunnen veronderstel-

len, maar de toelichting is daar evenmin duidelijk over. Groen wou dit expliciet formuleren. Het is ook beter om het gewoon zo aan te pakken.

Amendement nr. 17 gaat over een beperking inzake het uitwisselen van vanggewassen in artikel 8. In de voorgestelde tekst van artikel 14, §8, zesde lid, wordt toegevoegd: "6° de overeenkomst wordt afgesloten tussen een aanbieder-landbouwer en een verkrijgende landbouwer die actief zijn binnen hetzelfde afstroomgebied". Het is de bedoeling om de balansen te wegen binnen hetzelfde afstroomgebied zodat er geen handel in nitraten naar andere afstroomgebieden mogelijk is.

Amendement nr. 18 voegt bij artikel 13 het woord "sanctionerende" in. Dat gaat over het bijhouden van het register. Er staat dat de Vlaamse Regering hiervoor de nadere regels kan bepalen. Dit kan niet vrijblijvend gebeuren. Er moeten effectieve sancties worden voorzien.

Met amendement nr. 19 wordt aan artikel 16, dat artikel 38 van het Mestdecreet wijzigt, de volgende tekst toegevoegd: "Deze maatregelen worden afgestemd op de stroomgebiedsbeheerplannen die in opmaak zijn.". Gelet op het feit dat het MAP vanuit die afstroomgebieden werkt en dat er dus afstroomgebiedbeheerplannen gemaakt moeten worden, moet verdere integratie zo maximaal mogelijk gebeuren.

Met amendement nr. 20 wordt de bepaling in artikel 23 inzake het bepalen van de boetes op basis van het forfaitaire stelsel geschrapt. In het huidige MAP worden boetes bepaald op de totale veestapel. In het nieuwe wordt een boete alleen bepaald op het aantal dieren dat niet in de aangifte staat: het overtollige aantal dieren. Dat is een cadeau aan de overtreders en dat is niet goed. Op die manier worden fraude en misbruik in de hand gewerkt. Dit amendement wil dus terug naar de tekst van het oude decreet.

Met amendement nr. 21 worden de bij artikel 25 voorziene boetes verhoogd bij overtredingen, vanuit de vaststelling dat bepaalde actoren in de mestverwerking en mestvervoer met plezier die boetes opstapelen en betalen. Ze zijn dus veel te licht. Bart Caron werkt niet graag met boetes en sancties, maar het kan volgens hem helaas niet anders.

Met amendement nr. 22 dat betrekking heeft op artikel 32 wordt gevraagd dat er tegen 1 juni 2020 een actieplan 'vollegrondse groenteteelt' wordt gemaakt. Dit actieplan vervangt de bepalingen van het rapport. In de tekst van het voorstel van decreet wordt verwezen naar een rapport uit de periode 2011-2014 en het feit dat de vollegrondse groenteteelt veel problemen zou kunnen veroorzaken, wat wellicht klopt. Er bestaat echter te weinig informatie en kennis over. Daarom stellen de indieners voor dat de Vlaamse Regering onderzoek opzet om dat in kaart te brengen, zodat ze dat mee kan nemen bij de evaluatie in 2020.

Amendement nr. 23 is ook een vraag naar onderzoek, meer bepaald naar de fraudegevoeligheid van het mestbeleid. De indieners vragen dat er een rapport wordt besteld, dat ook wordt voorgelegd aan het Vlaams Parlement, waarna de Vlaamse Regering op basis van de resultaten gepaste maatregelen neemt. Er zijn te veel achterpoorten en uitwegen, die bestreden moeten worden.

4.2. Tussenkoms van Hermes Sanctorum-Vandevoorde

Hermes Sanctorum-Vandevoorde zal zich, nadat Bart Caron al ingegaan is op de concrete mogelijke pijnpunten van het voorstel van decreet, beperken tot de adviezen met de input van de adviesraden en de Raad van State. Hij is blij dat die adviezen gevraagd werden en dat Tinne Rombouts erkent dat het goed is dat ze gevraagd werden. Die adviezen waren namelijk behoorlijk verhelderend. Hij is blij dat de meerderheid erkent dat er een meerwaarde huist in die adviezen.

Wat hem wel teleurstelde bij de toelichting van Tinne Rombouts, is dat ze de kritiek die in die adviezen schuilt, onderschat. Hij vond die adviezen zeer kritisch. Het uiteindelijke oordeel was mild, vanuit pragmatische overwegingen. Het gaat over de derogatie, over de invoering van de maatregelen. Dat kan niet eindeloos voor zich uit geschoven worden, want dan geraakt men niet vooruit.

Volgens de Raad van State is er geen sprake van een goedgekeurd plan-MER of passende beoordeling. Tijdens de toelichting daarnet werd gezegd dat er nu een passende beoordeling zou zijn. De spreker zou daar dan wel graag alle documenten van zien. Hij hoopt die te mogen ontvangen vooraleer er overgegaan wordt tot de stemming. Het zou raar zijn dat het parlement zich zou uitspreken terwijl een substantieel deel van de informatie er nog niet is.

Blijkbaar heeft de Raad van State al wel een aantal voorlopige documenten kunnen inkijken en voorzichtig, op basis daarvan, gezegd dat het in orde lijkt. De spreker stelt echter dat Tinne Rombouts in haar toelichting niet is ingegaan op de vraag die de Raad van State zich stelt of het, wat de passende beoordeling betreft, wel over alle Natura 2000-gebieden gaat.

Het valt hem op dat de adviesraden en de Raad van State wel zeggen dat men tot stemming kan overgaan, maar dat ze zich niet uitspreken over de vraag of deze maatregelen wel voldoende zijn. Noch in het advies van de SALV, noch in het advies van de Minaraad staat dat dit een goed Mestdecreet is. Toch moet het Vlaams Parlement zich hierover uitspreken. Die afweging of het voldoende is wat er in MAP 6 staat, zal niet meer tijdens deze legislatuur gebeuren. Dat zal tijdens de evaluatie in 2020 gebeuren. Hij hoopt dat er een MAP 6bis zal worden opgesteld.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde verwijst naar de discussies over MAP 5 waarbij de oppositie vroeg of het voldoende was wat erin stond en de regering riep dat dat inderdaad zo was. Het bleek niet zo te zijn. Er blijft veel onduidelijkheid of het nu opnieuw voldoende zal zijn.

Een andere rode draad in de kritiek door de Minaraad en de SALV is de 'good governance'. Daar moet er zeker nog een stap vooruit worden gezet. De spreker erkent dat voor een aantal mensen in de commissie het ongetwijfeld glashelder is wat er allemaal gebeurt en wie precies wat heeft gezegd. Voor de meeste leden in de commissie, en zeker voor de mensen buiten de commissie, is dat echter niet het geval. De spreker stelt vast dat de Minaraad en de SALV 'good governance' zelfs als een voorwaarde poneren. Zij stellen dat men wel over het voorstel van decreet kan stemmen, maar ze werpen ook een aantal voorwaarden op, bijvoorbeeld dat er een maatschappelijke klankbordgroep zou worden ingesteld. Van al deze voorwaarden vindt Hermes Sanctorum-Vandevoorde niets terug in de bijkomende amendementen die zijn ingediend. Hij betreurt het dat men deze adviezen over 'good governance' negeert.

De spreker vindt dat men veel transparanter en breder moet werken, ook parlementair. In de feiten is men immers als parlamentslid zelfs bij voorstellen van decreet heel weinig betrokken, behalve dan tijdens de besprekingen ervan in de commissies. Dat is volgens hem geen echte betrokkenheid van het parlement. Het wordt tijd dat men, net zoals bij de Klimaatresolutie, een heel breed draagvlak zoekt, politiek, maar ook in de samenleving, voor deze belangrijke problematiek. Hij wil eenzelfde draagvlak ontwikkelen voor de mestproblematiek en de waterkwaliteit. Hij hoopt dat er tijdens de volgende legislatuur met meer openheid naar deze problematiek wordt gekeken en dat er meer gedragen voorstellen van decreet zullen komen in het Vlaams Parlement.

4.3. Tussenkoms van Bruno Tobback

Bruno Tobback stelt vast dat de verschillende adviezen nogal gelijklopen en op hetzelfde neerkomen. De Verenigde Naties hebben op 6 mei 2019 een belangrijk rapport gepubliceerd over de bedreiging van onze voedselproductie door het verlies aan biodiversiteit wereldwijd. Hij vindt het boeiend en ironisch dat men een dag later in het Vlaams Parlement discussieert over hoe onze voedselproductie de biodiversiteit in gevaar brengt. De cirkel is dus rond. Men doet het zichzelf aan.

Dat neemt niet weg dat het Vlaams Parlement in deze procedure met de rug tegen de muur gezet is, net zoals de adviesraden. Dat laatste blijkt zeer duidelijk uit de verschillende adviezen: meermaals wordt gesteld hoe moeilijk het was om in zo'n korte tijd een dergelijk technisch dossier goed naar waarde in te schatten. Het gevolg is dat niemand zijn hand in het vuur durft te steken voor de mogelijke effecten van het toekomstige MAP, aldus de spreker.

Aangezien niemand een inschatting durft te maken over de mogelijke gevolgen of resultaten, is de enige mogelijkheid om even na te gaan waartoe de voorgaande MAP's geleid hebben. Vandaag de dag worden op sommige plaatsen nog steeds waarden gemeten die de doelstelling van MAP 4 niet halen; hier en daar is de evolutie zelfs negatief. Het beleid zorgt dus zeker niet voor een verbetering van de waterkwaliteit, integendeel. Ook dit voorstel van decreet schuift de grootste inspanningen door naar een volgend MAP. Hoewel N-VA een amendement heeft ingediend om enkele doelstellingen in de toelichting aan te scherpen, wordt het gat tussen de resultaten en de doelstellingen almaar groter en durft niemand duidelijk te stellen of dit voorstel van decreet daar echt verandering in zal brengen.

De voornaamste reden waarom de adviesraden en het parlement zo weinig tijd hebben gekregen en met hun rug tegen de muur worden gezet, is omdat iedereen de derogatie wil veilig stellen. Enkel als het parlement snel het voorstel van decreet goedkeurt, zullen de Vlaamse landbouwers meer kunnen bemesten dan eigenlijk mag. Mede om die reden zal sp.a tegen het voorstel stemmen.

Een andere reden waarom sp.a tegen zal stemmen, is de complexiteit van het systeem. Aan een systeem dat al bijzonder ingewikkeld is, voegt dit voorstel van decreet nog een aantal extra complexiteiten toe. Daardoor valt het bijna niet te handhaven en krijgt iedereen de impliciete toelating om volgens de status quo te blijven handelen, wat ook uit de resultaten blijkt. De vele maatregelen die in het kader van de opeenvolgende MAP's genomen zijn, hebben er bovendien toe geleid dat zowat elk landbouwbedrijf een eigen artikel of zelfs hoofdstuk in het MAP heeft en zo zijn eigen bedrijfsvoering veilig heeft kunnen stellen. De enige betrokkene zonder eigen artikel of hoofdstuk in het MAP, is de Vlaamse bevolking. Het is dus ogenschijnlijk niet de bedoeling om het probleem van slechte waterkwaliteit op te lossen. De vis is verdrongen, en dat jammer genoeg in weinig proper water.

De huidige manier van werken vormt voor Bruno Tobback een absoluut dieptepunt in het hele proces. Er wordt tijd gerekt om de status quo te behouden en er is tegelijkertijd geen duidelijkheid over de artikelen, de effecten of zelfs maar de doelstellingen. Er is bovendien geen correcte procedure gevolgd, zoals de Raad van State ook aangehaald heeft. Het parlement heeft bijvoorbeeld nog geen plan-MER kunnen inkijken, wat wel zal moeten gebeuren voor er sprake kan zijn van een stemming. Het parlement zal zeker ook voldoende tijd moeten krijgen om dat plan-MER te analyseren, zodat het bijvoorbeeld kan nagaan of de effecten voor alle Natura 2000-gebieden individueel in kaart zijn gebracht. Indien dat niet het geval is, dan komt dat neer op een uitnodiging om MAP 6 juridisch aan te vechten.

Bruno Tobback haalt vervolgens aan dat de Vlaamse Regering een aantal zeer algemene delegaties doet. De Raad van State stelt nochtans dat dergelijke delegaties eigenlijk net zeer specifieke doelstellingen voorop moeten stellen die heel duidelijk in het decreet geformuleerd staan. Ondertussen is er een amendement van de meerderheid, maar ook daarin ziet hij geen verduidelijking van de delegaties die aan de Vlaamse Regering worden verleend in het voorstel. Ofwel zal men dan het voorstel niet goedkeuren, ofwel zal men straks een grondige toelichting geven en misschien de toelichting nog aanpassen om die delegaties te verduidelijken. Het zou Bruno Tobback een plezier doen mocht men de opmerkingen en stellingen van de gemachtigde namens de indieners bij de Raad van State onderschrijven. Zelf is hij bereid die te onderschrijven. Hij had graag gezien dat dat ondertussen in een amendement zou zijn neergeschreven. Dat zou nog perfect kunnen voor het einde van de zitting.

Bruno Tobback vindt het bijzonder jammer om op deze manier deze materie in de stilaan dramatische stand van zaken te moeten behandelen. De Vlaamse Regering heeft al in december vorig jaar de aanvraag voor de derogatie ingediend. De datum staat heel duidelijk in het advies van de Raad van State. Blijkbaar was de Vlaamse Regering eind vorig jaar wel in staat om die aanvraag in te dienen, maar niet om tot een akkoord te komen over het MAP dat zou moeten dienen voor die derogatie.

Hij onderschrijft wat de collega's al hebben gezegd en wat de adviesraden zeggen. Haastwerk zoals dit, een mank politiek compromis zoals dit goedkeuren zonder absoluut te garanderen dat een volgende Vlaamse Regering de plicht heeft om volgend jaar dit halfbakken werk grondig te evalueren, grondig te herzien en grondig bij te sturen op een manier die ons wel kan garanderen dat we de doelstellingen inzake waterkwaliteit en biodiversiteit halen, is helemaal nutteloos. Of het wel nuttig is om het goed te keuren als die evaluatie er sowieso moet komen, is een andere vraag. Hij begrijpt dat de enige reden waarom dit zo snel moet, is dat men de derogatie moet garanderen. Dat is ook een vorm van slecht bestuur. Hij vraagt zich af – hij zal zijn antwoord laten afhangen van wat er vervolgens nog in de bespreking zal gebeuren – of het niet veel verstandiger is om alle middelen uit te putten om ervoor te zorgen dat dit voorstel van decreet niet meer wordt goedgekeurd zodat de Europese richtlijn zal doen waar de Vlaamse Regering en de Vlaamse meerderheid nu al twintig jaar niet toe in staat is, namelijk een doortastend beleid voeren dat resultaat oplevert voor de bevolking. Dat moet van dit MAP niet worden verwacht.

Bruno Tobback kijkt uit naar de amendering van de collega's en naar hun stemgedrag, ook bij de amendementen van de oppositie. Hij kan zich niet voorstellen dat collega's vasthouden aan bepalingen in een decreet die geformuleerd zijn in termen van: 'mensen hebben niet graag boetes, dus we gaan die afschaffen'. Hij hoopt dat vandaag of de komende dagen een poging kan worden ondernomen om te landen bij iets dat minstens op een paar vlakken in de goede richting is bijgestuurd, dat een aantal absurditeiten, zoals de regeling over de vanggewassen aan de andere kant van het land, eruit haalt, en dat een aantal pure dienstbetoonregelingen worden bijgestuurd. Wat voorligt, maakt de zaken erger dan ze vandaag zijn. Sp.a zal dit op geen enkele manier goedkeuren.

4.4. Tussenkoms van Wilfried Vandaele

Wilfried Vandaele reageert op de naar zijn mening giftige uitspraken van Bart Caron in de richting van N-VA. Hij noemt het gemakkelijker om aan de kant te staan roepen dan in het debat te stappen en te kijken of je een eervol compromis kunt vinden. Dat doet Bart Caron volgens hem nochtans constant als het gaat over cultuur. In leefmilieudossiers doet hij dat blijkbaar niet en doet uitgerekend N-VA dat wel. Wat nu op tafel ligt, noemt Wilfried Vandaele geen ideale uitkomst, maar het is iets waar men mee aan de slag kan.

De waterkwaliteit in landbouwgebied is de voorbije vier jaar inderdaad verslechterd. Er was drie jaar van stagnatie, met ongeveer 20 à 21 procent meetpunten met een overschrijding. Maar tijdens het laatste meetjaar, 2017-2018, waren er plots 28 procent overschrijdingen van de nitraatnorm op de meetpunten. En in het lopende jaar 2018-2019 wordt er blijkbaar al in 36 procent van de meetpunten een overschrijding opgetekend. Het is nu dus helemaal duidelijk dat de doelstellingen van MAP 5 – 5 procent overschrijding in 2018 – niet worden gehaald. De maatregelen van MAP 5 zijn dus ontoereikend gebleken, wat ook al was voorspeld. Het huidige kwaliteitsniveau bevindt zich opnieuw op het niveau van 2004-2007. Er is dus echt behoefte aan een grondige evaluatie en een grondige aanpak van dit probleem.

MAP 6 probeert een aantal wijzigingen in te voeren die hopelijk een beter resultaat geven. De waterkwaliteit wordt voortaan opgevolgd op basis van gemiddelde waarden, op het niveau van de afstroomzone, en niet op basis van overschrijdingen van piekwaarden, op het niveau van de meetpunten. Om die gemiddelde waterkwaliteit vast te leggen, wordt Vlaanderen ingedeeld in vier gebiedstypes: type 0, waar er een goede waterkwaliteit is en dus geen maatregelen vereist zijn; type 1, waar er bijna een goede waterkwaliteit is en waar er ook geen extra maatregelen nodig zijn; types 2 en 3, waar de goede kwaliteit nog veraf is en inderdaad extra maatregelen nodig zijn.

N-VA vond inderdaad dat het oorspronkelijk voorliggende voorstel niet voldeed en heeft dat voldoende helder en luid gezegd, in de commissie en daarbuiten. N-VA wil dat de waterkwaliteit verbetert. Zo wil ze vermijden dat de Vlaamse samenleving hoge boetes krijgt van Europa en ook dat de Vlaamse landbouw helemaal geslacht-offerd wordt. Want indien er echt geen oplossing komt voor de waterproblematiek, dan zal het uiteindelijke grote slachtoffer de landbouw zelf zijn.

De oorspronkelijke tekst werd inmiddels verfijnd, aangepast en herwerkt. Daardoor kan N-VA nu wél leven met wat voorligt, al benadrukt Wilfried Vandaele dat de tekst nog niet ideaal is. Zo blijven fosfaatnormen ongewijzigd en ook andere zaken zouden beter kunnen. Maar het is in elk geval een werkbaar voorstel.

Er werden een aantal verfijningen in de tekst aangebracht, die volgens N-VA meer garantie bieden op resultaat dan de oorspronkelijke tekst. Zo wordt de doelstelling van MAP 5 verder opgevolgd. De streefwaarde van de gemiddelde nitraatconcentratie per afstroomzone wordt op 18 milligram nitraat per liter gebracht. Dat is een verstrenging. Er komt 33.400 hectare gebied bij waar extra maatregelen moeten worden genomen: 1300 hectare voor type 1, 19.100 hectare voor type 2 en 13.000 hectare voor type 3. De versoepelingen die er waren in gebiedstype 0, verdwijnen. De GPS-plicht wordt verruimd, al bestaat daarover wat discussie. Ook vindt N-VA het registreren van de verkoop en het gebruik van kunstmest een positieve zaak. Dat is momenteel namelijk de ontbrekende schakel in het verhaal. Het sluitstuk is het feit dat het systeem reeds in juli 2020 zal worden geëvalueerd. Er is afgesproken dat, indien er bijsturingen of extra maatregelen nodig zijn, die ten laatste zullen ingaan op 1 januari 2021. Ook dat vindt N-VA een vorm van garantie. Dat is volgens Wilfried Vandaele geen verschuiving naar de volgende regering.

De spreker besluit. N-VA hoopt dat er dit keer echt stappen vooruit worden gezet. Een aantal elementen in het verhaal geven toch min of meer de zekerheid dat dit een positieve evolutie is. Ook is N-VA niet ongevoelig voor het feit dat, op basis van dit verhaal, die derogatie er kan komen, waardoor de landbouwers niet helemaal met de rug tegen de muur worden gezet.

Alles samen, de verscherpingen en de verfijningen van de voorbije weken, stelt N-VA tot op zekere hoogte gerust. N-VA zal dan ook voor dit voorstel van decreet stemmen.

4.5. Tussenkoms van Bart Dochy

Bart Dochy neemt aan dat er ontgoocheling heerst bij de collega's van Groen en sp.a. Zij hebben via een juridische nota de voorzitter van dit parlement overtuigd om naar de Raad van State te stappen, allicht in de hoop dat men dit voorstel van decreet zou onderuithalen. Maar dat is niet gebeurd. De Raad van State heeft weliswaar een aantal nuances aangebracht, maar fundamenteel heeft dit voorstel van decreet hun toetsing doorstaan. Dit voorstel bouwt immers voort op de reeds bestaande regelgeving. Toch geeft hij aan dat hij zelf niet echt gelukkig is met dit voorstel van decreet, want het kon waarschijnlijk beter. Maar het voorstel dat nu voorligt, is het voorstel dat politiek haalbaar is. Het bevat in elk geval een aantal verbeteringen rond het oppervlaktewater- en grondwatermeetnet.

Hoe gaat het nu verder? Dat is volgens Bart Dochy de essentiële vraag. Hij ziet twee mogelijkheden: ofwel kiest men ervoor om de procedure voort te zetten, in de hoop dat het voorstel van decreet toch niet wordt goedgekeurd tegen 26 mei. Maar dat betekent wel dat MAP 5 wordt voortgezet, wat op zijn beurt voor onzekerheid zorgt binnen de landbouw. Er komt dan ook geen derogatie, en er worden focusgebieden ingevoerd die niet zijn afgebakend of geëvalueerd.

De tweede optie is om toch de kans te grijpen die MAP 6 biedt. Dit plan omvat ten slotte een aantal strengere regels en een aantal aanpassingen ten opzichte van MAP 5. Dit nieuwe plan werd intussen ook deels besproken met de sector, en volgens de adviezen van de Minaraad en de SALV is er intussen ook een voorlopig draagvlak gevonden. Dit voorstel van decreet biedt duidelijkheid aan de sector, en het is een voorstel waarop men kan voortbouwen, via een evaluatie in de volgende legislatuur.

Hij heeft begrip voor de stelling van collega Sanctorum-Vandevoorde, die pleitte voor een breder draagvlak voor dit voorstel van decreet. Dat is inderdaad belangrijk, en het moet een aandachtspunt zijn voor de komende legislatuur. Een groot verschil met de klimaatproblematiek is het feit dat men voor het klimaat geen concrete maatregelen neemt, en louter een aantal principes vastlegt. Dit MAP 6 omvat daarentegen een aantal concrete maatregelen in het veld.

4.6. Tussenkoms van Francesco Vanderjeugd

Francesco Vanderjeugd pleit voor een goedkeuring van dit voorstel van decreet om zekerheid te kunnen bieden aan de landbouwsector. De SALV en de Minaraad hadden enkele algemene opmerkingen, maar ook zij pleiten feitelijk voor een goedkeuring. Hij verwijst naar de moeilijkheden die MAP 5 heeft gekend. Om de doelstellingen van MAP 6 te behalen, is een goede handhaving nodig, maar vooral ook een goede begeleiding van de landbouwsector.

4.7. Tussenkoms van Tinne Rombouts

Tinne Rombouts sluit zich aan bij de bemerkingen van collega Dochy en ze bevestigt dat er geen hoerastemming heerst rond dit voorstel van decreet. Maar dit is dan ook een complexe oefening: we moeten nu volop sleutelen aan doelstellingen en maatregelen, wetende dat het laaghangend fruit al weg is. Men moet nu minutieus nagaan hoe ook de laatste stappen kunnen worden gezet. Dat is geen evident proces, en het vraagt inspanningen van verschillende sectoren.

Bovendien spelen er externe factoren die we vaak niet in de hand hebben. Het is altijd gemakkelijk om vanaf de zijlijn te roepen dat het niet voldoende is, en dat er te weinig garanties zijn voor het bereiken van de doelstellingen. De spreekster haalt aan dat iedereen weet dat we met een natuurlijk systeem te maken hebben, met mensen die ongelooflijk veel inspanningen doen, maar niet alles zelf in

de hand hebben, omdat er heel veel omgevingsfactoren zijn die ook een impact hebben, en dat men in wetenschappen, als men de zaken uitwerkt, ook een aantal aannames moet doen om te zien op welke manier men stappen voorwaarts kan zetten, en dat theoretisch onderzoek soms ook nog eens verschilt van de resultaten in de praktijk. Volgens haar is iedereen zich heel goed bewust dat al deze zaken een invloed hebben op de regelgeving. Zij moeten dus zien hoe ze toch die stapjes voorwaarts kunnen zetten, in overleg met de verschillende betrokken sectoren. Ze vindt ook dat men geloof moet hebben in hen die hier hun schouders onder zetten, zowel de administratie, als de wetenschappers, als de middenveldorganisaties, die effectief wel samen aan tafel zitten en die doelstellingen samen willen bereiken.

Ze komt dan tot het proces en ze beseft dat er zeker nog een aantal zaken zijn die men misschien transparanter in beeld kan brengen. Maar ze vindt het niet correct om een verhaal op te hangen alsof dit niet in breed overleg gebeurd zou zijn. Ze denkt dat dit geen debat is dat je bij wijze van spreken met iedereen open op straat kunt voeren, maar dat je inderdaad processen moet afspreken. In het verleden hebben ze daarvoor al de OMAP geïnstalleerd. Daarin zitten de middenveldorganisaties, zowel landbouworganisaties als natuurverenigingen, de administraties, de VLM, de VMM, het Departement Omgeving, en ook de wetenschappers. Ze vindt het heel belangrijk om ook het geloof daarin niet te verliezen, en dit niet zomaar overboord te gooien alsof daar geen degelijk werk zou gebeuren. Ze weet dat niet iedereen daar even eensgezind geweest is, en dat op een bepaald moment mensen het gesprek gestaakt hebben, wat ze immens betreurt. Het gaat om keuzes die op dat moment binnen die groep besproken moeten worden, en ze hoopt dat in de toekomst iedereen aan die tafel blijft zitten om het gesprek samen verder te voeren.

De spreekster vermeldt dat er vervolgens ook nog apart gesprekken met Europa gevoerd worden. Er zijn een zestal OMAP-overleggrondes, er zijn een zestal overleggrondes met Europa. Binnen het parlement is ook vijf keer het gesprek gevoerd rond het actieplan en de evaluatie op het terrein. Ze is er dus van overtuigd dat ze een aantal zaken transparanter in beeld kunnen brengen, maar men kan niet stellen dat hierover geen overleg geweest is. Ze vindt dat echt geen correcte weergave, en ze leest dit ook niet in de adviezen. Daarin wordt wel aandacht gevraagd voor meer transparantie en voor een signaal om samen een aantal zaken op deze weg af te kunnen leggen, maar er wordt niet gezegd dat alles alleen maar in de achterkamertjes gebeurd zou zijn. Ze vindt de opmerking van Bart Caron alsof ze enkel maar handpoppen zouden zijn om hier dingen uit te voeren, dan ook nogal kort door de bocht, als men ziet welk proces er afgelegd is. Ze verduidelijkt dat dat niet allemaal in deze commissie, in de schoot van het parlement, gebeurd is, maar dat men er ook van overtuigd is dat dat niet kan.

Tinne Rombouts is verheugd dat er wordt erkend dat wetenschappelijke onderbouwing zeer belangrijk is, en ze hoopt dat dat in de toekomst ook de basis kan blijven zijn. Ze hebben de maatschappelijke doelstelling dat onze voedselproductie, die zo belangrijk voor Vlaanderen is, kwaliteitsvol gebeurt. Er zijn ondernemers die zich daar dag en nacht voor inzetten. Men moet hun activiteiten verzoenen met de waterkwaliteit. Dit zijn twee zaken die men in elkaar moet laten stromen, en waar wetenschap, kennis en praktijkervaring heel belangrijk zijn om mee te nemen in de regelgeving. Ze denkt dat geen enkele wetgeving in het parlement die twee zo gedreven en in detail met elkaar verzoent. Daarom is die wetenschappelijke onderbouwing zo belangrijk.

De spreker gaat in op de politieke rol in het verschuiven van 20 milligram naar 18 milligram: dat is een politiek compromis om vooruitgang te boeken. Dat is wel niet op wetenschappelijke basis, dat is het politiek verhaal dat er nog eens bij komt kijken. Er zijn dus zaken die ook verzoend moeten worden om tot stappen voorwaarts te kunnen komen.

Tinne Rombouts haalt aan dat Bart Caron het werken met gemiddelden een knelpunt vindt en dat dit een aantal zaken minder zichtbaar kan maken. Volgens de sprekerster kan hij op die manier misschien wel de negatieve perceptie creëren dat dat zo is, maar ze argumenteert dat met gemiddelden werken niet zomaar uit de lucht gegrepen is. In statistieken wordt heel vaak met gemiddelden gewerkt, en hier is het volgens haar ook duidelijk onderbouwd. Als men effectief wil weten waar er recurrente problemen blijven en waar er niet één specifiek element is dat een ongelooflijke impact heeft op de resultaten, is het zelfs beter om met gemiddelden te werken. Men kan dan veel gericht naar de effectieve probleemsituaties werken. Die zijn er inderdaad nog, en ze vindt het belangrijk om daar in eerste instantie maximaal op te focussen, om die bij te sturen. In die zin ziet ze het werken met gemiddelden als een positief element.

Tinne Rombouts heeft het vervolgens over het advies dat gevraagd wordt voor er naar Europa wordt gegaan. Dat is een wisselwerking. Er wordt niet specifiek naar de SALV en naar de Minaraad gegaan, maar het OMAP-overleg is wel permanent betrokken. Men heeft eerst gesprekken met Europa, en men heeft terugkoppeling naar de OMAP. De partners die ook in de SALV en de Minaraad zitten, zitten ook uitgebreid met een aantal partners in het OMAP-overleg. Dat is een permanente wisselwerking geweest. Het is dus niet zo dat zij niet betrokken zijn. Die werkwijze is ook in de vorige MAP-discussies gehanteerd.

De sprekerster wil vervolgens ook even terugkomen op de tussenkomsten van Hermes Sanctorum-Vandevoorde en Bruno Tobback, waar ze aanhaalden dat de adviezen zeer kritisch zijn. Ze sluit zich aan bij de woorden van Bart Dochy over de doelstelling van de adviesvraag en over de sfeer in verband met een voorstel van decreet dat 'met haken en ogen' aan elkaar zou hangen. Dat zijn de woorden die tijdens de vorige commissievergadering zijn gebruikt. Tinne Rombouts stelt dat het advies niet nodig was om te weten dat die woorden niet correct waren. Zij vraagt graag strategische adviesraden of de Raad van State om advies, want dit kan enkel een meerwaarde hebben om de decreetgeving goed af te stemmen.

De sprekerster is het er niet mee eens dat de adviezen enkel aangeven dat de adviesverleners akkoord gaan, maar zo snel mogelijk een evaluatie en een bijsturing willen. Ze vindt het spijtig dat nu al over een MAP 6bis wordt gesproken, want hiermee wordt op het terrein allesbehalve rechtszekerheid gecreëerd. Het kan uiteindelijk niet de bedoeling van de decreetgever zijn om voorstellen van decreet goed te keuren als alles kort nadien zal veranderen. Dat is de bedoeling niet en dat is zeker ook de vraag van de adviesraden niet. De adviesraden hebben gesteld dat evaluaties op een goede manier moeten kunnen gebeuren en voldoende stevig moeten zijn om bijsturingen of andere maatregelen te kunnen nemen. Tinne Rombouts gaat ervan uit dat het gezond verstand op dergelijke ogenblikken zal zegevieren en dat rekening zal worden gehouden met de wetenschappelijke onderbouwing.

Wat de delegatie betreft, denkt de sprekerster dat ze in haar toelichting over haar reactie op het advies van de Raad van State heeft verduidelijkt waarom het in eerste instantie lijkt alsof bepaalde delegaties heel breed zijn. Indien heel het voorstel van decreet in ogenschouw wordt genomen, blijkt dat ze niet zo ruim zijn. De Raad van State heeft met dat antwoord genoeg genomen. Om die reden zijn hierover geen amendementen ingediend.

Wat het pleidooi van Bruno Tobback met betrekking tot derogatie betreft, wil Tinne Rombouts de definitie van derogatie nog eens duiden. Het gaat er niet om dat meer mest zou mogen worden gebruikt. Dat is pertinent onjuist. Het is niet correct die perceptie te creëren. Dit voorstel van decreet moet niet enkel worden goedgekeurd omdat de derogatie moet worden goedgekeurd. Dit voorstel van decreet moet wor-

den goedgekeurd omdat het elementen bevat die het mogelijk zullen maken met betrekking tot de waterkwaliteit stappen voorwaarts te zetten.

De spreekster wil ook vooruitgang maken met betrekking tot de goedkeuring, omdat het derogatieverzoek is goedgekeurd, maar pas kan worden ondertekend als ook het voorstel van decreet is goedgekeurd. De derogatiecommissie is ervan overtuigd dat de derogatie die zou worden toegekend, geen negatief effect op het milieu zal hebben. Dit zou immers niet betekenen dat meer mest mag worden gebruikt, maar wel dat de bemestingshoeveelheid met meer dierlijke mest mag worden ingevuld. Er zou, met andere woorden, meer dierlijke mest in plaats van kunstmest worden gebruikt. Tinne Rombouts had eigenlijk verwacht dat Bruno Tobback, als voorstander van het gebruik van biologische en dierlijke producten, daar voor zou zijn. Ze hoopt dat het duidelijk is dat de derogatie een positieve zaak is. Ook in het verleden heeft de derogatiecommissie duidelijk erkend dat er geen negatieve gevolgen voor het leefmilieu zijn als meer dierlijke producten dan kunstmest worden gebruikt.

Tot slot is het plan-MER en de goedkeuring naar de commissieleden gestuurd.

Tinne Rombouts denkt dat ze hiermee op alle vragen heeft geantwoord. Dit is volgens haar een degelijk onderbouwd voorstel van decreet, dat niet met haken en ogen aan elkaar hangt en dat juridisch zeer goed in elkaar zit. De inspanningen die worden gevraagd, zijn niet evident en maken deel uit van een wetenschappelijke en politieke discussie. Dit compromis is bereikt in de overtuiging dat het mogelijk is stappen voorwaarts te zetten. Ze vraagt iedereen dan ook uitdrukkelijk dit voorstel van decreet goed te keuren.

4.8. Op de tussenkomsten aansluitende discussie

Bart Caron wil nog kort op een aantal punten repliceren, te beginnen met de opmerking van Wilfried Vandaele. Bart Caron heeft oprecht waardering voor de verbeterpunten die hij heeft aangebracht. Hij heeft enkel het politiek proces met het nodige cynisme geschetst, maar er is ook waardering voor het werk van Wilfried Vandaele.

De spreker vindt dat parlementair of politiek werk goed moet worden voorbereid en wetenschappelijk moet worden onderbouwd. De procedures in verband met de Raad van State en de adviesraden moeten correct en tijdig worden gevolgd. Hij onderhandelt niet mee en beschikt niet over alle achtergrondinformatie, waardoor die adviezen voor hem nuttig materiaal zijn. Die adviezen zijn echter ook nuttig om het parlementair werk steviger te maken.

Hij merkt op dat de oppositie volgens Bart Dochy niet de munitie heeft gekregen die ze had verwacht, maar het gaat om een periode van dertig dagen en een technisch complex dossier. De Raad van State heeft enkel iets kunnen zeggen over de hoofdlijnen en over een aantal punten. In de tekst staat echter dat het feit dat over een bepaald punt geen opmerkingen zijn gemaakt, niet betekent dat er geen opmerkingen over kunnen worden gemaakt. Bart Caron heeft begrip voor de auditor die dit dossier heeft behandeld. Met twintig werkdagen per maand is het een heikele kwestie dit juridisch en technisch uit te pluizen, zeker voor iemand die niet met de materie vertrouwd is.

Het advies van de strategische adviesraden is hier wel veel belangrijker omdat zij de nadruk leggen op potentiële verbeterpunten bij de evaluatie, ook al start die voor de meerderheid misschien te vroeg. Dat is voor Bart Caron inhoudelijk een belangrijk punt. Daarmee wordt een soort intentieproces uitgesproken, ook door de decreetgever. De evaluatie wordt ingeschreven in het voorstel van decreet. Het belang daarvan wordt bekrachtigd door de SALV en dat komt overeen met de inhoudelijke bekommernissen van Groen.

Bart Caron is het eens met Hermes Sanctorum-Vandevoorde dat de procedure voor een 'bakbeest' van een decreet zoals dit er een is, transparanter moet zijn, wetenschappelijk meer onderbouwd en juridisch meer omkaderd. Iedereen kan deemoedig toegeven dat in Vlaanderen op het vlak van regelgeving nog veel kan verbeteren. Voor degenen die niet alle MAP's hebben meegemaakt, is dit geen simpele materie.

Op 31 december 2018 was MAP 5 afgelopen. Toen liep wel nog de onderzoeksperiode voor het plan-MER. Het ligt niet aan de oppositie dat er pas toen werd gestart. Wellicht is er enige politieke discussie geweest. De spreker kan dat begrijpen. Zo'n proces van besluitvorming zou vroeger moeten starten. Het zou daardoor aan transparantie winnen en het zou een beter voorstel van decreet worden.

De derogatie is voor Groen een belangrijk element. Daarmee is de partij net iets gematigder dan men wellicht vermoedde. Groen vindt de problematiek van de kunstmest vrij problematisch. Een circulaire landbouweconomie met dierlijke mest zou de partij toejuichen. In die zin is het belangrijk, en Groen wil de landbouwers die het goed menen en correct handelen, niet straffen door de derogatie uit te sluiten en hen te dwingen andere technieken te gebruiken die men liever niet wil.

Veel maatregelen in dit voorstel van decreet zijn beter dan in het vorige MAP. Er worden stappen vooruitgezet. Het is niet gemakkelijk om te bepalen hoe men moet omgaan met eventuele verdragingsmanoeuvres bij de behandeling van het voorstel van decreet. Groen vraagt alleen maar fundering, net zoals de SALV, de Minaraad en de Raad van State. Die is er nu gekomen. Ook de hoorzitting was nuttig en leerrijk, net zoals het Mestrapport. Dat heeft geleid tot amendementen, en dat is een mooi element van het politieke proces. Bart Caron hoopt dat de meerderheid zal nadenken over zijn amendementen, zodat men de positieve dimensies die er zijn, kan doortrekken.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde vindt dat, op basis van zijn inkijk in wat gaande is en de input die hij kreeg, Tinne Rombouts de wetenschappelijke onderbouwing en aanpak overschat. Een technisch complex systeem en metingen garanderen geen wetenschappelijk verantwoorde aanpak. Het ontbreekt integendeel aan modellering en transparante berekeningen en inschattingen. In een vorige commissievergadering kreeg hij het antwoord van een expert: "Op basis van onze inschattingen zijn de doelstellingen haalbaar." Hij erkent de bekwaamheid van die expert, maar het ontbreekt aan feitelijke gegevens waar het parlement zich dan op kan baseren. Dat stoort de spreker behoorlijk aan deze aanpak. Daarbovenop verloopt het beslissingsproces niet transparant, en daarom past hij.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde heeft nog een detailvraag, maar niet onbelangrijk omdat de Raad van State ernaar verwees. De Raad van State stelde dat er voor elk Natura 2000-gebied een passende beoordeling zou moeten gebeuren. Het lid spreekt zijn dank uit voor de conclusie van de dienst MER, maar hij leest daarin ook een passage over de passende beoordeling waaruit hij opmaakt dat er gewoon één algemene passende beoordeling wordt gemaakt voor MAP 6. Klopt dat? Dan gaat men dus niet in op de opmerking van de Raad van State. De spreker vraagt zich af wat de gevolgen zullen zijn. Kunnen daar problemen door ontstaan? Zijn procedures een mogelijk gevolg, zoals Bruno Tobback al aangaf? Klopt de inschatting dat het over één algemene passende beoordeling gaat?

Bruno Tobback zou ook graag een antwoord krijgen op die laatste vraag. Daarnaast wil hij ook nog enkele andere algemene vaststellingen maken. Hij wil Tinne Rombouts bedanken voor haar toelichting, want hij begrijpt daaruit dat, zoals het advies van de Raad van State over de derogaties aangeeft, de indieners van het voorstel er wel degelijk van uitgaan dat die derogaties allemaal beperkend geïnterpreteerd moeten worden.

Volgens Bruno Tobbacq heeft Bart Caron meer dan genoeg gewezen op het feit dat goed parlementair werk veronderstelt dat die adviezen er zijn en dat het om meer zou moeten gaan dan een spelletje tussen meerderheid en oppositie. Hij vindt het erg dat de oppositie die adviezen zelf heeft moeten vragen. Ze hadden er moeten zijn. De enige reden waarom het een voorstel was, was om ze te ontwijken. Hij vindt dat Bart Dochy niet gefrustreerd moet zijn over het feit dat zijn ontwijkingsmechanismes doorkruist werden.

In de adviezen van de SALV en de Minaraad leest Bruno Tobbacq twee dingen. Ten eerste moet die evaluatie er komen. Ten tweede moet die voorbereid worden en moet een volgende versie voor een aanvraag tot derogatie vooraf besproken worden met de betrokken representatieve organisaties in een publiek transparant proces. Hij vindt dat Tinne Rombouts er nogal vlot overheen gaat. De essentie van het advies is volgens hem dat het voorstel van decreet nu eenmaal nodig is voor de derogatie en dat dus aangeraden wordt om het goed te keuren maar ook om het bij te sturen en dat correct te doen. De volgende keer moet veel minder in de achterkamers worden gedaan. Iedereen zit nu wel aan tafel in de OMAP, indien ze er tenminste niet van weggedreven worden uit frustratie, maar allemaal aan tafel zitten, heeft natuurlijk weinig zin als de deals uiteindelijk achter het gordijn gesloten worden.

Bruno Tobbacq wil ingaan op de algemene opmerking van Tinne Rombouts over wetenschappelijkheid en geloof. Hij heeft de indruk dat ze die twee vermengt. Hij is geen gelovig man. Tinne Rombouts zal hem met haar pleidooi niet overtuigen om geloof te hebben in het effect van de maatregelen nu, vooral omdat de wetenschappelijke vaststelling van de voorbije jaren, en zeker van het voorbije MAP, is dat de maatregelen geen effect hebben. Het is een wetenschappelijke, empirisch verifieerbare vaststelling dat het MAP vandaag niet werkt, dat de doelstellingen niet gehaald worden. Op veel plaatsen wordt de situatie zelfs erger. Er moet dus bijgestuurd worden. Dat is volgens de spreker bij dezen niet gebeurd. De rest is inderdaad een kwestie van geloof. Het staat iedereen vrij dat geloof te hebben, maar op basis van wat hier vandaag voorligt, deelt het lid dat geloof niet en samen met hem nogal wat wetenschappers.

Bruno Tobbacq apprecieert dat er de hele tijd verwezen wordt naar natuurlijke processen en dat de derogatie zou moeten dienen om meer natuurlijke mest te gebruiken. Hij wil daar twee dingen over zeggen. Ten eerste: aan de hoeveelheid dierlijke mest die vandaag – en de voorbije twee decennia – in Vlaanderen geproduceerd wordt, is niets maar dan ook niets natuurlijk. Het is het loutere resultaat van een industrieel proces. In geen enkel natuurlijk systeem zou een dergelijke concentratie aan dieren op een dergelijke kleine oppervlakte kunnen overleven. Dat is een puur onnatuurlijk proces. Hij hoopt dat iedereen het daarover eens kan zijn, want anders zou men het er niet over eens zijn dat er een probleem is. Want dat is wel degelijk het probleem. Als het een natuurlijk proces was, dan zou de Vlaamse natuur dat ook 'natuurlijk' kunnen verwerken. Maar dat is niet zo. Daar kan iedereen het toch mee eens zijn.

Aangezien iedereen blijkbaar heel veel belang hecht aan natuurlijke processen en van het gebruik van natuurlijke mest, neemt Bruno Tobbacq aan dat iedereen daarom ongetwijfeld het amendement nr. 15 zal goedkeuren. Dat amendement gaat ervan uit dat, zolang er geen sluitende registratie is voor het gebruik van kunstmest, de procentuele vermindering ook voor het gebruik van kunstmest moet gelden. Als dat de ambitie is van Tinne Rombouts, dan deelt Bruno Tobbacq die en stelt hij voor dat ze samen dat amendement goedkeuren. Hij rekent dus op haar consequentie daarin.

Tinne Rombouts wil reageren op de bijkomende vragen. Wat de beoordeling betreft bij het plan-MER, is het niet zo dat er een passende beoordeling voor elk Natura

2000-gebied opgemaakt is, omdat de passende beoordeling opgemaakt is op basis van de habitattypes. Er is dus wel een volledige spreiding, maar er werd daarvoor een andere insteek gebruikt. De Raad van State stelt niet dat dit op die manier moet gebeuren, maar stelt zich de vraag of het volledig is. Door het feit dat er gewerkt wordt met habitattypes, wat een andere insteek is, is er wel een volledigheid van beoordeling en zegt het ANB hierover het volgende: "Gegeven het feit dat MAP 6 geen uitspraken doet over de gerichte lokale maatregelen en deze maatregelen ook niet uitsluit, beoordeelt het ANB de voorliggende passende beoordeling voor het MAP 6 als correct en volledig." De spreekster stelt dat men zorgvuldig is geweest in het bepalen van de invloed die het heeft gehad op de verschillende types. In die zin is er een volledige beoordeling gebeurd.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde vraagt of dit juridisch nu wel of geen probleem kan opleveren.

Volgens *Tinne Rombouts* is dat niet het geval. Ze baseert zich hiervoor op de juridische informatie en het advies dat men hierover heeft ingewonnen. Het ANB dat hierover moet oordelen, heeft zich hierover ook heel duidelijk uitgesproken.

Tinne Rombouts gaat nog in op de vraag van Bruno Tobback over de delegatiebevoegdheden. Moet de beperkte interpretatie zoals de Raad van State ze naar voren haalt, overal worden toegepast? De Raad van State heeft verschillende keren informatie opgevraagd. De Raad van State heeft zich akkoord verklaard met de antwoorden die daarop werden gegeven, maar vroeg wel om dit in de toelichting eventueel op te nemen. Tinne Rombouts heeft in het begin van de vergadering duidelijk aangegeven hoe de interpretatie van die bevoegdheden moet gebeuren. Ze verwijst hiervoor naar haar eerdere verduidelijking.

4.9. Toelichting amendementen nr. 24-27 (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1938/7)

Tinne Rombouts licht nog een aantal nieuwe amendementen van de meerderheid toe, zijnde nr. 24 tot en met 27. Die amendementen behelzen een kaartwijziging voor twee kleine gebieden. Na openbaar onderzoek rond MAP 6 is immers gebleken dat het afstroomgebied voor die twee gebieden iets te ruim is ingetekend, in die zin dat er bepaalde deelgebieden zijn die naar een andere zone afwateren. Indien de huidige afbakening gehanteerd wordt, zou het erop neerkomen dat er water naar boven stroomt, wat uiteraard niet kan. De gebieden in kwestie zijn Essen en de Middenkustpolder. In het eerste gebied wateren het westelijke en het oostelijke gedeelte via Nederland af, respectievelijk naar de Schelde en de Maas. Dat gebied moet bijgevolg worden opgesplitst om zo een extra afwateringszone te creëren. In de Middenkustpolder is het dijklichaam niet meegenomen in de gebiedsafbakening. Ook dat gebied moet worden opgesplitst, zodat de afstroomzones correct worden weergegeven op de kaart.

De fout is een gevolg van de parameters die gebruikt worden bij de modelleringen. Daarbij wordt gewerkt met hoogteverschillen van 5 meter, waardoor de afwatering in de gebieden in kwestie foutief gemodelleerd werd. Met de ingediende amendementen wil de meerderheid de fout nu rechtzetten.

Tijdens het openbaar onderzoek zijn er nog een aantal andere opmerkingen geformuleerd, onder andere rond de politieke besluitvorming en rond enkele kleinere technische elementen. Geen van die opmerkingen heeft echter impact op de decretale besluitvorming. Ze zullen wel dienen als aandachtspunten bij de uitvoering van het toekomstige decreet.

4.10. Replik op de voorgestelde amendementen nr. 13-23

Tinne Rombouts gaat vervolgens in op de amendementen die de oppositie heeft ingediend. Inzake amendement nr. 13, betreffende de uitrijperiode, heeft de meerderheid beslist niet in te stemmen, ook al begrijpt ze de insteek van het amendement wel. De gevolgen van een algemene uitrijbeperking kunnen per regio of per bedrijf zeer verschillend uitvallen, waardoor het beter is om niet op recurrente wijze te werken, maar op basis van advisering. Het uitgangspunt moet altijd een goede bemestingstechniek blijven.

In amendement nr. 14 en het fosfaatverhaal wordt de link gelegd naar de biologische bedrijven. De spreekster herinnert aan de discussie daarover bij MAP 5. Dat is expliciet opgenomen. Zij ziet niet in waarom hier weer een wijziging zou moeten gebeuren. Net rond fosfaat wordt al gewerkt op bedrijfsmaat en gezonde fosfaatbemesting is net opgenomen in het huidige decreet.

Wat kunstmestregistratie betreft, het onderwerp van amendement nr. 15, benadrukt *Tinne Rombouts* dat het de bedoeling is om het kunstmestverhaal scherper in beeld te brengen. Vandaar is ook duidelijk beslist om het kunstmestregister tegen juni 2020 rond te krijgen. De meerderheid wil evenwel niet ingaan op de vraag om een tussentijdse regeling uit te werken tot die datum. In het amendement wordt trouwens voorgesteld om in tussentijd dierlijke mest nog meer te gaan beperken, wat landbouwers er inherent toe zou leiden hun toevlucht te zoeken tot kunstmest. Op die manier zou je dus het frauduleuze gebruik van kunstmest gaan stimuleren, terwijl overmatig gebruik van kunstmest net is wat MAP 6 probeert tegen te gaan.

Wat het amendement nr. 16 betreft, meent *Tinne Rombouts* dat de oorspronkelijke tekst voldoende duidelijk is. Bij welke interpretatie ook, als je naar oppervlaktewater kijkt, zal dat ook zijn effect hebben op grondwater. Die verduidelijking is dus niet nodig.

Wat betreft amendement nr. 17 en de vanggewassen binnen hetzelfde afstroomgebied, weliswaar binnen dezelfde gebiedstypologie, is er een zeer bewuste keuze geweest om te werken met bepaalde gebiedstypologieën. De spreekster weet dat er argumenten zijn om ook naar het afstroomgebied te kijken, maar aangezien men mogelijk problemen heeft afhankelijk van hoe het afstroomgebied is vormgegeven en welke specifieke kenmerken dat afstroomgebied heeft, zou men mogelijk in de problemen kunnen komen ten aanzien van de uitvoerbaarheid, terwijl het omgekeerd wel belangrijk is dat er voldoende vanggewas wordt gerealiseerd. In de gebiedstypologieën waar er effectief een probleem is, moet extra vanggewas voorzien worden. Het is altijd een positieve stap voorwaarts om dat vanggewas te kunnen realiseren. Het belangrijkste is dat het vanggewas wordt gerealiseerd.

Wat betreft amendement nr. 18 en het toevoegen van het woord 'sanctionerende', is volgens *Tinne Rombouts* de vraag of de maatregelen sanctionerend moeten zijn of positief stimulerend. 'Maatregelen' is de meest open en ruime definitie, en die moet niet worden beperkt tot sanctionerend. Die toevoeging heeft geen meerwaarde.

Wat betreft amendement nr. 19 verwijst het lid naar haar toelichting over de adviezen van de Raad van State. Er wordt verwezen naar de koppeling met zowel de Europese Waterrichtlijn als de Vlaamse waterdoelstellingen.

Amendement nr. 20 gaat over iets zeer technisch, waarbij er een voorstel is van de administratie om een historisch knelpunt op te lossen. Waar er problemen waren met aangegeven dieren aantallen, heeft men dat tot en met MAP 4 proberen op te vangen door het volledige bedrijf op het forfaitaire stelsel te brengen. Hierdoor kreeg men te weinig zicht op de reële milieuproblemen. Om dat opgelost te krij-

gen, heeft men in MAP 5 voorgesteld om met boetesystemen te werken, wat ook niet tot de gewenste effecten geleid heeft. Nu is de uitdrukkelijke vraag om naast het boetesysteem ook de mogelijkheid te voorzien om waar er een knelpunt is op het vlak van dierenaantallen, dat bedrijf voor de correct aangegeven dieren door te rekenen aan de reële productie en voor het niet correct aangegeven deel het forfaitsysteem toe te passen, waarbij er een gerichtere opvolging kan gebeuren van die bedrijven.

Amendement nr. 21 gaat over de hoogte van de boetes. Daar kan men over discussiëren. Er is momenteel al een verhoging voorzien. Dat is gebeurd in overleg met verschillende partners. Tinne Rombouts hoopt te allen tijde dat iedereen probeert de boete te ontwijken door op een correcte manier te handelen. Men heeft moeten vaststellen dat boetes soms te gemakkelijk werden betaald. Daaruit is voortgevloeid dat de boetes serieus werden opgetrokken. Ze kunnen nog veel hoger zijn, maar zij meent dat het goed is om in eerste instantie deze stap te zetten.

Wat betreft amendement nr. 22, in verband met het nieuwe actieplan vollegrondse groenteteelt, werd gezegd dat bijkomend onderzoek interessant zou zijn om te zien op welke manier een aantal zaken met elkaar kunnen worden verzoend. Men kiest hierbij voor de weg van een nieuw actieplan. Tinne Rombouts vindt de vraag naar onderzoek een terechte vraag, waarin iedereen mee wil gaan. Maar dat onderzoek is vandaag reeds voorzien in het decreet. Daarvoor moeten we het vandaag hier niet expliciet afbakenen tot 'instrument van actieplan'. Er is wel degelijk voorzien dat er onderzoek kan gebeuren, zowel in de praktijk als fundamenteel onderzoek. Zij bevestigt dat men vanuit de meerderheid extra aandacht vraagt om daarop in te zetten.

In amendement nr. 23 wordt gevraagd naar onafhankelijk onderzoek naar fraudegevoeligheid van het mestbeleid. Tinne Rombouts vindt het een interessante piste om te onderzoeken, hoewel men permanent bij elke evaluatie van het Mestdecreet bekijkt waar er knelpunten zijn rond fraude. Moet dat een onafhankelijk onderzoek zijn of moet wie midden in het veld staat, dat onderzoek voeren? Zij denkt dat iemand die met de voeten op het terrein staat, de beste kennis heeft om de fraudegevoeligheid te analyseren. Het is wel een vraag waard om dit nader te bekijken, maar als men een volledig onafhankelijk iemand daarop plaatst, dan moet die zich nog inwerken. Het moet niet weer een nieuw onderzoek zijn, maar het is beter conclusies te trekken en acties te ondernemen vanuit de bestaande onderzoeken.

4.11. Aansluitende discussie

Volgens *Bart Caron* heeft het duidelijk geen zin om opnieuw al de amendementen te overlopen. Hij betreurt het dat er geen poging wordt gedaan om een brugje te maken naar de oppositie en zo het draagvlak voor het voorstel van decreet te versterken. Uit de betogen van de oppositie blijkt toch duidelijk dat ze op een aantal punten wil meegaan.

Maar blijkbaar vindt de meerderheid zelfs de meest minimale aanpassing aan een tekst overbodig. Bart Caron neemt akte van het feit dat de meerderheid de wijsheid in pacht denkt te hebben. Hij zal daar straks zijn conclusies uit trekken.

Bruno Tobback ondersteunt de vraag van Bart Caron. De procedure wordt naar zijn mening steeds hallucinanter. Hij heeft ondertussen niet alleen de onleesbare kopie van de nieuwe kaart gekregen. Hij hekelt het feit dat de meerderheid op die manier communiceert en vindt dat het parlement niet ernstig wordt genomen. Hij verwijt de meerderheid, en in het bijzonder Bart Dochy, dat ze met dit voorstel van decreet de belangen van een aantal burens-boeren verdedigt, en op die manier de rest van het wetgevend werk de vernieling injaagt. De meerderheid zit er volgens hem niet voor het algemeen belang, maar voor dienstbetoon.

De spreker richt zich tot Tinne Rombouts, die steeds benadrukt dat een wetenschappelijke onderbouwing noodzakelijk is, bijvoorbeeld bij amendement nr. 17 over de vanggewassen. Maar wat is er in godsnaam wetenschappelijk aan een systeem dat achterdeuren creëert waarbij er vanggewassen worden gezet op plaatsen waar er, bij wijze van spreken, niets te vangen valt? Hij vindt dit complete onzin. De echte problemen, bij een paar bedrijven die zwaar over de schreef gaan, worden uit de weg gegaan. Hij verwijt Tinne Rombouts wetenschappelijk blind te blijven voor het feit dat de situatie in Vlaanderen jaar na jaar achteruitgaat en steeds verder achteruit zal gaan en vraagt haar te stoppen met het wetenschappelijk gegoochel. Ze gebruikt de wetenschap 'à la tête du client'. Voor hem is het een absolute schande hoe de meerderheid dit voorstel van decreet aanpakt.

Bart Dochy stelt dat het Bart Caron ontbreekt aan kennis van het dossier op het terrein. Het verhaal van de Waerevaart betreft een concrete situatie die op basis van een openbaar onderzoek door de Middenkustpolder is aangegeven. Er is geen verband wat waterafstroming betreft tussen de aanpalende landerijen en het hoger gelegen kanaal, de Waerevaart, die stroomt naar het kanaal Nieuwpoort-Plassendale. Als dat nu zo is, dan heeft het toch geen zin om een verzwaring op te leggen aan die aanpalende percelen? Mocht dat niet zo zijn, is het geen probleem om dit gebied mee te nemen, volgens de criteria. Maar mag het alsjeblieft correct gebeuren? Wanneer uit het openbaar onderzoek blijkt dat er een fout in het plan zit, is het dan een schande om dat plan recht te zetten? Is dat de manier om iets wetenschappelijk te benaderen? En is dat de definitie van algemeen belang: zo streng mogelijk voor iedereen en ervoor zorgen dat de landbouwsector kapotgaat?

Hermes Sanctorum-Vandevoorde begrijpt niets van de argumentatie tegen het amendement nr. 17. Wat is de wetenschappelijk logica van het laten afkopen van de vanggewasverplichting buiten de afstroomzone?

Tinne Rombouts reageert eerst op Bruno Tobback. Het klopt niet dat het vanggewas wordt geplaatst waar er totaal niets te vangen valt. Het wordt misschien niet geplaatst binnen hetzelfde afstroomgebied, maar wel binnen hetzelfde gebiedstype, daar waar er een knelpunt is rond nitraten en waar er met het extra vanggewas effectief betere resultaten kunnen worden bereikt.

Bruno Tobback maakt een analogie met gevaarlijke kruispunten. Er zijn in Vlaanderen duizenden kruispunten. Een aantal daarvan zijn gevaarlijk. Wanneer men aan de hand van cijfers vaststelt dat er op een bepaald kruispunt verschillende dodelijke slachtoffers vallen, grijpt men in door de situatie op dat kruispunt te veranderen en bijvoorbeeld flitspalen te plaatsen. Dat blijkt vrij effectief te zijn. Hier doet men echter iets compleet anders. Het lijkt alsof men het aantal verkeersdoden aan een kruispunt wil verminderen door een flitspaal te plaatsen aan een kruispunt dat 75 kilometer verderop ligt. Hij vindt deze maatregel onzin. Volgens hem gaat het erom dat dit voorstel zo snel mogelijk wordt goedgekeurd, zodat de derogatie er komt. Deze maatregel is voor hem onverdedigbaar: het is wetgevende en wetenschappelijke flauwekul.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde wijst erop dat dit nieuwe MAP net op een gebiedsgerichte aanpak mikt. Dat heeft de minister meermaals benadrukt. Hij kan dan ook niet begrijpen dat er nu een afkoopregeling mogelijk is tussen verschillende gebieden. Bij een echte gebiedsgerichte aanpak moet je net per locatie werken. Het slaat wetenschappelijk nergens op om een regeling te treffen die van het ene gebied naar het andere kan overgaan.

Tinne Rombouts is het daar niet mee eens. Er wordt gevraagd om gebiedsgericht te werken, en volgens haar gebeurt dat ook. Het vanggewas is daarbij een van de genomen maatregelen. Ze erkent dat de maatregel rond vanggewassen uitgebreid wordt naar gebiedstypologieën – dit vanuit het idee dat het vanggewasniveau

moet stijgen over heel Vlaanderen – en bepaalde gebieden lenen zich beter tot het zaaien van bepaalde vanggewassen dan andere. Op basis van de percentages aan vanggewassen, die overal zijn gestegen, kan men dan bepaalde verschuivingen toelaten, zij het binnen een gegeven gebiedstypologie.

Als men vaststelt dat de hoeveelheid stikstof te hoog is, dan wordt er in een vanggewas voorzien. Het spreekt voor zich dat dit gewas bij voorkeur op dezelfde locatie wordt gezaaid. Wanneer blijkt dat er – binnen een bepaalde methode of een bepaald gewas – geen vanggewas mogelijk is, dan zijn er twee opties. Een eerste optie zou zijn dat men een uitzondering toestaat, waarbij de landbouwer helemaal geen vanggewas dient te zaaien. Maar met deze maatregel kiest men voor een tweede optie: de landbouwer moet wel degelijk een vanggewas zaaien, zij het binnen dezelfde gebiedstypologie. Deze optie zou tot meer vanggewassen leiden over heel Vlaanderen.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde vraagt zich af waarom bepaalde landbouwers geen vanggewassen zouden kunnen zaaien.

Tinne Rombouts haalt aan dat het bij bepaalde landbouwteelten en bepaalde methodologieën niet haalbaar is om vanggewassen te zaaien op bepaalde grondsoorten, of in bepaalde periodes. Vanuit dat idee kiest men voor een flexibel systeem, met vanggewassen gezaaid binnen eenzelfde gebiedstypologie, in plaats van voor een systeem met uitzonderingen.

Ze verwijst naar de doelstellingen van dit decreet, en bij uitbreiding van het parlement: het samenbrengen van verschillende maatschappelijke doelstellingen. Het gaat om een goede, kwaliteitsvolle en duurzame voedselproductie enerzijds, en een verbetering van de waterkwaliteit anderzijds.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde begrijpt dat het niet altijd mogelijk is om alles per landbouwbedrijf te bekijken, maar men zou toch op zijn minst binnen eenzelfde afstroomzone moeten kunnen werken. Als men dit principe verlaat, dan geef je het principe van het vanggewas op. Als het nu niet lukt om in een bepaald vanggewas te voorzien, dan doe je het maar ergens anders.

Bart Dochy merkt op dat sommige landbouwbedrijven percelen hebben die verspreid liggen over verschillende afstroomgebieden. Deze maatregel biedt daar een antwoord op. In theorie zou deze maatregel over heel Vlaanderen kunnen worden toegepast, met het zaaien van vanggewassen in Limburg om een tekort op te vangen in West-Vlaanderen, maar dat is uiteraard niet de bedoeling, en dat zal in de praktijk ook niet gebeuren, aldus Bart Dochy. Men gaat die vanggewassen niet zomaar elders zaaien. Dat gebeurt enkel als er geen andere oplossing mogelijk is. Op dat moment kan er op bedrijfsniveau een dergelijke overeenkomst worden gesloten. Zo kunnen bedrijven hun verantwoordelijkheid opnemen en tegemoetkomen aan de opgelegde normen.

Ook de opvolgbaarheid van dit systeem werd bekeken, aldus *Tinne Rombouts*. Met de gegevens waarover zij beschikken, denkt de VLM dat een opvolgingssysteem volgens gebiedstypologie evidentier is dan het ontwikkelen van een nieuw systeem, gebaseerd op afstroomzones. Ook dat is een argument voor dit systeem.

Bart Caron wijst nog eens op amendement nr. 15 dat voorstelt om, zolang er geen sluitend registratiesysteem is voor kunstmest, de verlaging van de bemestingsnorm toe te passen op zowel de kunstmest als de dierlijke mest. Dit zou op heel korte termijn een belangrijk effect kunnen hebben. Het wordt dan echter weer anderhalf jaar uitgesteld, tot er een register is, en dan moet het geïmplementeerd worden. Er zal dan veel pedagogie nodig zijn om het op de goede lijn te krijgen, en zo is men weer een MAP verder. Het zijn dat soort dingen die hij zo jammer vindt.

Tinne Rombouts begrijpt de ongeduldigheid omdat de uitvoering altijd tijd vraagt, maar met juni 2020 is er in regelgeving en uitvoering echt een heel strenge datum geplaatst. Men is daar nu ook al mee bezig, en ze rekent er ook echt wel op, en ze denkt dat iedereen het ermee eens is dat dat in kaart moet worden gebracht. Ze kruist de vingers opdat dit ook effectief gebeurt.

5. Artikelsgewijze stemming

Ter stemming gelegd wordt amendement nr. 1 aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding. Amendement nr. 2 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 1 onthouding. Artikel 1 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

Bij het verder artikelsgewijs verloop van de stemming worden de amendementen nr. 13 tot en met 23 verworpen met 9 stemmen tegen 2. De amendementen nr. 3 tot en met 12 en de amendementen nr. 24 tot en met 27 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 2. De verdere artikelen 2 tot en met 34 en de bijlagen, zoals geamendeerd, worden aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

6. Verzoek tot tweede lezing

Bruno Tobback vraagt namens de oppositie de tweede lezing over het geheel van het voorstel van decreet. Gezien de moeilijkheden die hij ervaart om de bij amendement toegevoegde kaarten goed in te schatten en gezien de grote hoeveelheid amendementen die door de meerderheid zijn ingediend, kan hij immers moeilijk de impact van dit alles inschatten.

Tinne Rombouts erkent het recht van de oppositie een tweede lezing te vragen, maar voegt eraan toe dat er, op basis van het advies van de Raad van State, door de meerderheid nog het amendement nr. 12 is ingediend en dat wat betreft de amendementen nr. 24 tot en met 27 inzake de kaarten, iedereen volledig op de kaarten kan inzoomen.

Bruno Tobback kan begrijpen dat het voor *Tinne Rombouts* geen probleem is te begrijpen waarvoor ze heeft gestemd, maar hij stelt dat het toch enige inspanning vergt om de impact van de wijzigingen in te schatten.

Bart Caron sluit zich aan bij *Bruno Tobback*. Hij ondersteunt de vraag, niet om legistische, juridische redenen, maar om psychologische redenen. Zo'n voorstel van decreet verdient een zo ruim mogelijk debat, een zo groot mogelijk draagvlak. De oppositie was van plan om in zekere mate tegemoet te komen en mee te gaan in het verhaal. Ze doet zelf voorstellen, maar merkt die bereidheid niet aan de andere kant van de tafel. Ze vindt ook de argumentatie niet altijd afdoende, maar dat is dan een politiek meningsverschil. Hoe dan ook, ook *Groen* vraagt de tweede lezing, ook omdat *Bart Caron* vindt dat een aantal van hun amendementen nog een overweging verdienen. Hij vindt dit geen fijne manier om aan politiek te doen.

II. Tweede lezing

1. Wetgevingstechnische correcties

Tinne Rombouts start de tweede lezing met het melden van drie technische correcties op de tekst van de in eerste lezing door de commissie aangenomen artikelen. Op bladzijde 13 staat: "een teelt olievlas die geen vezelvlas". Dat moet worden: "een teelt olievlas die geen vezelvlas is". Op bladzijde 16 staat: "meldt tot aan de Mestbank". Dat moet worden: "meldt dit aan de Mestbank". Op bladzijde 18 staat: "Het resultaat van deze som, in voorkomend geval na een aftopping, Het resultaat van deze som wordt". Dat moet worden: "Het resultaat van deze som, in voorkomend geval na een aftopping, wordt".

2. Bespreking

2.1. Tussenkoms van Bart Caron

Bart Caron stelt dat hij de vorige avond een mail gestuurd heeft aan de voorzitter over het openbare onderzoek dat gevoerd werd in het kader van het plan-MER. Hij neemt aan dat de amendementen die gisteren op het einde door de meerderheid nog werden toegevoegd over afstroomgebieden en over stroomgebieden, gebaseerd zijn op opmerkingen die in dat openbaar onderzoek naar voren zijn gekomen. Is de informatie uit dat openbaar onderzoek publiek? Hij is niet geïnteresseerd in de namen van mensen die bezwaarschriften indienden, maar wel in de inhoud van dat openbaar onderzoek. Er zouden namelijk nog een aantal andere punten kunnen zijn. Blijkbaar heeft de meerderheid daar toegang toe, maar de oppositie niet.

Tinne Rombouts verwijst naar het overwegingsdocument dat naar aanleiding van het openbaar onderzoek werd opgesteld en dat in antwoord op de vraag van Bart Caron werd rondgestuurd. Ze denkt dat de bezwaren op zich ook openbaar zijn, weliswaar geanonimiseerd. Dit moet echter worden nagevraagd.

Bart Caron gaat ervan uit dat, als hij dat materiaal ontvangen heeft, hij in een latere fase eventueel nog dingen kan inbrengen. In een democratie lijkt een gelijk speelveld hem een faire regeling.

Hij wil niet het hele voorstel van decreet opnieuw bespreken, maar wel enkele accenten leggen. Globaal blijft hij het een lastige manier van besluitvorming vinden. Hij vindt de manier waarop een en ander gebeurt erg geforceerd. Hij begrijpt enigszins wel de noodzaak, maar de wijze om tot een antwoord op die noodzaak te komen, is iets wat hij politiek bijzonder onaangenaam vindt. Los van het feit dat de oppositie meestal verliest van de meerderheid, wat hij zeer goed begrijpt, vindt hij dat een wat meer open aanpak zeer wenselijk zou zijn. Hermes Sanctorum-Vandevoorde heeft gisteren al benadrukt en Bart Caron treedt hem daarin bij, dat er een brede wetenschappelijke basis moet zijn, met diverse disciplines die een aantal elementen hard kunnen maken, of als het moet, ondermijnen, maar die duidelijkheid creëren. Het moet een transparant proces zijn, zowel in het OMAP-verhaal als in de samenleving, waarbij een draagvlak gezocht wordt met maatschappelijke actoren. Ten slotte moet de timing van de decreten echt wel bewaakt worden. MAP 5 liep af op 31 december vorig jaar. Dat wist men vier jaar geleden ook al. Vorige keer was het een gelijkaardige 'hurry-hurry', eindigend in een voorstel van decreet.

Volgens Bart Caron hoort daarbij ook het respect voor de Raad van State en de strategische adviesraden. Daar werd in de commissie van 7 mei 2019 al deels op ingegaan. De meerderheid kan volgens hem niet doen alsof deze organen niets belangrijks gezegd hebben. In hun adviezen duiden verschillende elementen op de ernst van de problematiek, al uiten de adviesraden wel de wens om het Mest-decreet goed te keuren vanwege de derogatie en omdat er dringend een aantal maatregelen moeten worden genomen.

Er staan echter ook veel waarschuwingen, voorwaarden en gedachten in de adviezen die Bart Caron aan de meerderheid wil meegeven, zeker in het licht van de evaluatie die in 2020 al gepland is. Dat zal wellicht geen grote evaluatie zijn na goed een jaar werken, maar de elementen in de adviezen ondersteunen de bijsturing. Die bijsturing moet tot een steviger MAP 6bis leiden.

Hetzelfde geldt volgens de spreker voor de summier adviezen – summier, want de tijdsdruk was groot – van de Raad van State. Hij verheugt zich over de adviezen. Ze leveren geen springstof voor het debat, maar zijn nuttig voor de toekomst van het mestbeleid.

Bart Caron vindt de lopende discussie over de 18 of 20 milligram nitraat per liter nogal vreemd. Het ene commissielid vindt de bijstelling naar 18 milligram, die duidelijk door N-VA is gevraagd en verworven, een politieke bijstelling. Men kan net zo goed de zaak omdraaien en stellen dat die 20 milligram evenzeer een politieke keuze is, aldus de spreker. Het is immers onmogelijk om door dit decreet te achterhalen of de maatregelen die erin staat tot een daling met een bepaald aantal milligram nitraat per liter zal leiden. Men weet ook niet in welke afstroomzones of type gebieden dit dan zal gebeuren. Het lid concludeert dat op dat vlak politieke lucht wordt verkocht. De wetenschappelijke en milieukundige basis is echter onvoldoende krachtig om die te motiveren.

Bart Caron mist in dit decreet een belangrijk punt: de koppeling aan de klimaatverandering. Twee lastige seizoenen met extreme hitte en overvloedige regen spelen de landbouw parten. Die leggen des te meer de nadruk op het belang van het Mestdecreet. Een belangrijk deel van de nitraatstijging in de grond en het oppervlaktewater is het gevolg van – weliswaar decretaal juist toegepaste – regels die niet aangepast waren aan de klimaatverandering. De spreker stelt vast dat dit decreet dat evenmin is. Op die extreme weersveranderingen wordt niet geanticipeerd in dit decreet.

Tot slot gaat Bart Caron in op de opmerking over de instandhoudingsdoelen in het advies van de Raad van State. De Raad van State zegt niet dat ze niet worden gerespecteerd, maar maakt toch een opmerking over de generieke wijze waarop in dit decreet met de instandhoudingsdoelen wordt omgegaan. De effecten op elk Natura 2000-gebied moeten in kaart worden gebracht, maar ook dat vindt men niet terug in dit decreet.

Bart Caron vindt dat dit voldoende elementen zijn om niet overhaast tot een besluitvorming over te gaan. Hij vindt dat er over een aantal elementen moet worden nagedacht. Daarom zal hij een reflectienota opstellen en indienen. Daarmee wil hij de meerderheid uitnodigen om over verschillende elementen na te denken, zeker in het licht van de door de oppositie voorgestelde, maar verworpen amendementen. Sommige daarvan bieden wel een antwoord op de bedenkingen die hij net heeft gemaakt.

2.2. Tussenkomen van Hermes Sanctorum-Vandevoorde

Hermes Sanctorum-Vandevoorde vangt zijn uiteenzetting aan met de volgende conclusie: tijdens de tien jaar die hij als Vlaams volksvertegenwoordiger gezeteld heeft, heeft Vlaanderen nagenoeg geen enkele vooropgestelde milieudoelstelling gehaald, noch op het vlak van klimaat, noch op het vlak van water, noch op het vlak van luchtkwaliteit. Hij geeft toe dat milieudoelstellingen halen geen evidentie is, maar het valt toch wel op hoe weinig vooruitgang er de laatste jaren is geboekt.

Hij haalt vijf punten van kritiek aan. Ten eerste is het huidige voorstel van decreet, dat uitvoering moet geven aan MAP 6, wetenschappelijk niet goed onderbouwd, wat verklaart waarom de oppositie er niet laaiend enthousiast over is. De politieke besluitvorming rond het voorstel van decreet is ten tweede niet verlopen volgens de huidige maatstaven van goed bestuur. De burger verwacht vandaag transparantie en wil betrokken blijven, maar de totstandkoming van het voorstel van decreet is net zeer vaag verlopen.

Het werk is ten derde te laat af, waardoor aan het decreet terugwerkende kracht wordt verleend. De Raad van State is daar – tegen de verwachtingen in – niet vernietigend over geweest, maar heeft zich mild opgesteld, omdat het zekerheid wil bieden aan landbouwers en ook omdat de Europese Commissie geen derogatie meer zou goedkeuren als het Mestdecreet zou sneuvelen. Dat neemt niet weg

dat het werk te laat af is en de spreker had daar graag een degelijke uitleg voor gekregen.

Ten vierde lijken de strategische adviesraden het voorstel van decreet niet uitdrukkelijk te steunen. In het gezamenlijke advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij staat immers nergens een expliciete goedkeuring, wat bij goede decreten normaliter het geval is. Het advies van de Raad van State is ten slotte zeer kritisch voor het voorstel van decreet, al is die kritiek niet vernietigend, zoals eerder gesteld.

Ondanks deze vijf punten van kritiek, stelt Hermes Sanctorum-Vandevoorde, was het initieel niet de bedoeling dat de oppositie alle mogelijke parlementaire instrumenten zou inzetten om zich tegen het voorstel van decreet te verzetten. De oppositieleden vinden het evenwel niet kunnen dat de zeer redelijke amendementen die ze hadden ingediend, niet opgenomen worden en dat de meerderheid het voorstel van decreet eigenlijk als onaantastbaar lijkt te beschouwen. Dat bewijst volgens het lid dat het voorstel tot stand gekomen is in de achterkamers met een totaal gebrek aan openheid als resultaat. Dat is problematisch en direct ook de aanleiding voor de reflectienota die de oppositie zal indienen. Mochten de leden van de meerderheid dat betreuren dan hebben ze dat vooral aan zichzelf te danken.

2.3. Tussenkoms van Bruno Tobback

Bruno Tobback wil Tinne Rombouts in principe op haar woord geloven, maar op dit moment ligt dat een beetje moeilijk gezien een aantal andere evoluties in de behandeling van dit en een aantal andere voorstellen van decreet. Het is illustratief voor het feit dat dit voorstel van decreet en het hele mestbeleid op dit ogenblik dermate verzand zijn in een poel van techniciteit, detailregelingen, verfijnde detailregelingen en verfijnde regelingen van de details, alleen maar om te proberen om voort te doen met business as usual, maar met een klein kommaatje eraan veranderd.

De resultaten vereisen niet dat er een paar kommaatjes worden veranderd, een klein regeltje wordt bijgestuurd en nog een combinatie van een paar gewassen uitzondering krijgen om toch maar verder te doen, maar dat er drastische veranderingen komen. Zowel de wijze waarop men dit decreet probeert tot stand te brengen als de inhoud ervan, wijst erop dat dit de laatste fase is van een manier van werken, dat dit het laatste moment is waarop men dit nog kan proberen. Hoe snel of hoe traag de evaluatie ook gaat, iedereen moet wel beseffen dat – zoals de evolutie van de resultaten op het terrein is, en bij een droge zomer nog veel dramatischer zal worden – dit de eindfase van deze methode is. Anders wordt het pas echt dramatisch, aldus Bruno Tobback.

De gedetailleerdheid van de uitzonderingen, afwijkingen, bijregelingen, uitzonderingsregelingen en noem maar op aan de ene kant, staat in schril contrast met de brede slag waarbij men bijvoorbeeld de beoordeling heeft gemaakt voor de Natura 2000-gebieden, maar waarbij de Raad van State terecht opmerkt dat die gebied per gebied grondig moeten worden geëvalueerd, wat duidelijk niet is gebeurd bij de opmaak van dit voorstel van decreet en niet in het plan-MER.

Dat al te schrille contrast is op termijn niet houdbaar, net zomin als de – in theorie – zeer brede delegatie aan de Vlaamse Regering. Volgens de leden van de commissie, de Raad van State en de gemachtigde namens de indieners bij de Raad van State zou het veel beperkter moeten zijn. Dat blijkt onvoldoende uit de tekst van dit voorstel. Opnieuw wil men extra ruimte creëren, boven op de details van de details van de details van de fijnregelingen, en aan de Vlaamse Regering nog eens mogelijkheden bieden om het links en rechts nog bij te sturen, maar dan op een niet publiek bekende manier. Dit lijkt op dienstbetoonregelingen, ten koste van het

algemeen belang, van de milieu- en natuurwaarden in dit land, en ook van een groot deel van de landbouwsector, behalve waarschijnlijk van de paar industriëlen die kunnen genieten van de meerwaarden en de voordelen van dit soort 'exploitatieve' productie in een aantal sectoren.

Indien men een meerderheid vindt om op deze manier voort te doen, dan kan de oppositie dat niet tegenhouden. De oppositie heeft geprobeerd om vrij constructief te zijn, ook omdat men vanuit de Minaraad en de SALV duidelijk maakte dat het als overgangsmaatregel en voor de derogatie nodig was, op voorwaarde dat men grondig zou evalueren. De oppositie heeft ook niet geprobeerd om het met alle mogelijke middelen tegen te houden. De amendementen van de oppositie waren over het algemeen constructief. De oppositie had ermee kunnen leven dat de meerderheid de iets meer provocatieve amendementen niet zou hebben goedgekeurd. Maar ook de zeer constructieve, redelijke, logische en voor de hand liggende amendementen, bijvoorbeeld over de absurde regeling voor de vanggewassen, werden zonder enige goodwill, openheid of redelijkheid weggestemd. In die omstandigheden is het bijzonder moeilijk om te vragen dat de oppositie zich constructief zou opstellen. Dat zal ze dan ook niet doen, aldus de spreker.

Bruno Tobback is bereid om mee te werken aan de reflectienota. Als men het niet kan tegenhouden, zal de oppositie er in ieder geval voor zorgen dat er in het parlement publiek op gewezen wordt dat wat hier wordt gedaan, slechte decreetgeving is, die ingaat tegen het algemeen belang, volkomen afgesloten van iedere redelijkheid en overleg. Het lid verwijt de meerderheid dat ze niet is meegegaan in een aantal voorstellen die de zaken simpeler, duidelijker, transparanter en redelijker zouden hebben gemaakt. Ze hebben onderling duidelijk een aantal deals gesloten, al weet hij niet wie aan wie zijn ziel heeft verkocht.

De oppositie kan niet verhinderen dat het voorstel van decreet wordt goedgekeurd, maar ze wil er wel voor zorgen dat de meerderheid het grondig zal moeten uitleggen, zodat het duidelijk wordt dat wat er hier gebeurt, schandelijk is.

2.4. Tussenkoms van Francesco Vanderjeugd

Francesco Vanderjeugd heeft begrip voor de opmerkingen van de oppositie wat de aanpak of werkwijze betreft. Maar hij vindt dat ze wat de landbouwers betreft, slaat en zalft tegelijk. Wat wil de oppositie eigenlijk? Enerzijds zegt ze dat de landbouwers het niet zullen halen, omdat de doelstellingen te zwaar zijn in vergelijking met MAP 5. Anderzijds kan het nooit genoeg zijn voor de oppositie. Het is volgens hem tijd dat de oppositie kleur bekent. De oppositie focust op die derogatiemogelijkheid, maar die heeft niet zo'n grote impact voor heel Vlaanderen, enkel voor bepaalde gebieden. Door dit voorstel van decreet goed te keuren, wordt er duidelijkheid gecreëerd. De landbouwers krijgen een kader waaraan ze zich kunnen houden. Open Vld pleit voor een goede begeleiding op het werkveld, zodat de landbouwers de doelstellingen, die ook op Europees niveau worden vastgelegd, kunnen halen. Volgens Francesco Vanderjeugd heeft Bruno Tobback te weinig voeling met het werkveld.

2.5. Tussenkoms van Bart Dochy

Bart Dochy begrijpt niet goed wat de bedoeling was van deze tweede lezing is. Hij heeft vandaag in ieder geval niets nieuws gehoord, behalve dat er een reflectienota zal worden ingediend. Hij heeft geen zin om te herhalen wat hij gisteren heeft gezegd. Hij zal de reflectienota met veel aandacht lezen en de bespreking daarover voeren.

2.6. Tussenkoms van Wilfried Vandaele

Op de opmerking van Bart Caron, die zich afvroeg waar de cijfers van 18 milligram precies vandaan komen en die stelde dat je hier eigenlijk kunt zeggen wat je wilt, antwoordt *Wilfried Vandaele* dat de cijfers wel degelijk uit wetenschappelijke hoek komen. Er wordt vanuit verschillende instanties met 16 tot 18 milligram gewerkt. Die normering is onderbouwd.

2.7. Tussenkoms van Tinne Rombouts

Tinne Rombouts zal niet alles herhalen wat ze gisteren heeft gezegd, maar wil wel even ingaan op de opmerking dat dit zo laat wordt ingediend. Het klopt dat men een jaar of twee geleden ook al wist dat dit moest worden opgemaakt. Het traject en de cyclus worden echter niet vastgelegd door Vlaanderen. De start van de opmaak van het actieplan wordt bepaald in overleg met Europa. Europa vraagt om een eerste evaluatie en om een actieplan. De start vond plaats in januari 2018. Er is een heel traject van overlegmomenten geweest.

De wetenschappelijke onderbouwingen werden inderdaad niet letterlijk opgenomen in het decreet, maar dat gebeurt in geen enkel decreet. Die onderbouwingen zijn de basis voor het gesprek dat met Europa wordt gevoerd over het actieplan. Pas in december 2018 heeft Europa zijn fiat gegeven om op basis van dit actieplan een derogatie aan te vragen en dit om te zetten naar een decreet. Het is dus niet zo dat Vlaanderen de grootste speler is qua timing.

Het is nu inderdaad al een aantal keren zo dat de actieplannen en decreten op het einde van de legislatuur worden behandeld. Dat heeft te maken met het feit dat de legislatuur vijf jaar bedraagt en de actieplannen om de vier jaar worden opgesteld.

Tinne Rombouts is bereid de suggestie om de adviesraden meer te betrekken, te overwegen. Er moet inderdaad worden bekeken of de transparantie in de toekomst beter kan. Ze merkt wel op dat er daarbij heel specifieke overlegorganen, zoals de OMAP, betrokken zijn, aangezien dit een heel specifiek voortschrijdend proces en traject betreft. Het is dus niet zo dat er geen degelijk werk wordt geleverd of dat de timing volledig uit het oog werd verloren.

2.8. Op de tussenkomsten aansluitende discussie

Wat de timing betreft, had *Bart Caron* begrepen dat het overleg met Europa een technisch overleg is. Dat kan de Vlaamse overheid dus niet beletten om verdere stappen te ondernemen. Hij gelooft niet dat Europa zo'n grote vertragingen veroorzaakt, dat het ertoe leidt dat de Vlaamse regelgeving niet langer conform de Europese regelgeving is. De schuld kan daarvoor niet bij Europa worden gelegd.

Hij erkent dat professor De Neve in december de stelling rond de 18 milligram wetenschappelijk heeft onderstreept. Ook professor Hofman deed dat, in het kader van de studiedag over het onderzoeksplatform duurzame bemesting.

De spreker pleit voor een mestdecreet dat streng, strikt en duidelijk is en dat cowboys en fraudeurs bestraft. Het mag geen achterpoortjes bevatten. Het moet streng zijn en het moet leiden tot een gelijk speelveld en eerlijke concurrentie tussen landbouwers en actoren. Dat zal hun inkomen ten goede komen. Dit MAP lijkt hem een veel te kleine stap voorwaarts. Hij pleit ervoor om de kwestie veel grondiger aan te pakken, in het belang van de sector, de landbouwers, het landschap en de natuur. Hij is er zeker toe bereid om mee te onderhandelen over dit voorstel van decreet.

Bruno Tobback wil repliceren op de opmerking van Francesco Vanderjeugd dat hij ten opzichte van de landbouw tegelijk slaat en zalft. Wat dat betreft, wil hij hem zelfs niet tegenspreken. Hij stelt vast dat de waterkwaliteit de voorbije jaren sterk is achteruitgegaan. Dit probleem moet worden aangepakt met slaan en zalven en niet met zalven alleen. Er is geen gemakkelijke oplossing. Het volstaat niet om hier en daar wat bij te sturen. Volgens hem is de huidige aanpak slechts voor een beperkte groep landbouwers nuttig, bijvoorbeeld voor telers die met een specifieke teeltrotatie werken. Maar dat is niet voldoende. De huidige aanpak mikt nog te veel op zalven en te weinig op slaan. Er is te weinig preventie.

Uit de metingen blijkt dat de situatie nog verslechtert. Hij stelt bovendien vast dat de vertegenwoordigers van bepaalde regio's ervoor pleiten om net niet in te grijpen en dat valt te betreuren. Hij vindt het bovendien ongepast dat Francesco Vanderjeugd en Bart Dochy keer op keer beweren dat hij het werkveld niet kent en dat hij te weinig op het terrein komt. Hij heeft zelf vastgesteld dat er grote problemen zijn binnen de sector en dat er nood is aan een langetermijnvisie. Hij roept zijn collega's dan ook op om zelf eens bij de landbouwsector te gaan luisteren.

Landbouwers die met het water aan de lippen staan en zware leningen hebben moeten aangaan, kunnen vaak niet veel verder kijken dan vijf of tien jaar. Hij hoopt dat iedereen vroeg of laat beseft dat er moet worden ingegrepen, gelet op de slechte resultaten. Indien men er niet in slaagt om beter te doen dan de voorbije jaren, waarbij men telkens slechts minieme vooruitgang heeft geboekt, dan zal men uiteindelijk veel drastischer moeten ingrijpen en dan zal de sector pas echt het slachtoffer zijn.

Op dat moment zal het besef komen dat de kwestie verstandiger, drastischer en grondiger had moeten worden aangepakt en dat men had moeten afstappen van het systeem dat men al twintig jaar probeert, aldus Bruno Tobback. Met dit MAP doet men wellicht heel wat mensen een plezier op korte termijn, maar de gevolgen op lange termijn zullen nefast zijn. Hij begrijpt wel dat ingrijpendere maatregelen moeilijk uit te leggen zijn bij de betrokkenen, maar dat is voor hem gewoon een kwestie van politieke moed.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde is alvast tevreden dat zowat iedereen van de meerderheid erkent dat transparantie in de toekomst een issue wordt. Dat is een belangrijk inzicht binnen deze discussie. Hij stelt wel vast dat er telkens wordt verwezen naar de OMAP, omdat alle belanghebbenden daar een stem zouden hebben. Dat spreekt hij tegen. Hij heeft begrepen dat dit een structuur is die wordt geleid door de politiek, door de kabinetten. Zo gaf Natuurpunt aan dat zij zich daar de afgelopen jaren helemaal niet erkend voelden. De spreker vindt dan ook niet dat de OMAP een breder maatschappelijk draagvlak vertegenwoordigt. Het argument dat de mensen die in de adviesraden zetelen, ook in de OMAP zitten, vindt hij geen faire vergelijking, want die adviesraden worden net niet politiek geleid.

Hij stelt tevens vast dat de adviesraad het niet gezegd krijgt dat dit een goed voorstel van decreet zou zijn. Dat lijkt hem hoe dan ook problematisch.

De spreker hoopt dat het aspect van de transparantie tijdens de komende legislatuur eens grondig tegen het licht gehouden wordt, ook bij de voorbereidingen van een gewijzigd MAP 6 of van een MAP 7.

Francesco Vanderjeugd wijst Bruno Tobback erop dat als ze alleen maar zouden zalven, ze hier nu als meerderheid niet zouden zitten. Volgens hem beseft de landbouwsector maar al te goed dat de hier voorgestelde zaken extra inspanningen zullen vragen. Hij denkt echter ook dat men er met een goede begeleiding wel kan geraken. Misschien moet men daar meer dan vorige keer de aandacht op vestigen. Overal waar hij gaat spreken, zegt hij dat de enige manier van overleven voor de

landbouw, los van het financiële, het besef is dat zij een partner zijn, dat zij de oplossing en niet de oorzaak zijn in het klimaatverhaal. Zij zijn een heel belangrijke actor in milieu- en klimaatuitdagingen.

De spreker denkt dat ze als overheid hun verantwoordelijkheid nemen en dat de land- en tuinbouwers op het terrein moeten worden begeleid, om te tonen dat zij werkelijk het verschil willen maken en wel degelijk partners zijn in het klimaatverhaal, ook in West-Vlaanderen, waar er natuurlijk veel meer aan landbouw gedaan wordt.

Bart Dochy denkt dat er niemand in de zaal is die ontkent dat er een probleem is, en dat er door de meerderheid ook gewerkt is aan een voorstel van een aantal aanpassingen aan het Mestdecreet. MAP 6 betekent een verstrenging, die voor landbouwers een heel zware impact heeft. Hij verwijt Bruno Tobbacq daar een beetje meewarig over te doen en het allemaal te minimaliseren. Volgens de spreker is dat het bewijs dat hij geen enkele voeling heeft met de impact in het veld van wat er hier beslist zal worden. Hij vindt het geen schande dat Bruno Tobbacq er niets van kent of geen voeling heeft met de praktijk, maar hij heeft het wel moeilijk met het feit dat Bruno Tobbacq zichzelf opdringt als de zogenaamde vertegenwoordiger van het algemeen belang, en dat iedere relatie met de realiteit in het veld beschouwd wordt als cliëntelisme, dat iedere relatie met de landbouwers in de praktijk beschouwd wordt als een bevoordeling van een bepaald aantal landbouwers. De spreker stelt dat dat absoluut niet zo is. Volgens hem is het door politici als Bruno Tobbacq, die vanuit de Brusselse salons de waarheid preken, dat de mensen zo ver van de politiek komen te staan.

Wilfried Vandaele haalt aan dat Hermes Sanctorum-Vandevoorde betreurt dat er geen lovend advies van de SALV en de Minaraad gekomen is. Als hij dat betreurt, is hij toch zeer idealistisch bezig. Men heeft hier een situatie waar een gezamenlijk advies komt uit twee bijna tegengestelde gremia, en dan zegt hij dat het toch jammer is dat er geen lovend advies gekomen is. Als dat gebeurd zou zijn, hadden ze volgens de spreker meteen allemaal de boeken dicht kunnen doen, en hadden ze geen politiek en parlement meer nodig.

Tinne Rombouts vermeldt dat ze reeds duidelijk heeft aangegeven waar terugkoppeling kan. Ze heeft heel duidelijk aangegeven dat men in het parlement een aantal debatten gehad heeft, en dat men hoorzittingen rond het voorstel van decreet gehad heeft. Men heeft hier alle ruimte om alles open te bespreken. Dit wil niet zeggen dat er inderdaad nog allerlei bijstellingen en nog veel verschuivingen in gebeuren. Het is altijd op basis van argumenten dat er hier dingen wel of niet aangenomen worden. Er is ook een heel voortraject met Europa geweest, en er is ook een heel traject samen met het middenveld om te kijken hoe er bijstellingen kunnen gebeuren. Dat zijn verschillende processen die door elkaar gaan en met elkaar verweven zijn.

Ze denkt wel niet dat men moet verwachten dat men hier in het debat al die gesprekken in de toekomst in de commissievergadering kan doen, alsof bij wijze van spreken alles op straat gooien tot een nieuw decreet gaat leiden. Dat is ondenkbaar. Dat is in geen enkel bedrijf mogelijk, laat staan in discussies waarin een aantal maatschappelijke doelstellingen elkaar moeten vinden, en die vandaag echt minutieus zijn. De spreekster haalt aan dat er door de oppositie opmerkingen worden gemaakt over de techniciteit. Ze heeft de dag voordien al aangehaald dat het laaghangend fruit al geplukt is, en dat men bekijkt hoe er verfijningen kunnen gebeuren. Men bekijkt dus op welke manier men alsnog meer terugkoppeling kan voorzien, maar het is misschien te voluntaristisch om te denken dat het hele debat en daarbij ook alles en iedereen glorieus en positief zal zijn. Ze wil gewoon vermijden dat men in de toekomst grote teleurstellingen gaat oplopen en zorgen dat men toch met de voeten op de grond blijft staan. Voor haar is dit heel belangrijk,

want iedereen weet dat er heel veel verschillende discussies naast elkaar gevoerd moeten kunnen worden. Ze hoopt dat iedereen uiteindelijk ook die verantwoordelijkheid voelt, en er zich toe verplicht voelt om samen het debat verder te voeren, ook al zijn het moeilijke keuzes.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde is het ermee eens dat men het inderdaad over iets zeer complex heeft, waarover politieke keuzes gemaakt moeten worden. Daarom maakt hij graag de vergelijking met het klimaat, al is waterkwaliteit natuurlijk nog iets specifiekler dan klimaat. Het debat over het klimaat is zeer complex. Men is op een punt gekomen dat er daarover een breed debat kan worden gevoerd in de samenleving, maar dat men dat ook parlementair op een transparante manier moet kunnen aanpakken. Dat is niet altijd zo geweest. De spreker herinnert zich nog, enkele jaren geleden, hoe het klimaatbeleidsplan tot stand kwam. Dat was ook redelijk vaag, maar in het klimaatbeleidsplan stonden ten minste nog concrete maatregelen die getroffen konden worden met exacte berekeningen. Die berekeningen zijn natuurlijk altijd een inschatting, maar het waren in elk geval cijfers, die werden weergegeven in tabellen en grafieken.

Dat staat heel ver van wat er in dit decreet gebeurt met de mestproblematiek, waarschijnlijk omdat het wat gevoeliger ligt. Hij weet dat het gaat om een zaak met tegenstrijdige belangen. Er wordt geprobeerd om naar elkaar toe te groeien en er moeten moeilijke politieke keuzes gemaakt worden. Net daarom moet er een transparant proces ingelast worden. Dat is tot nog toe niet gebeurd. Daarom hoopt *Hermes Sanctorum-Vandevoorde* dat er, net zoals er in de afgelopen jaren een commissie Klimaat was, in de volgende legislatuur een commissie Mestbeleid kan komen, die het parlement een rol geeft bij het tot stand komen van een mestbeleid. Hij hoopt dat daar wetenschappers worden uitgenodigd die transparante berekeningen voorstellen.

Het gaat om een groot probleem, waar landbouwers niet alleen een verantwoordelijkheid in hebben maar ook door getroffen worden. Hij erkent dat ook. Als de discussie niet open wordt getrokken en niet transparant wordt gevoerd, zullen er telkens opnieuw dergelijke debatten zijn in deze commissie en zal de kritiek ook aanhouden dat het allemaal wordt bedisseld in achterkamers. Hij hoopt dat de houding van gisteren, namelijk 'geachte oppositieleden, aan dit decreet raken jullie niet', in de toekomst wordt losgelaten. Hij hoopt dat daarover een open discussie gevoerd kan worden, zonder al die persoonlijke sneren. Het mag gerust zuiver inhoudelijk zijn. Die persoonlijke afrekeningen net voor de verkiezingen hoeven voor hem niet.

Bruno Tobback wil reageren op een opmerking van Tinne Rombouts. Ze heeft de essentie van het probleem misschien bijzonder goed samengevat, door te zeggen: "het wordt alsmear ingewikkelder en gedetailleerder omdat het laaghangend fruit misschien al geplukt is". Omdat het laaghangend fruit al geplukt is, wordt gedacht de ladder hoger te kunnen maken door het ingewikkelder, complexer en lastiger te maken. Misschien wordt dan tot de vaststelling gekomen dat al het fruit dat volgens deze methode geplukt kan worden, al geplukt is. Met andere woorden: om resultaat te boeken, is het vereist om de dingen anders aan te pakken en anders te bekijken. Daar had deze legislatuur, en ook dit decreet, een kans voor kunnen zijn, als de meerderheid er wat vroeger aan begonnen was in plaats van verder te doen zoals ze vandaag bezig is.

Bruno Tobback denkt dat de methode die nu gebruikt wordt om dit probleem op te lossen, zonder een aantal dingen fundamenteel in vraag te stellen over de omvang en de manier van werken van een aantal industriële en commerciële activiteiten in een deel van Vlaanderen, niet zal leiden tot de resultaten die men wil en moet bereiken. Die discussie kan blijkbaar niet gevoerd worden omdat sommigen niet in staat zijn om met hun voeten uit de klei te komen, zelfs al zitten ze daarmee 'in

hetzelfde salon' als hij. Een andere aanpak zal op termijn onvermijdelijk zijn. Hij hoopt dat de meerderheid goed beseft dat dit op termijn onvermijdelijk zal zijn. Hoe langer ze dat uitstelt en hoe langer ze op deze manier blijft voortploeteren, hoe minder fruit ze zal kunnen plukken en hoe minder resultaten er op termijn geboekt zullen kunnen worden. Waar het mestbeleid vroeger nog zorgde voor een zekere verbetering van de waterkwaliteit, is er de voorbije vier à vijf jaar opnieuw een achteruitgang te merken. Deze methode is al meer dan vier jaar opgebruikt. De meerderheid probeert de pijn nogmaals nog een beetje te rekken, terwijl ze de kans had om het anders aan te pakken. Dat is niet gebeurd. Het zal ooit gebeuren, hoopt hij. Hij vindt het een gemiste kans.

Tinne Rombouts wil reageren op die laatste opmerking van Bruno Tobbacq. Ze is teleurgesteld over de analyse die hij maakt over een decreet waar heel wat mensen aan gewerkt hebben. Heel veel mensen hebben dit actieplan terdege en met heel veel kennis onderbouwd en moeten niet door hem veroordeeld worden.

Europa kijkt heel geboeid naar hoe Vlaanderen omgaat met heel het actieplan, met alle technieken, alle kennis en kunde en onderzoeken en meetmethodes. In vorige hoorzittingen kwam dit ook naar voren in de evaluatie van Europa. Europa heeft ook letterlijk gezegd: Vlaanderen, u doet in dezen heel veel inspanningen en de manier waarop kan misschien wel verrijkend en leerrijk zijn voor toepassing in andere landen. Dus nu zo denigrerend doen over de methodieken en de kennis en de kunde en de technieken die gebruikt worden in het Mestdecreet, vindt ze heel spijtig. Ze drukt de hoop uit dat Bruno Tobbacq toch ook oor heeft naar de argumenten en de technieken die Europa zelf naar voren schuift.

Bruno Tobbacq vindt dat zijn woorden enigszins worden verdraaid. Hij heeft al vaak gezegd dat er een bijzonder gedetailleerd, complex, verfijnd, gesofisticeerd en ingewikkeld systeem is gemaakt. Hij bewondert degenen die het allemaal hebben bedacht, meestal met de beste bedoelingen. Toch stelt hij vast dat men weliswaar het mooiste 'mechaniekje' ter wereld kan produceren, maar als het niet vooruitgaat, dan heeft niemand daar iets aan. Hoe gesofisticeerder het meetwerk wordt, hoe meer het aanduidt dat de resultaten die behaald zouden moeten zijn, niet werden behaald. De vooruitgang die er zou moeten zijn, is er niet. Het gesofisticeerde, bewonderenswaardige en geniale machientje dat er vandaag staat en waaraan nu nog een paar schroeven en tandwielletjes worden toegevoegd, gaat niet vooruit. Hij stelt dat nuchter en objectief vast en hoopt dat we dat met z'n allen doen. Kunnen we geen betere machine bouwen?

Moet er niet een commissie Mestbeleid worden opgericht? Daardoor kan men de zaken echt tegen het licht houden. Bruno Tobbacq wil daarmee niet het proces maken van wat er in het verleden is gebeurd. Zijn partij heeft immers ook deel uitgemaakt van de meerderheid vroeger. Toch stelt hij vast dat het vandaag niet werkt zoals het zou moeten werken, want dit decreet gaat op dezelfde verkeerde weg verder. Dat is volgens hem een heilloze weg.

Tinne Rombouts is benieuwd naar de voorstellen van Bruno Tobbacq die de omslag dan wel zouden kunnen maken en nodigt hem uit om die op tafel te leggen.

3. Stemmingen

3.1. Artikelsgewijze stemming

De artikelen 1 tot en met 34 evenals de drie bijlagen zoals opgenomen in de tekst van de in eerste lezing door de commissie aangenomen artikelen (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1938/8) worden aangenomen met 8 stemmen tegen 2.

3.2. Aankondiging reflectienota

De *voorzitter* neemt kennis van het feit dat bij de bespreking van de tweede lezing door Bart Caron, Bruno Tobback en Hermes Sanctorum-Vandevoorde de indiening van een reflectienota werd aangekondigd.

3.3. Stemming over het geheel

Het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, en van het decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, wat de implementatie van het zesde Mestactieprogramma betreft, wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 2.

Tinne ROMBOUTS,
voorzitter

Elke WOUTERS
Hermes SANCTORUM-VANDEVOORDE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AGR	automatische gegevensregistratie
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
gps	global positioning system
MAP	Mestactieplan
MER	milieueffectrapport
Minaraad	Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
OMAP	Opvolgingscommissie Mestactieplan
SALV	Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VMM	Vlaamse Milieumaatschappij

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**VOORSTEL VAN DECREET**

houdende wijziging van het decreet van 5 april 1995
houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid
en van het Mestdecreet van 22 december 2006,
wat de implementatie van het zesde mestactieprogramma betreft

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Aan artikel 16.6.1, §2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 23 december 2010, 23 december 2011, 22 november 2013, 28 februari 2014, 25 april 2014 en 8 juni 2018, wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° personen die een bevel als vermeld in artikel 61, §6, van het Mestdecreet van 22 december 2006, niet uitvoeren of negeren;”.

Art. 3. Aan artikel 3 van het Mestdecreet van 22 december 2006, vervangen bij het decreet van 12 juni 2015 en gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015 en 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt, voor punt 1°, dat punt 1°/1 wordt, een nieuw punt 1° ingevoegd, dat luidt als volgt:

“1° afstroomzone: een geografische eenheid, gebaseerd op het afstroomgebied van de Vlaamse waterlichamen. De verschillende afstroomzones zijn aangeduid op de kaart, die als bijlage 2 bij dit decreet is gevoegd;”;

2° in paragraaf 2 worden een punt 1°/2, een punt 1°/3, een punt 1°/4 en een punt 1°/5 ingevoegd, die luiden als volgt:

“1°/2 gebiedstype 0: gebiedstype 0 als vermeld in artikel 14, §1, vierde lid, 1°;

1°/3 gebiedstype 1: gebiedstype 1 als vermeld in artikel 14, §1, vierde lid, 2°;

1°/4 gebiedstype 2: gebiedstype 2 als vermeld in artikel 14, §1, vierde lid, 3°;

1°/5 gebiedstype 3: gebiedstype 3 als vermeld in artikel 14, §1, vierde lid, 4°;”;

3° in paragraaf 3 wordt een punt 1°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“1°/1 bedrijf dat de biologische productie toepast: bedrijf dat de biologische productie toepast overeenkomstig verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad van 28 juni 2007 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 2092/91 of vanaf 1 januari 2021 overeenkomstig verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad;”;

4° paragraaf 4, 6°, wordt vervangen door wat volgt:

“6° mestverzamelpunt:

permanente opslagplaats van dierlijke mest of andere meststoffen, die voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

a) de meststoffen zijn afkomstig van:

1. hetzij één landbouwer of uitbater, uitgezonderd de landbouwer die tevens de uitbater is van de betreffende opslagplaats;
2. hetzij meerdere landbouwers of uitbaters;

b) de meststoffen zijn bestemd voor:

1. hetzij één landbouwer of uitbater, uitgezonderd de landbouwer die tevens de uitbater is van de betreffende opslagplaats of de landbouwer die als enige mest heeft aangevoerd naar de betreffende opslagplaats;
2. hetzij meerdere landbouwers of uitbaters;”;

5° paragraaf 5, 3°, wordt vervangen door wat volgt:

“3° boerderijcompost: product ontstaan uit een composteringsproces waarbij organische restproducten, al dan niet vermengd met stalmest, gecomposteerd worden. De compostering gebeurt op een bedrijf, met hetzij bedrijfseigen organische restproducten of met op het bedrijf geproduceerde stalmest, hetzij met organische restproducten of stalmest, die beiden afkomstig zijn van het betrokken bedrijf of van maximaal twee andere bedrijven, waarmee het betrokken bedrijf samenwerkt in het kader van een compostering. Bij de compostering kan ook houtig materiaal en maaisel afkomstig van natuurbeheer gebruikt worden. Het resultaat van de compostering wordt gebruikt op de tot het bedrijf behorende landbouwgronden van het bedrijf in kwestie of, in geval van een samenwerking tussen bedrijven, van een of meerdere van de bedrijven waarmee in het kader van de compostering samengewerkt wordt;”;

6° in paragraaf 5, 22°, wordt tussen de zinsnede “meststoffen:” en het woord “gecertificeerde” de zinsnede “boerderijcompost,” ingevoegd;

7° in paragraaf 6 worden een punt 4°/1 en een punt 4°/2 ingevoegd, die luiden als volgt:

“4°/1 graslanden die halfnatuurlijk zijn: de volgende graslanden:

- a) Ha: struisgrasvegetatie op zure bodem of graslanden van droge, zeer voedselarme zure gronden;
- b) Hc: vochtig, niet tot weinig bemest grasland, genoemd “dotterbloemhooilanden”;
- c) Hd: kalkrijk duingrasland;
- d) Hf: natte ruigte met moerasspirea;
- e) Hj: vochtige tot natte graslanden met hoge abundantie van *Juncus spec*;
- f) Hk: kalkgrasland of grasland van droge, mineralenrijke maar stikstof- en fosforarme gronden;
- g) Hm: onbemest, vochtig pijpestrootjesgrasland, genoemd “blauwgraslanden”, vochtige tot venige graslanden van zeer voedselarme zandgronden;
- h) Hn: zure borstelgrasvegetatie of heischrale graslanden;
- i) Hu: mesofiel hooiland;
- j) Hv: zinkgrasland;

- 4°/2 graslanden die potentieel belangrijk zijn: de volgende graslanden:
- a) Hp+K: cultuurgrasland met waardevolle kleine landschapselementen in de grasland-, moeras- of waterrijke sfeer, bijvoorbeeld Hp+Mr, Hp+Kn, Hp+Hc, Hp+K(Ae), Hp+K(Hc), Hp+K(Mr);
 - b) Hp+ fauna: overdruk;
 - c) Hp-graslanden op lemige en kleiige, relatief vochtige bodems in valleien met een hoge ecologische prioriteit (Hpriv);
 - d) Hpr: weilandcomplex met veel sloten en/of microreliëf;”;
- 8° in paragraaf 6, 7°, worden de woorden “halfnatuurlijke graslanden” vervangen door de woorden “graslanden die halfnatuurlijk zijn”;
- 9° in paragraaf 6 worden punt 11° en punt 19° opgeheven;
- 10° in paragraaf 6, 14°, wordt de zinsnede “in 5°, 6°, 7°, 11° en 19°” vervangen door de zinsnede “in punt 4°/1, 4°/2, 5°, 6° en 7°”;
- 11° in paragraaf 6 wordt een punt 14°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
- “14°/1 laag-risico nateelt: een nateelt die geen specifieke teelt is en verbouwd wordt na een hoofdteelt die een niet-nitraatgevoelige teelt is;”;
- 12° in paragraaf 6 wordt een punt 16°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
- “16°/1 niet-nitraatgevoelige teelt: een teelt als vermeld in artikel 124 van het ministerieel besluit van 3 april 2015 tot het verlenen van subsidies voor beheerovereenkomsten met toepassing van verordening (EU) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling, met uitzondering van korrelmaïs;”;
- 13° in paragraaf 6, 17°, wordt het getal “14” vervangen door het getal “15”;
- 14° in paragraaf 9 wordt, voor punt 1°, dat punt 1°/1 wordt, een nieuw punt 1° ingevoegd, dat luidt als volgt:
- “1° een beveiligde zending: een van de hiernavolgende betekeniswijzen:
- a) een aangetekend schrijven;
 - b) een afgifte tegen ontvangstbewijs;
 - c) elke andere door de Vlaamse Regering toegelaten betekeniswijze waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld. Voor de communicatie die gebeurt in uitvoering van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten, kan de Vlaamse Regering de voorwaarden bepalen waaronder een verzending via een door de Mestbank ter beschikking gesteld internetloket als een beveiligde zending beschouwd kan worden;”;
- 15° in paragraaf 9 wordt een punt 3°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
- “3°/1 nitraatresidu: de hoeveelheid nitraatstikstof gemeten in een bodem tussen 1 oktober en 15 november over een diepte van 0 tot 90 cm en uitgedrukt in kg nitraatstikstof per hectare. Deze hoeveelheid wordt bepaald volgens het methodenboek, vermeld in artikel 61, §8;

16° in paragraaf 9 wordt een punt 5°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“5°/1 nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau: een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau als vermeld in artikel 15, §4 tot en met §9;”;

17° in paragraaf 9, 6°, wordt de zinsnede “VHA-zone, VHA-zones” vervangen door de zinsnede “afstroomzone, afstroomzones”.

Art. 4. In artikel 8 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juni 2015 en gewijzigd bij het decreet van 18 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt het getal “16” vervangen door het getal “1”;

2° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid mogen meststoffen type 1 opgebracht worden vanaf 1 november tot en met 15 januari, als voldaan is aan al de volgende voorwaarden:

- 1° de meststoffen worden opgebracht op een perceel waarop fruitbomen geteeld worden;
- 2° de meststoffen worden pleksgewijs aangebracht rond de stam van de fruitbomen;
- 3° de landbouwer meldt, voorafgaand aan het opbrengen van de meststoffen, via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket, dat hij gebruik wil maken van de afwijking, vermeld in dit lid, en vermeldt hierbij de perceelsnummers van de percelen waarvoor hij van de afwijking, vermeld in dit lid, gebruik wil maken.”;

3° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Het op of in de bodem brengen van meststoffen type 2 op niet permanent overkapte landbouwgronden is verboden:

- 1° op graslanden vanaf 15 augustus tot en met 15 februari;
- 2° op akkers op zware kleigronden vanaf 16 oktober tot en met 15 februari.
De hoeveelheid meststoffen type 2 die in een bepaald jaar na 31 augustus opgebracht wordt, is beperkt tot 100 kg werkzame stikstof per hectare;
- 3° op andere percelen dan vermeld in punt 1° of punt 2°, vanaf 1 augustus tot en met 15 februari.

Op akkers op zware kleigronden is het verboden om na de oogst van de hoofdteelt meststoffen type 2 op te brengen, tenzij er na de oogst van de hoofdteelt en uiterlijk op 15 september een nateelt ingezaaid wordt.

In afwijking van het tweede lid moet, op akkers op zware kleigronden, als de meststoffen opgebracht worden na 31 augustus, uiterlijk de veertiende dag na het opbrengen van de meststoffen een nateelt ingezaaid worden of aanwezig zijn.

Op andere percelen dan akkers op zware kleigronden is het verboden om na de oogst van de hoofdteelt meststoffen type 2 op te brengen, tenzij na de hoofdteelt en uiterlijk op 31 juli een nateelt ingezaaid wordt.

In afwijking van het eerste lid, 3°, en het vierde lid is het toegelaten om op akkers op andere dan zware kleigronden na de oogst van een hoofdteelt die een niet-nitraatgevoelige teelt is meststoffen type 2 op te brengen tot en met 31 augustus op voorwaarde dat er uiterlijk 15 september een vanggewas

ingezaaid wordt en de opgebrachte dosis beperkt wordt tot 36 kg werkzame stikstof per hectare.”;

4° in paragraaf 3, tweede lid, wordt punt b) vervangen door wat volgt:

“b) hetzij na 31 juli en uiterlijk op 15 september een vanggewas ingezaaid wordt en op voorwaarde dat de hoofdteelt een niet-nitraatgevoelige teelt is en dat de hoeveelheid meststoffen type 3 die na de oogst van de hoofdteelt opgebracht wordt, beperkt wordt tot 36 kg werkzame stikstof per hectare;”;

5° in paragraaf 4 wordt de zinsnede “15 november” telkens vervangen door de zinsnede “31 oktober”;

6° paragraaf 7 wordt vervangen door wat volgt:

“§7. De opslag van meststoffen type 1 op landbouwgrond is toegestaan indien voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- 1° de meststof is opgeslagen om te worden uitgespreid op het perceel waarop de mest opgeslagen is;
- 2° de afstand van de opslag tot de perceelsgrens en oppervlaktewater bedraagt ten minste 10 meter;
- 3° de afstand van de opslag tot woningen van derden of tot publiek toegankelijke gebouwen bedraagt ten minste 100 meter;
- 4° de opslag voldoet aan één van de volgende voorwaarden:
 - a) de opslag is afgedekt op een luchtdoorlatende, semipermeabele wijze, die verhindert dat er regenwater kan insijpelen;
 - b) de meststoffen zijn niet opgeslagen in de periode van 1 november tot en met 15 januari en de opslag gebeurt maximaal gedurende twee maanden vóór het spreiden.

De voorwaarden, vermeld in het eerst lid, 4°, zijn niet van toepassing op de opslag van boerderijcompost en gecertificeerde gft- en groencompost.

Opslag van dierlijke mest of andere meststoffen op landbouwgrond die niet voldoet aan de voorwaarden, vermeld in deze paragraaf, is verboden.

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt verstaan onder publiek toegankelijk gebouw: een gebouw of deel van een gebouw dat krachtens zijn bestemming of vast gebruik functioneel openstaat voor het publiek zoals, en in eerste instantie, scholen, kinderdagverblijven, buurtcentra.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen.”;

7° aan paragraaf 8 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als, overeenkomstig de bepalingen van dit artikel, het inzaaien van een vanggewas vereist is, wordt het vanggewas minstens aangehouden voor de periode vermeld in artikel 14, §3, tweede lid.”;

8° in paragraaf 9 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van dit artikel kan de Vlaamse Regering, omwille van weersomstandigheden, de datums vanaf wanneer er bemest kan worden als vermeld in dit artikel verlaten. De Vlaamse Regering kan hieraan extra voorwaarden koppelen op het gebied van hoeveelheid meststoffen en de wijze waarop deze moeten toegediend worden en kan dit beperken tot bepaalde gebieden of bepaalde teelten.”;

9° in paragraaf 9 wordt in het derde lid de zinsnede "eerste lid, 2°" vervangen door de woorden "vijfde lid";

10° in paragraaf 9 wordt in het vierde lid de zinsnede "en van artikel 14, §9" opgeheven.

Art. 5. Aan artikel 9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 12 juni 2015, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§3. Voor elk perceel waarop planten geteeld worden in trays of containers of via een andere teeltwijze waarbij planten in open lucht doch niet in volle grond geteeld worden, beschikt de landbouwer tegen 1 januari 2021 over een firstflushsysteem met een minimale opslagcapaciteit van 100 m³ per betrokken hectare.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen en kan de opslagcapaciteit aanpassen op basis van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek."

Art. 6. Artikel 12, §1, vierde lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juni 2015 en gewijzigd bij het decreet van 18 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

"In de gevallen, vermeld in het tweede en het derde lid, is de hoeveelheid meststoffen die mag opgebracht worden, beperkt tot de overeenkomstige bemestingsnorm voor "Overige teelten met inbegrip van voederkool en bladrammenas" als vermeld in artikel 13, §2, eerste lid, en §3, twaalfde lid."

Art. 7. In artikel 13 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juni 2015 en gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015 en 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de tabel in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden "grasland dat enkel gemaaid wordt, met inbegrip van de graszodenteelt" vervangen door de woorden "niet-intensief grasland dat enkel gemaaid wordt";

2° aan de tabel in paragraaf 2, eerste lid, wordt vóór de rij

"

Grasland dat niet enkel gemaaid wordt	170	235	170	245
---------------------------------------	-----	-----	-----	-----

"

een rij ingevoegd, die luidt als volgt:

"

Intensief grasland dat enkel gemaaid wordt, met inbegrip van de graszodenteelt	170	375	170	385
--	-----	-----	-----	-----

";

3° in paragraaf 5, tweede lid, worden tussen de woorden "landbouwgronden die" en de zinsnede ", overeenkomstig paragraaf 3" de woorden "behoren tot een bedrijf dat de biologische productie toepast of tot een circulair stalmestbedrijf of die" ingevoegd;

4° aan paragraaf 5 worden een derde, een vierde en een vijfde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Een circulair stalmestbedrijf als vermeld in het tweede lid is hetzij een bedrijf waarvan de dierlijke mestproductie, uitgedrukt in kg P_2O_5 , voor minimaal 90% uit stalmest bestaat en waar minimaal 90% van de geproduceerde stalmest, uitgedrukt in kg P_2O_5 , op de tot het bedrijf behorende landbouwgronden opgebracht wordt, hetzij een samenwerking van twee bedrijven waarvan de gezamenlijke dierlijke mestproductie, uitgedrukt in kg P_2O_5 , voor minimaal 90% uit stalmest bestaat en waar minimaal 90% van de geproduceerde stalmest, uitgedrukt in kg P_2O_5 , op de tot beide bedrijven behorende landbouwgronden opgebracht wordt.

Een samenwerking als vermeld in het derde lid wordt uiterlijk op 15 februari van het jaar X door een van de betrokken landbouwers aan de Mestbank gemeld via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket. Uiterlijk op 15 februari van het jaar X moet de gemelde samenwerking door de andere betrokken landbouwer bevestigd zijn via het internetloket. Elk van de betrokken landbouwers kan tot uiterlijk 15 februari van het jaar X de melding intrekken via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen en kan aan het gebruik van boerderijcompost die het resultaat is van een samenwerking tussen verschillende bedrijven, extra voorwaarden verbinden.”;

5° paragraaf 6 wordt opgeheven;

6° in paragraaf 7, vierde lid, worden de woorden “per aangetekende brief” vervangen door de woorden “per beveiligde zending”;

7° in paragraaf 7, vierde lid, worden de woorden “afgifte op de post van de aangetekende brief” vervangen door de woorden “verzending van de beveiligde zending”;

8° aan paragraaf 7 wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Deze paragraaf vindt geen toepassing voor percelen gelegen in gebiedstype 0.”;

9° in paragraaf 10 wordt het achtste lid opgeheven.

Art. 8. Artikel 14 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juni 2015 en gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015 en 30 juni 2017, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 14. §1. Het Vlaamse Gewest wordt onderverdeeld in vier gebiedstypes in functie van de gegevens aangaande de waterkwaliteit. Voor de indeling in gebiedstypes worden de afstroomzones van de Vlaamse waterlichamen gebruikt als geografische eenheid. Elke afstroomzone wordt ingedeeld in één van de vier gebiedstypes, op basis van de criteria, vermeld in paragraaf 1 en 2.

Voor oppervlaktewater worden, op basis van de metingen in het MAP-meetnet oppervlaktewater in landbouwgebied, uitgebaat door de Vlaamse Milieumaatschappij, van de winterjaren 2015-2016, 2016-2017 en 2017-2018 alle afstroomzones ingedeeld in één van de vier onderstaande categorieën, met name:

1° categorie 0: afstroomzones waar de gemiddelde nitraatconcentratie in oppervlaktewater lager is of gelijk is aan 18 mg nitraat per liter;

- 2° categorie 1: afstroomzones waar de gemiddelde nitraatconcentratie in oppervlaktewater hoger is dan 18 mg nitraat per liter en lager is of gelijk is aan 25 mg nitraat per liter;
- 3° categorie 2: afstroomzones waar de gemiddelde nitraatconcentratie in oppervlaktewater hoger is dan 25 mg nitraat per liter en lager is of gelijk is aan 30 mg nitraat per liter;
- 4° categorie 3: afstroomzones waar de gemiddelde nitraatconcentratie in oppervlaktewater hoger is dan 30 mg nitraat per liter.

Voor grondwater worden alle afstroomzones ingedeeld in één van de vier onderstaande klassen. Voor de indeling van de afstroomzones op basis van de kwaliteit van het grondwater wordt rekening gehouden met de halfjaarlijkse nitraatmeetresultaten op het niveau van de eerste filter van de putten van het freatisch grondwatermeetnet in landbouwgebied, uitgebaat door de Vlaamse Milieumaatschappij. Op basis van de toestand van het grondwater zoals bepaald op basis van de metingen van de kalenderjaren 2015, 2016 en 2017 en van de trendbeoordeling van de kwaliteit van het grondwater zoals beoordeeld op basis van de data van de 8 recentste meetcampagnes, zijnde de meetcampagnes in de kalenderjaren 2014, 2015, 2016 en 2017, worden alle afstroomzones ingedeeld in één van de vier onderstaande klassen, met name:

- 1° klasse 0: afstroomzones waar de gemiddelde nitraatconcentratie in grondwater:
 - a) hetzij lager is of gelijk is aan 40 mg nitraat per liter;
 - b) hetzij hoger is dan 40 mg nitraat per liter en lager is of gelijk is aan 50 mg nitraat per liter en waar de trendbeoordeling niet wijst op een stijgende trend;
- 2° klasse 1: afstroomzones waar de gemiddelde nitraatconcentratie in grondwater:
 - a) hetzij hoger is dan 40 mg nitraat per liter en lager is of gelijk is aan 50 mg nitraat per liter en waar de trendbeoordeling wijst op een stijgende trend;
 - b) hetzij hoger is dan 50 mg nitraat per liter en waar de trendbeoordeling niet wijst op een beduidend stijgende trend;
- 3° klasse 2: afstroomzones waar de gemiddelde nitraatconcentratie in grondwater hoger is dan 50 mg nitraat per liter en lager is of gelijk is aan 60 mg nitraat per liter en waar de trendbeoordeling wijst op een beduidend stijgende trend;
- 4° klasse 3: afstroomzones waar de gemiddelde nitraatconcentratie in grondwater hoger is dan 60 mg nitraat per liter en waar de trendbeoordeling wijst op een beduidend stijgende trend.

Op basis van de indeling in categorieën als vermeld in het tweede lid en de indeling in klassen als vermeld in het derde lid worden alle afstroomzones ingedeeld in één van de vier onderstaande gebiedstypes, met name:

- 1° gebiedstype 0: afstroomzones die voor oppervlaktewater ingedeeld zijn in categorie 0 en voor grondwater ingedeeld zijn in klasse 0, met uitzondering van de afstroomzones waar de 90ste percentielwaarde van alle MAP-meetpunten oppervlaktewater in de betrokken afstroomzone in de drie betrokken winterjaren hoger is dan 44,3 mg nitraat per liter;
- 2° gebiedstype 1:
 - a) afstroomzones die voor oppervlaktewater ingedeeld zijn in categorie 1 en voor grondwater ingedeeld zijn in klasse 0;
 - b) afstroomzones die voor oppervlaktewater ingedeeld zijn in categorie 0 en voor grondwater ingedeeld zijn in klasse 1;
 - c) afstroomzones die voor grondwater ingedeeld zijn in klasse 0 en voor oppervlaktewater ingedeeld zijn in categorie 0 en waar de 90ste percentielwaarde van alle MAP-meetpunten oppervlaktewater in de betrokken afstroomzone in de drie betrokken winterjaren hoger is dan 44,3 mg nitraat per liter;

3° gebiedstype 2:

- a) afstroomzones die voor oppervlaktewater ingedeeld zijn in categorie 2 en voor grondwater ingedeeld zijn in klasse 0;
- b) afstroomzones die voor oppervlaktewater ingedeeld zijn in categorie 1 en voor grondwater ingedeeld zijn in klasse 1;
- c) afstroomzones die voor grondwater ingedeeld zijn in klasse 2 en voor oppervlaktewater niet ingedeeld zijn in categorie 3;

4° gebiedstype 3:

- a) afstroomzones die voor oppervlaktewater ingedeeld zijn in categorie 2 en voor grondwater niet ingedeeld zijn in klasse 0;
- b) afstroomzones die voor oppervlaktewater ingedeeld zijn in categorie 3;
- c) afstroomzones die voor grondwater ingedeeld zijn in klasse 3.

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt verstaan onder:

- 1° een stijgende trend voor grondwater: een stijging van de gemiddelde nitraatconcentratie in grondwater met meer dan 3 mg nitraat per liter over een periode van vier jaar bepaald op basis van de metingen van de kalenderjaren 2014, 2015, 2016 en 2017;
- 2° een beduidend stijgende trend voor grondwater: de determinatiecoëfficiënt van de lineaire regressie, bepaald op basis van de metingen van de kalenderjaren 2014, 2015, 2016 en 2017 is hoger dan 0,5.

Voor de indeling van de afstroomzones in gebiedstypes, vanaf het jaar 2019, geldt de indeling als vermeld in de lijst die als bijlage 4 bij dit decreet is gevoegd.

§2. De indeling in categorieën als vermeld in paragraaf 1, tweede lid, in klassen als vermeld in paragraaf 1, derde lid, en in gebiedstypes als vermeld in paragraaf 1, vierde lid, wordt tweejaarlijks geëvalueerd, overeenkomstig de volgende criteria:

- 1° voor wat betreft oppervlaktewater, op basis van de criteria, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, met dien verstande dat:
 - a) de metingen op basis waarvan de beoordeling en indeling in categorieën zal gebeuren, met inbegrip van de beoordeling, vermeld in punt b), de metingen van de op dat moment twee recentste winterjaren zullen zijn;
 - b) een afstroomzone waar de gemiddelde nitraatconcentratie in oppervlaktewater hoger is dan 14 mg nitraat per liter en lager is of gelijk is aan 18 mg nitraat per liter en waar de gemiddelde nitraatconcentratie in oppervlaktewater op basis van de metingen van de twee meest recente winterjaren over de volledige periode van twee jaar met meer dan 2 mg nitraat per liter gestegen is, voor oppervlaktewater ingedeeld wordt in categorie 1;
- 2° voor wat betreft grondwater, op basis van de criteria, vermeld in paragraaf 1, derde lid, met dien verstande dat de metingen op basis waarvan de beoordeling en indeling in klassen zal gebeuren, zijn, voor het bepalen van de gemiddelde nitraatconcentratie, de metingen van de op dat moment twee recentste kalenderjaren, en voor de trendbeoordeling de metingen van de op dat moment vier recentste kalenderjaren.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen en maakt, naar aanleiding van een tweejaarlijkse evaluatie als vermeld in het eerste lid een nieuwe indeling van de afstroomzones in gebiedstypes, die zal gelden in afwijking van de indeling als vermeld in de lijst die als bijlage 4 bij dit decreet is gevoegd.

§3. De landbouwer zorgt op al zijn tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond die niet gelegen zijn in gebiedstype 0, die geen zware kleigrond zijn, en waarvan de hoofdteelt uiterlijk op 31 augustus werd geoogst, dat er steeds uiterlijk op 15 september een vanggewas ingezaaid wordt behalve op de percelen waar een nateelt wordt ingezaaid.

Het vanggewas als vermeld in het eerste lid wordt minstens tot de volgende data aangehouden:

- 1° op de zware kleigronden: minstens aanhouden tot en met 15 oktober;
- 2° op percelen gelegen in de landbouwstreek 'de Leemstreek', die geen zware kleigronden zijn: minstens aanhouden tot en met 30 november;
- 3° op percelen, andere dan punten 1° en 2°: minstens aanhouden tot en met 31 januari van het volgende jaar.

§4. In gebiedstype 2 en gebiedstype 3 gelden de volgende maatregelen:

- 1° bemesting is enkel toegestaan op percelen waar de landbouwer tot wiens bedrijf het perceel landbouwgrond in kwestie behoort, ook de hoofddeelt verbouwt op het perceel in kwestie;
- 2° de toegelaten bemesting, uitgedrukt in kg werkzame N, die mag opgebracht worden met toepassing van dit decreet en de van toepassing zijnde beheerovereenkomsten, wordt:
 - a) in 2019 op de percelen, gelegen in gebiedstype 3, met 5% verminderd;
 - b) in 2020 op de percelen, gelegen in gebiedstype 2, met 5% verminderd;
 - c) in 2020 op de percelen, gelegen in gebiedstype 3, met 10% verminderd;
 - d) in 2021 op de percelen, gelegen in gebiedstype 2, met 5% verminderd;
 - e) in 2021 op de percelen, gelegen in gebiedstype 3, met 15% verminderd;
 - f) vanaf 2022 op de percelen, gelegen in gebiedstype 2, met 10% verminderd;
 - g) vanaf 2022 op de percelen, gelegen in gebiedstype 3, met 20% verminderd;
- 3° het percentage van het areaal waarop een vanggewas of laag-risico nateelt geteeld wordt is:
 - a) in 2019, voor de afstroomzones gelegen in gebiedstype 2, minimaal gelijk aan het referentiepercentage van de betrokken landbouwer;
 - b) in 2019, voor de afstroomzones gelegen in gebiedstype 3, minimaal het referentiepercentage van de betrokken landbouwer verhoogd met 5 %;
 - c) in 2020, voor de afstroomzones gelegen in gebiedstype 2, minimaal het referentiepercentage van de betrokken landbouwer verhoogd met 5%;
 - d) in 2020, voor de afstroomzones gelegen in gebiedstype 3, minimaal het referentiepercentage van de betrokken landbouwer verhoogd met 10%;
 - e) in 2021, voor de afstroomzones gelegen in gebiedstype 2, minimaal het referentiepercentage van de betrokken landbouwer verhoogd met 5%;
 - f) in 2021, voor de afstroomzones gelegen in gebiedstype 3, minimaal het referentiepercentage van de betrokken landbouwer verhoogd met 15%;
 - g) vanaf 2022, voor de afstroomzones gelegen in gebiedstype 2, minimaal het referentiepercentage van de betrokken landbouwer, verhoogd met 10%;
 - h) vanaf 2022, voor de afstroomzones gelegen in gebiedstype 3, minimaal het referentiepercentage van de betrokken landbouwer verhoogd met 20%;
- 4° vanaf 1 augustus van een bepaald kalenderjaar gebeurt elk vervoer van vloeibare dierlijke mest naar een perceel gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3 waarop een teelt wordt verbouwd die geen blijvende teelt en geen grasland is, overeenkomstig artikel 48.

Het referentiepercentage van de betrokken landbouwer als vermeld in het eerste lid, 3°, wordt bepaald op basis van de gegevens uit de verzamelaanvraag, zoals gekend op 1 januari 2019, voor de kalenderjaren 2016, 2017 en 2018.

Voor het kalenderjaar 2016, het kalenderjaar 2017 en het kalenderjaar 2018 wordt voor elke landbouwer een referentieareaal, uitgedrukt in percent, als volgt berekend:

- 1° eerst wordt, voor elk van de betrokken kalenderjaren, de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond, uitgedrukt in hectare, bepaald, die voldoet aan al de volgende voorwaarden:
 - a) het betreft landbouwgrond gelegen in gebiedstype 2 of 3, overeenkomstig de indeling als vermeld in bijlage 4;

- b) het betreft geen landbouwgrond waarop de teelt gebeurt onder overkapping, op groeimedium of in containers;
 - c) de hoofdteelt die op de betreffende landbouwgrond verbouwd wordt is geen blijvende teelt, geen meerjarige teelt of geen blijvend grasland;
 - d) het betreft geen begraasde niet-landbouwgrond met overeenkomst, geen volkstuinpark, geen onverharde landingsbaan, geen veiligheidszone of geen vliegveld;
- 2° vervolgens wordt van het aantal hectare als vermeld in punt 1° het aantal hectares bepaald dat aan één van de hierna volgende voorwaarden voldoet:
- a) het betreft een perceel landbouwgrond waarop de hoofdteelt grasland is en waarop geen voorteelt of nateelt, andere dan grasland, verbouwd wordt;
 - b) het betreft een perceel landbouwgrond waarop de hoofdteelt een niet-nitraatgevoelige teelt is, die gevolgd wordt door een nateelt. De nateelt in kwestie is geen vanggewas of specifieke teelt;
 - c) het betreft een perceel landbouwgrond waarop na een niet-late hoofdteelt als enige nateelt een vanggewas wordt verbouwd;
 - d) het betreft een perceel landbouwgrond waarop na een hoofdteelt van maïs, niet-vroege aardappelen of pootgoed van aardappelen, als enige nateelt een vanggewas wordt verbouwd;
- 3° ten slotte wordt bepaald met hoeveel percent van het aantal hectares, vermeld in punt 1°, het aantal hectares, vermeld in punt 2°, overeenstemt.

Van het referentieareaal, uitgedrukt in percent, voor een betrokken landbouwer, voor het kalenderjaar 2016, het referentieareaal, uitgedrukt in percent, voor een betrokken landbouwer, voor het kalenderjaar 2017 en het referentieareaal, uitgedrukt in percent, voor een betrokken landbouwer, voor het kalenderjaar 2018, berekend overeenkomstig het derde lid, wordt het gemiddelde gemaakt. Dit gemiddelde is het referentiepercentage van de betrokken landbouwer als vermeld in het eerste lid, 3°, met dien verstande dat:

- 1° als voor de betrokken landbouwer, er, voor het kalenderjaar 2016, het kalenderjaar 2017 of het kalenderjaar 2018, geen referentieareaal, uitgedrukt in percent, kan berekend worden overeenkomstig het derde lid, dan wordt:
- a) als er voor twee van de jaren in kwestie, een referentieareaal, uitgedrukt in percent, kan berekend worden overeenkomstig het derde lid, het referentiepercentage van de betrokken landbouwer als vermeld in het eerste lid, 3°, bepaald als het gemiddelde van het referentieareaal, uitgedrukt in percent, voor de betrokken landbouwer, voor de twee jaren in kwestie, berekend overeenkomstig het derde lid;
 - b) als er voor slechts één van de jaren in kwestie, een referentieareaal, uitgedrukt in percent, kan berekend worden overeenkomstig het derde lid, het referentiepercentage van de betrokken landbouwer als vermeld in het eerste lid, 3°, gelijk gesteld met het referentieareaal, uitgedrukt in percent, voor de betrokken landbouwer, voor dat ene jaar in kwestie, berekend overeenkomstig het derde lid;
- 2° als voor de betrokken landbouwer, er, voor geen enkel van de betrokken kalenderjaren 2016, 2017 of 2018, een referentieareaal, uitgedrukt in percent, kan berekend worden overeenkomstig het derde lid, het referentiepercentage van de betrokken landbouwer, jaarlijks, als volgt berekend wordt:
- a) voor elke afstroomzone, gelegen in gebiedstype 2 of 3, waarin, in het betrokken jaar, één of meerdere van de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond, gelegen zijn, wordt de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond, uitgedrukt in hectare, bepaald, die voldoet aan al de voorwaarden, vermeld in het derde lid, 1°, a), b), c) en d);
 - b) per afstroomzone wordt het aantal hectares, bepaald overeenkomstig punt a), vermenigvuldigd met het referentiepercentage dat voor de betreffende afstroomzone opgenomen is in de tabel, die als bijlage drie bij dit decreet is gevoegd;

- c) het aantal hectares, bepaald overeenkomstig punt a), voor elke betrokken afstroomzone, wordt opgeteld;
- d) het aantal hectares, bepaald overeenkomstig punt b), voor elke betrokken afstroomzone, wordt opgeteld;
- e) ten slotte wordt bepaald met hoeveel percent van het aantal hectares, vermeld in punt c) het aantal hectares, vermeld in punt d) overeenstemt. Dit percentage is het referentiepercentage van de betrokken landbouwer, voor het kalenderjaar in kwestie.

Als het referentiepercentage van een landbouwer, berekend overeenkomstig het vierde lid, lager is dan 20%, dan bedraagt het referentiepercentage van de betrokken landbouwer, in afwijking van het vierde lid, 20%.

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt verstaan onder:

- 1° meerjarige teelt: een teelt als vermeld in artikel 84, §13, b), of rabarber;
- 2° blijvend grasland: blijvend grasland als vermeld in artikel 4, eerste lid, h), van verordening nr. 1307/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van voorschriften voor rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van verordening (EG) nr. 637/2008 van de Raad en verordening (EG) nr. 73/2009 van de Raad;
- 3° een niet-late hoofdteelt: een hoofdteelt die tot een van de volgende teelten behoort:
 - a) wintertarwe;
 - b) triticale;
 - c) een graangewas met uitzondering van Japanse haver, boekweit, sorghum, quinoa, gierst, kanariezaad, snijrogge en soedangras;
 - d) een teelt olievlas die geen vezelvlas is;
 - e) vezelvlas bestemd voor vezelproductie;
 - f) winterkoolzaad;
 - g) zomerkoolzaad;
 - h) ajuinen;
 - i) vroege aardappelen;
 - j) primeur aardappelen;
 - k) erwten;
 - l) spinazie;
 - m) vroege wortelen;
 - n) tabak.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen aangaande de wijze waarop het referentiepercentage van een landbouwer wordt bepaald en kan een afwijkende berekening van het referentiepercentage uitwerken, voor landbouwers van wie de bedrijfsstructuur wijzigt of naar aanleiding van de tweejaarlijkse evaluatie van de gebiedstypes als vermeld in paragraaf 2.

§5. Een landbouwer kan vrijgesteld worden van een of meerdere van de maatregelen, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 2°, 3° en 4°, als hij een of meerdere equivalente maatregelen, opgenomen in de lijst van equivalente maatregelen, naleeft.

Een equivalente maatregel is een alternatieve mitigerende maatregel die:

- 1° hetzij alleen of in combinatie met andere equivalente maatregelen een reductie van de stikstofverliezen realiseert die minstens vergelijkbaar is met de reductie die de maatregel, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 2° of 3°, waarvoor men vrijgesteld wil worden, veroorzaakt;
- 2° hetzij alleen of in combinatie met andere equivalente maatregelen een opvolging van de bemesting met vloeibare dierlijke mest realiseert die minstens vergelijkbaar is met de opvolging die de maatregel, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 4°, waarvoor men vrijgesteld wil worden, veroorzaakt.

Er wordt, na advies van de beoordelingscommissie equivalente maatregelen, een lijst opgemaakt van de equivalente maatregelen die mogelijk zijn, waarbij voor elke in de lijst opgenomen maatregel:

- 1° een nadere omschrijving wordt gegeven van de maatregel;
- 2° in voorkomend geval de randvoorwaarden die van toepassing moeten zijn opdat de betreffende maatregel als een equivalente maatregel beschouwd kan worden;
- 3° het gewicht van de maatregel in kwestie wordt vermeld, met name voor welke maatregel of deel van een maatregel als vermeld in paragraaf 4 men, mits naleving van de equivalente maatregel in kwestie, wordt vrijgesteld en gedurende welke periode.

Voorafgaand aan de opname van een maatregel op de lijst van equivalente maatregelen wordt, op basis van de meest actuele wetenschappelijke inzichten, door de beoordelingscommissie equivalente maatregelen een advies gegeven, aan de Vlaamse minister bevoegd voor het leefmilieu, aangaande het effect van de betreffende maatregel op de reductie van de stikstofverliezen, in voorkomend geval aangaande de randvoorwaarden die van toepassing moeten zijn opdat een maatregel als een equivalente maatregel beschouwd kan worden en aangaande het gewicht dat aan de betreffende maatregel wordt gehangen.

De beoordelingscommissie voor equivalente maatregelen is samengesteld uit verschillende experts op het gebied van bemesting, bodem, water, milieu en landbouw. De leden van de beoordelingscommissie voor equivalente maatregelen worden door de Vlaamse minister bevoegd voor het leefmilieu benoemd. De commissie is samengesteld als volgt:

- 1° vijf vertegenwoordigers uit de wetenschappelijke instelling, waarvan minimaal één vertegenwoordiger van een buitenlandse universiteit of onderzoeksinstituut en minimaal één vertegenwoordiger van het instituut voor landbouw- en visserijonderzoek;
- 2° twee vertegenwoordigers van de Vlaamse Landmaatschappij, waarvan één het secretariaat van de commissie verzorgt;
- 3° één vertegenwoordiger van de Vlaamse Milieumaatschappij;
- 4° twee vertegenwoordigers van het Departement Landbouw en Visserij van het Vlaams Ministerie van Landbouw en Visserij;
- 5° één vertegenwoordiger van het Departement Omgeving van het Vlaams Ministerie van Omgeving.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu, benoemt:

- 1° uit de leden, vermeld in het vijfde lid, 1°, een voorzitter;
- 2° voor elk lid een effectief lid en een plaatsvervanger.

Elke belanghebbende kan een of meerdere maatregelen ter advisering voorleggen en toelichten aan de beoordelingscommissie voor equivalente maatregelen. De beoordelingscommissie voor equivalente maatregelen hoort de belanghebbende die de betrokken maatregelen ter advisering voorlegt, evenals, in voorkomend geval, experts met betrekking tot de maatregelen die ter advisering voorliggen.

De beoordelingscommissie voor equivalente maatregelen maakt een huishoudelijk reglement op.

De landbouwer die equivalente maatregelen als vermeld in het eerste lid wil toepassen, vraagt dit aan de Mestbank. De aanvraag wordt uiterlijk op 15 februari van het jaar X bij de Mestbank ingediend via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket. Bij zijn aanvraag meldt de landbouwer welke equivalente maatregelen als vermeld op de lijst, vermeld in het derde lid, hij in het betrokken jaar wil toepassen en voor welke maatregelen als vermeld in paragraaf 4, hij daarvoor vrijgesteld wil zijn.

Bij de aanvraag tot toepassing van equivalente maatregelen als vermeld in het negende lid dienen de volgende voorwaarden vervuld te zijn:

- 1° als de landbouwer in het jaar X-1 vrijgesteld was van het naleven van één of meerdere van de maatregelen, vermeld in paragraaf 4, op basis van een vrijstelling, vermeld in het eerste lid, dan moet de landbouwer de equivalente maatregelen, die hij in uitvoering van deze vrijstelling voor het jaar X-1 moest uitvoeren, correct uitgevoerd hebben;
- 2° in het jaar X werd door de betrokken landbouwer tijdig voldaan aan zijn aangifteplicht als vermeld in artikel 23;
- 3° de landbouwer valt in het jaar X niet onder het toepassingsgebied van paragraaf 9;
- 4° de equivalente maatregel of maatregelen die de landbouwer in zijn aanvraag, vermeld in het negende lid, vermeldt:
 - a) moeten, rekening houdend met het gewicht van de maatregel of maatregelen in kwestie als vermeld in het derde lid, minstens equivalent zijn aan de maatregel, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 2°, 3° of 4°, waarvoor de landbouwer vrijgesteld wil worden;
 - b) mogen niet in strijd zijn met verplichtingen die de betrokken landbouwer, in uitvoering van dit decreet, of in uitvoering van een doorlichting als vermeld in artikel 62 moet naleven.

De Mestbank beoordeelt de ontvangen aanvragen en deelt uiterlijk op 31 maart via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket, aan de landbouwer mee of de ingediende aanvraag geldig is. Een aanvraag als vermeld in het negende lid is ongeldig als aan een of meerdere van de voorwaarden als vermeld in het tiende lid niet voldaan is. Als de aanvraag, vermeld in het negende lid, betrekking heeft op meerdere maatregelen, vermeld in paragraaf 4, beoordeelt de Mestbank, per maatregel, vermeld in paragraaf 4, waarvoor de landbouwer vrijgesteld wil worden, of de aanvraag geldig is. De landbouwer kan hiertegen bezwaar indienen uiterlijk op 30 april. Het bezwaar moet per beveiligde zending gericht worden aan het afdelingshoofd van de Mestbank. Het afdelingshoofd van de Mestbank neemt een beslissing binnen 90 dagen vanaf de verzending van de beveiligde zending. De beslissing wordt aan de indiener van het bezwaar ter kennis gebracht via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket. De indiening van een bezwaar schorst de aangevochten beslissing niet.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de toepassing van deze paragraaf, met inbegrip van:

- 1° de nadere regels voor de werking van de beoordelingscommissie voor equivalente maatregelen en de minimale inhoud van het huishoudelijk reglement ervan;
- 2° de tenlasteneming van de verplaatsingskosten van haar leden en het bedrag van het presentiegeld dat de leden toekomt;
- 3° de wijze waarop de lijst van equivalente maatregelen wordt opgemaakt, vastgesteld en geëvalueerd.

§6. Een bedrijf, waartoe landbouwgrond behoort, kan een aanvraag tot vrijstelling van de maatregelen, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 2°, 3° en 4°, mits het uitvoeren van een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, indienen.

Bij de aanvraag tot vrijstelling als vermeld in het eerste lid dienen de volgende voorwaarden vervuld te zijn:

- 1° de landbouwer liet in het jaar X-1 een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uitvoeren waarvan het resultaat positief is als vermeld in artikel 15, §9;

2° in het jaar X-1 is:

- a) hetzij door de betrokken landbouwer, hetzij op het betrokken bedrijf of op de tot het bedrijf behorende landbouwgronden, geen overtreding van de bepalingen van de artikelen 8, 12, 13, 20, 21 of 22 van dit decreet, van artikel 5.9.2.1, 5.9.2.2, 5.9.2.3, 5.9.2.4, 5.9.8.5, 5.28.2.2 of 5.28.2.3 van titel II van het Vlarem, of van artikel 1.3.2.2, §1, 1° en 3°, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, begaan;
- b) aan de betrokken landbouwer geen maatregel, correctie, andere meststelling, beperking van de afvoer, bijkomende mestverwerking of reductie als vermeld in artikel 62 opgelegd, en is geen administratieve geldboete als vermeld in artikel 63, §1 tot en met §3, of §5, opgelegd;

3° in het jaar X werd door de betrokken landbouwer tijdig voldaan aan zijn aangifteplicht als vermeld in artikel 23;

4° de landbouwer valt in het jaar X niet onder het toepassingsgebied van paragraaf 9.

De landbouwer die een vrijstelling als vermeld in het eerste lid wil verkrijgen, vraagt dit aan de Mestbank. De aanvraag wordt uiterlijk op 15 februari van het jaar X bij de Mestbank ingediend via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket. De landbouwer die in het jaar X-1 nog niet verplicht is om een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uit te voeren en die in het jaar X een vrijstelling als vermeld in het eerste lid wil aanvragen, meldt dit aan de Mestbank, uiterlijk op 1 juni van het jaar X-1, via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket. Een landbouwer kan deze melding tot uiterlijk 1 juni van het jaar X-1 intrekken. Elke landbouwer die op 2 juni van het jaar X-1 een niet-ingetrokken melding heeft, is verplicht om de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uit te voeren. Deze nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau gebeurt overeenkomstig artikel 15.

In afwijking van het tweede lid, 1°, en het derde lid wordt een landbouwer geacht van rechtswege een vraag tot vrijstelling als vermeld in het eerste lid aan te vragen voor het jaar X als hij aan de volgende twee voorwaarden voldoet:

- 1° in het jaar X-1 was de landbouwer vrijgesteld van de maatregelen, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 2°, 3° en 4°, op basis van een aanvraag, als vermeld in deze paragraaf;
- 2° in het jaar X-1 liet de landbouwer geen nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uitvoeren, waarvan het resultaat niet positief is als vermeld in artikel 15, §9.

Een landbouwer kan zijn aanvraag tot vrijstelling als vermeld in het eerste lid intrekken tot uiterlijk 15 februari van het jaar X.

De Mestbank duidt, voor elke aanvraag die geldig is verklaard, het tot het bedrijf behorende perceel landbouwgrond aan waarop de landbouwer het nitraatresidu moet laten bepalen. Een landbouwer wiens aanvraag geldig is verklaard, is verplicht om het nitraatresidu te laten bepalen op het door de Mestbank aangeduide perceel.

In afwijking van het zesde lid moet een landbouwer in het jaar X een nitraatresidubepaling op bedrijfsniveau laten uitvoeren als hij onder één van de volgende twee situaties valt:

- 1° het verschil in oppervlakte tussen de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond, uitgedrukt in hectare, in het jaar Y en de tot het bedrijf behorende landbouwgronden, uitgedrukt in hectare, in het jaar X, bedraagt meer dan 25% of meer dan 10 hectare. Voor de toepassing van deze voorwaarde is het jaar Y het laatste jaar waarin betrokkene een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau liet uitvoeren, waarvan het resultaat positief was als vermeld in artikel 15, §9;

2° ofwel zijn de volgende drie voorwaarden vervuld:

- a) in het jaar X-1 was de landbouwer vrijgesteld van de maatregelen, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 2°, 3° en 4°, op basis van een aanvraag als vermeld in deze paragraaf en diende hij in uitvoering van zijn aanvraag als vermeld in deze paragraaf slechts op één van zijn tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond het nitraatresidu te bepalen;
- b) in het jaar X-1 liet de landbouwer geen nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uitvoeren;
- c) het resultaat van de nitraatresidubepaling op het ene, door de Mestbank aangeduide, tot zijn bedrijf behorende perceel landbouwgrond als vermeld in a) was hoger dan de overeenkomstige eerste drempelwaarde als vermeld in artikel 15, §1.

Een landbouwer wiens aanvraag geldig is verklaard, wordt voor het jaar X vrijgesteld van de maatregelen, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 2°, 3° en 4°.

De Mestbank beoordeelt de ontvangen aanvragen en deelt uiterlijk op 31 maart via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket aan de landbouwer mee of de ingediende aanvraag geldig is. Een aanvraag als vermeld in het derde of vierde lid is ongeldig als aan een of meerdere van de voorwaarden als vermeld in het tweede lid niet voldaan is. De landbouwer kan hiertegen bezwaar indienen uiterlijk op 30 april. Het bezwaar moet per beveiligde zending gericht worden aan het afdelingshoofd van de Mestbank. Het afdelingshoofd van de Mestbank neemt een beslissing binnen 90 dagen vanaf de verzending van de beveiligde zending. De beslissing wordt aan de indiener van het bezwaar ter kennis gebracht via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket. De indiening van een bezwaar schorst de aangevochten beslissing niet.

De Vlaamse Regering kan in gebieden waar bij een tussentijdse evaluatie als vermeld in paragraaf 2, blijkt dat de waterkwaliteit achteruitgaat, de toepassing van deze paragraaf beperken of kan extra voorwaarden aan de toepassing van deze paragraaf verbinden.

§7. Voor de toepassing van de maatregel, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 2°, wordt:

- 1° voor elk van de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond, de toegelaten bemesting, uitgedrukt in kg werkzame N, die mag opgebracht worden met toepassing van de artikelen 12, 13, 16, 17, 41bis, §1 tot en met §8, en 41ter, van dit decreet en de van toepassing zijnde beheerovereenkomsten, bepaald;
- 2° vervolgens de hoeveelheid meststoffen die op bedrijfsniveau op de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond mag opgebracht worden, verminderd overeenkomstig paragraaf 4, eerste lid, 2°, en paragraaf 9. Hiervoor wordt:
 - a) voor de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond die gelegen zijn in gebiedstype 2 de toegelaten bemesting, uitgedrukt in kg werkzame N, bepaald overeenkomstig 1°, verminderd met het overeenkomstige percentage als vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 2°. In afwijking hiervan wordt, in het geval als vermeld in paragraaf 9, 1°, voor de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond die gelegen zijn in gebiedstype 2 de toegelaten bemesting, uitgedrukt in kg werkzame N, bepaald overeenkomstig 1°, verminderd met de verlaging die voor het bedrijf in kwestie van toepassing was op 1 januari 2019, overeenkomstig artikel 14, §7 of §8, van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 18 december 2015;
 - b) voor de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond die gelegen zijn in gebiedstype 3, de toegelaten bemesting, uitgedrukt in kg werkzame N, bepaald overeenkomstig 1°, verminderd met het overeenkomstige percentage als vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 2°. In afwijking hiervan wordt, in het geval als vermeld in paragraaf 9, 2°, voor de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond die gelegen zijn in gebiedstype 3 de toegelaten be-

mesting, uitgedrukt in kg werkzame N, bepaald overeenkomstig 1°, vermindert met de verlaging die voor het bedrijf in kwestie van toepassing was op 1 januari 2019, overeenkomstig artikel 14, §7 of §8, van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 18 december 2015;

3° ten slotte wordt, na toepassing van 1° en 2°, in voorkomend geval de hoeveelheid meststoffen die op de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond mag opgebracht worden, nog aangepast op basis van een gebruiksovereenkomst als vermeld in artikel 41bis, §9, of op basis van een maatregel of reductie als vermeld in artikel 62.

§8. De beoordeling of voldaan is aan de verplichting van het telen van een vanggewas of laag-risico nateelt als vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 3°, gebeurt overeenkomstig het beoordelingskader, opgenomen in deze paragraaf.

Voor de beoordeling of voldaan is aan de verplichting van het telen van een vanggewas of laag-risico nateelt als vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 3°, wordt nagegaan of de landbouwer op een voldoende groot percentage van zijn tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond, een vanggewas of laag-risico nateelt heeft verbouwd. Hiervoor wordt voor de betrokken landbouwer zijn gerealiseerde areaal vergeleken met zijn doelareaal. Een landbouwer heeft, voor een bepaald jaar voldaan aan de verplichting, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 3°, als in het betreffende jaar zijn gerealiseerd areaal minstens even groot is als zijn doelareaal.

Het doelareaal van een landbouwer in een bepaald jaar wordt bepaald door zowel voor gebiedstype 2 als voor gebiedstype 3 het referentiepercentage van de betrokken landbouwer, bepaald overeenkomstig paragraaf 4, en verhoogd overeenkomstig paragraaf 4, eerste lid, 3°, te vermenigvuldigen met de oppervlakte, uitgedrukt in hectare, van de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond, die in gebiedstype 2 respectievelijk gebiedstype 3 gelegen zijn. Het resultaat van gebiedstype 2 en gebiedstype 3 wordt vervolgens opgeteld. In voorkomend geval wordt, als het resultaat van deze som hoger is dan 80% van de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond, gelegen in gebiedstype 2 of 3, uitgedrukt in hectare, het resultaat van deze som afgetopt op exact 80% van de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond, gelegen in gebiedstype 2 of 3, uitgedrukt in hectare. Het resultaat van deze som, in voorkomend geval na een aftopping, wordt:

- 1° in voorkomend geval vermindert met het aantal hectares, opgenomen in een geldig verklaarde melding als vermeld in het negende lid waarin de betrokken landbouwer als verkrijgende landbouwer vermeld is;
- 2° in voorkomend geval vermeerderd met het aantal hectares, opgenomen in een geldig verklaarde melding als vermeld in het negende lid waarin de betrokken landbouwer als aanbieder-landbouwer vermeld is;
- 3° in voorkomend geval vermeerderd met het aantal hectares, gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3, waarvoor in het vorige kalenderjaar niet voldaan was aan de verplichting, vermeld in deze paragraaf of paragraaf 9, en waarvoor een administratieve geldboete, berekend overeenkomstig artikel 63, §14, tweede lid, is opgelegd.

Het gerealiseerde areaal van een landbouwer in een bepaald jaar wordt berekend door de som te maken van de volgende getallen:

- 1° de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond, uitgedrukt in hectare, en gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3, waarop een vanggewas werd verbouwd dat uiterlijk op 15 september ingezaaid werd of waarop na een niet-nitraatgevoelige hoofdteelt een laag-risico nateelt werd verbouwd;

- 2° de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond, uitgedrukt in hectare, die voldoet aan al de volgende voorwaarden:
- a) op de betrokken percelen werd als hoofdteelt hetzij maïs, hetzij niet-vroege aardappelen, verbouwd;
 - b) de betrokken percelen zijn gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3;
 - c) op de betrokken percelen werd een vanggewas verbouwd dat uiterlijk op 15 oktober werd ingezaaid.

Een landbouwer kan, voor het voldoen aan zijn verplichting, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 3°, een beroep doen op een andere landbouwer om een deel van zijn verplichting in te vullen. De verkrijgende landbouwer en de aanbieder-landbouwer sluiten hiervoor een overeenkomst af en melden dit aan de Mestbank.

Een overeenkomst als vermeld in het vijfde lid is enkel geldig als voldaan is aan de volgende vijf voorwaarden:

- 1° geen van de betrokken landbouwers valt in het jaar X onder het toepassingsgebied van paragraaf 5, paragraaf 6 of paragraaf 9;
- 2° geen van de betrokken landbouwers is voor het betreffende jaar al betrokken bij een bevestigde, niet-ingetrokken overeenkomst voor hetzelfde gebiedstype;
- 3° de aanbieder-landbouwer viel in het jaar X-1 niet onder het toepassingsgebied van paragraaf 5, paragraaf 6 of paragraaf 9 en heeft in het jaar X-1 voldaan aan zijn verplichting, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 3°;
- 4° bij de bepaling van het doelareaal van de betrokken aanbieder-landbouwer is er geen aftopping gebeurd overeenkomstig het derde lid;
- 5° de overeenkomst vermeldt het gebiedstype waarop de overeenkomst betrekking heeft. Zowel de aanbieder-landbouwer als de verkrijgende landbouwer moeten minimaal één tot het bedrijf behorend perceel landbouwgrond hebben dat in het betreffende gebiedstype gelegen is.

De landbouwers die voor de beoordeling of voldaan is aan de verplichting van het telen van een vanggewas of laag-risico nateelt als vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 3°, gebruik willen maken van een overeenkomst, melden dit bij de Mestbank. De melding wordt uiterlijk op 15 februari van het jaar X bij de Mestbank ingediend via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket door een van de betrokken landbouwers en vervolgens door de andere betrokken landbouwer bevestigd via het internetloket. Elk van de betrokken landbouwers kan tot uiterlijk 15 februari van het jaar X zijn melding intrekken via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket.

Bij de melding, vermeld in het zevende lid, wordt per gebiedstype vermeld hoeveel hectare vanggewas van de ene landbouwer ingevuld zal worden door vanggewas dat de andere landbouwer in het overeenkomstige gebiedstype zal telen.

De Mestbank beoordeelt de ontvangen meldingen en deelt uiterlijk op 31 maart via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket aan elk van de betrokken landbouwers mee of de ingediende melding geldig is. Een melding als vermeld in het zevende lid is ongeldig als, op basis van de gegevens waarover de Mestbank beschikt:

- 1° aan een of meerdere van de voorwaarden als vermeld in het zesde lid niet voldaan is;
- 2° de door een van de betrokken landbouwers ingediende melding werd door de andere betrokken landbouwer niet bevestigd via het internetloket;
- 3° de melding werd door minstens één van de betrokken landbouwers ingetrokken.

Als de melding geldig is verklaard als vermeld in het negende lid wordt het doelareaal van de verkrijgende landbouwer verminderd met het aantal hectares, vermeld bij de melding als vermeld in het achtste lid en wordt het doelareaal van de

aanbieder-landbouwer verhoogd met het aantal hectares, vermeld in de melding als vermeld in het achtste lid.

De Mestbank vermeldt op het door de Mestbank ter beschikking gesteld internet-loket of de melding als vermeld in het zevende lid geldig is. De landbouwer kan hiertegen bezwaar indienen uiterlijk op 30 april. Het bezwaar moet per beveiligde zending gericht worden aan het afdelingshoofd van de Mestbank. Het afdelingshoofd van de Mestbank neemt een beslissing binnen 90 dagen vanaf de verzending van de beveiligde zending. De beslissing wordt aan de indiener van het bezwaar ter kennis gebracht via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket. De indiening van een bezwaar schorst de aangevochten beslissing niet.

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt:

- 1° bij het bepalen van het gerealiseerde areaal en het doelareaal van een landbouwer geen rekening gehouden met landbouwgrond die permanent overkapt is of met landbouwgronden waarop een blijvende teelt wordt verbouwd;
- 2° bij het bepalen van het gerealiseerde areaal van een landbouwer enkel rekening gehouden met landbouwgronden waar het vanggewas minimaal gedurende de periode als vermeld in paragraaf 3, tweede lid, aangehouden blijft.

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt begrepen onder:

- 1° een verkrijgende landbouwer: een landbouwer die voor het voldoen aan zijn verplichting, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 3°, een beroep doet op een andere landbouwer om een deel van zijn verplichting in te vullen;
- 2° een aanbieder-landbouwer: een landbouwer die voor een andere landbouwer voldoet aan een deel of een geheel van de verplichting, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 3°.

§9. In afwijking van paragraaf 4 wordt voor een bedrijf dat op 1 januari 2019, overeenkomstig artikel 14, §7, van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 12 juni 2015, of overeenkomstig artikel 14, §8, van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 18 december 2015, een beperking had van de toegelaten bemesting, de hoeveelheid werkzame stikstof die jaarlijks op de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond mag opgebracht worden, beperkt tot het percentage dat voor het betrokken bedrijf op 1 januari 2019, overeenkomstig artikel 14, §7, van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 12 juni 2015, of overeenkomstig artikel 14, §8, van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 18 december 2015, van toepassing was.

In afwijking van het eerste lid wordt vanaf het kalenderjaar 2021 voor een bedrijf dat op 1 januari 2019, overeenkomstig artikel 14, §7, van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 12 juni 2015, als focusbedrijf met maatregelen van categorie 2 is gekwalificeerd, de hoeveelheid werkzame stikstof die op de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond gelegen in gebiedstype 3 mag opgebracht worden, beperkt tot het percentage, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, 2°.

Onverminderd de toepassing van paragraaf 4 blijft, voor een bedrijf dat op 1 januari 2019, overeenkomstig artikel 14, §8, van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 18 december 2015, een verplichting had om een bepaald percentage vanggewassen in te zaaien, deze verplichting ook van toepassing in het kalenderjaar 2019 en de volgende kalenderjaren, met dien verstande dat als in een bepaald kalenderjaar voor zijn tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgronden:

- 1° gelegen in gebiedstype 2, het percentage van het areaal waarop een vanggewas of laag-risico nateelt geteeld moet worden, overeenkomstig paragraaf 4, eerste lid, 3°, hoger is dan het percentage dat voor het bedrijf in kwestie op 1 januari 2019, overeenkomstig artikel 14, §8, van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door

- het decreet van 18 december 2015, van toepassing was, het percentage van het areaal waarop een vanggewas of laag-risico nateelt geteeld moet worden, overeenkomstig paragraaf 4, eerste lid, 3°, van toepassing is;
- 2° gelegen in gebiedstype 3, het percentage van het areaal waarop een vanggewas of laag-risico nateelt geteeld moet worden, overeenkomstig paragraaf 4, eerste lid, 3°, hoger is dan het percentage dat voor het bedrijf in kwestie op 1 januari 2019, overeenkomstig artikel 14, §8, van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 18 december 2015, van toepassing was, het percentage van het areaal waarop een vanggewas of laag-risico nateelt geteeld moet worden, overeenkomstig paragraaf 4, eerste lid, 3°, van toepassing is.

Voor de toepassing van deze paragraaf zijn paragraaf 3, tweede lid, en paragraaf 7 van overeenkomstige toepassing.

Als een bedrijf in het jaar X een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uitvoert waarvan het resultaat positief is als vermeld in artikel 15, §9, valt het bedrijf vanaf het kalenderjaar X+1 niet meer onder het toepassingsgebied van deze paragraaf.

§10. De oplegging van de maatregelen, vermeld in paragraaf 3, 4 en 9, gebeurt van rechtswege. De beoordeling van de naleving van de maatregelen, vermeld in dit artikel, gebeurt door de Mestbank. De Mestbank vermeldt het resultaat van deze beoordeling via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket. De landbouwer kan tegen het resultaat van deze beoordeling bezwaar indienen uiterlijk op 15 maart van het betrokken jaar. In afwijking hiervan wordt, als voor een bepaald bedrijf op 15 februari van een bepaald jaar het resultaat van deze beoordeling nog niet vermeld wordt op het door de Mestbank ter beschikking gesteld internetloket, voor de betrokken landbouwer de termijn om bezwaar in te dienen verlengd tot de dertigste dag nadat het resultaat van deze beoordeling voor zijn bedrijf op het internetloket vermeld werd. Het bezwaar moet per beveiligde zending gericht worden aan het afdelingshoofd van de Mestbank.

Het afdelingshoofd van de Mestbank neemt een beslissing binnen 90 dagen vanaf de verzending van de beveiligde zending, vermeld in het eerste lid. De beslissing wordt aan de indiener van het bezwaar ter kennis gebracht via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket. De indiening van een bezwaar schorst de aangevochten beslissing niet.

§11. Voor de toepassing van dit artikel wordt een onderzaai van gras bij een hoofdteelt maïs ook als een vanggewas beschouwd, op voorwaarde dat het gras dat als onderzaai wordt geteeld, na de oogst van de maïs minimaal gedurende de periode als vermeld in paragraaf 3, tweede lid, aangehouden blijft.

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder winterjaar verstaan de periode van 1 juli van het jaar X-1 tot 30 juni van het jaar X.

De Vlaamse Regering kan nadere regels stellen betreffende de uitvoering van dit artikel.”.

Art. 9. Artikel 15 van hetzelfde decreet, opnieuw ingevoegd bij het decreet van 12 juni 2015 en gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015 en 30 juni 2017, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 15. §1. Onverminderd de bepalingen van artikel 13 en van de artikelen 61 tot en met 72 worden nitraatresidurempelwaarden vastgesteld.

De volgende elf types nitraatresidudrempelwaarden worden onderscheiden:

Nitraat residu type	Teelttype	Bodemtype	In gebiedstype 2 en 3		In gebiedstype 0 en 1	
			eerste drempel-waarde	tweede drempel-waarde	eerste drempel-waarde	tweede drempel-waarde
1	Gras	Zand of Niet-zand	60	170	80	200
2	Maïs	Zand	65	130	80	160
3	Maïs	Niet-zand	75	150	85	170
4	Granen	Zand	65	145	80	180
5	Granen	Niet-zand	75	165	80	180
6	Aardappelen	Zand of Niet-zand	85	155	90	165
7	Specifieke teelten	Zand of Niet-zand	85	190	90	200
8	Suikerbieten en voederbieten	Zand	60	135	80	180
9	Suikerbieten en voederbieten	Niet-zand	70	155	80	180
10	Overige teelten met inbegrip van voederkool en bladrammenas	Zand	65	135	80	180
11	Overige teelten met inbegrip van voederkool en bladrammenas	Niet-zand	75	155	80	180

Het teelttype als vermeld in de tabel in het tweede lid betreft de hoofdteelt die op het betrokken perceel, overeenkomstig de verzamelaanvraag, geteeld zal worden, tenzij de hoofdteelt in dat jaar wordt gevolgd door een specifieke teelt of door de teelt van aardappelen. In voorkomend geval wordt voor de toepassing van de tabel, vermeld in het tweede lid, rekening gehouden met de specifieke teelt of de teelt van aardappelen, die op dat perceel als nateelt uitgevoerd zal worden.

De bemonsteringen van de nitraatresidubepalingen, uitgevoerd in toepassing van dit decreet, gebeuren in de periode van 1 oktober tot en met 15 november. De nitraatresidubepalingen worden uitgevoerd door een erkend laboratorium als vermeld in artikel 61, §7, overeenkomstig de bepalingen van het methodenboek als vermeld in artikel 61, §8.

§2. De Mestbank kan jaarlijks het nitraatresidu laten bepalen op percelen landbouwgrond gelegen in het Vlaamse Gewest.

De Mestbank bepaalt de percelen landbouwgrond waarvan het nitraatresidu bepaald moet worden en selecteert hierbij vooral percelen gelegen buiten gebiedstype 0 of percelen gelegen binnen gebiedstype 0 die in de afstroomzone liggen van een meetput van het freatisch grondwatermeetnet in landbouwgebied, uitgebaat door de Vlaamse Milieumaatschappij, of van het meetpunt voor oppervlaktewater van het MAP-meetnet oppervlaktewater in landbouwgebied, uitgebaat door de Vlaamse Milieumaatschappij, waar de drempel van 50 mg nitraat per liter werd overschreden.

De Mestbank zorgt ervoor dat de landbouwer tot wiens bedrijf het betreffende perceel behoort minstens een week voor de bemonstering in kennis wordt gesteld van de dag waarop de bemonstering zal uitgevoerd worden en van het perceel waarop de nitraatresidubepaling zal gebeuren. Bij betwistingen aangaande deze inkennisstelling kan de landbouwer de nietigheid van het resultaat van de uitgevoerde nitraatresidubepaling niet inroepen.

De landbouwer kan in zijn opdracht en op zijn kosten door een erkend laboratorium naar zijn keuze een nitraatresidubepaling laten uitvoeren op het perceel waarop een nitraatresidubepaling wordt uitgevoerd in opdracht van de Mestbank als vermeld in het eerste lid. In voorkomend geval wordt het laagste resultaat van de nitraatresidubepalingen in aanmerking genomen. Deze nitraatresidubepaling moet gebeuren in de periode van 1 oktober tot en met 15 november in hetzelfde jaar als de nitraatresidubepaling in opdracht van de Mestbank.

Onverminderd de nitraatresidubepalingen, opgelegd in uitvoering van artikel 14, §6, kan de Mestbank een landbouwer opleggen in opdracht en op kosten van de landbouwer in kwestie door een erkend laboratorium op één of meerdere percelen landbouwgrond die behoren tot zijn bedrijf, een nitraatresidubepaling te laten uitvoeren. De Mestbank kan de verplichting tot het laten uitvoeren van één of meerdere nitraatresidubepalingen of van een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau opleggen aan de volgende landbouwers:

- 1° landbouwers die op hun bedrijf gebruikmaken van de mogelijkheden die voortvloeien uit de uitvoering van een besluit van de Europese Commissie tot verlening van een door de lidstaat België op grond van de Nitraatrichtlijn gevraagde derogatie;
- 2° landbouwers aan wie één of meerdere administratieve geldboetes of strafrechtelijke veroordelingen zijn opgelegd wegens overtreding van één of meerdere bepalingen van dit decreet;
- 3° landbouwers van wie het bedrijf niet beschikt over voldoende mestopslagcapaciteit als vermeld in artikel 9;
- 4° landbouwers aan wie een maatregel, correctie, andere mestsamstelling, beperking van de afvoer, bijkomende mestverwerking of reductie als vermeld in artikel 62 werd opgelegd, of één of meerdere administratieve geldboetes als vermeld in artikel 63, §1 tot en met §3, of §5.

§3. Als in een bepaald jaar X op een tot het bedrijf behorend perceel landbouwgrond gelegen in gebiedstype 0 een nitraatresidu wordt gemeten dat hoger is dan de overeenkomstige eerste nitraatresidurempelwaarde doch de overeenkomstige tweede nitraatresidurempelwaarde niet overschrijdt, moet de betrokken landbouwer in het jaar X+1 in zijn opdracht en op zijn kosten op één door de Mestbank aangeduid perceel S een nitraatresidubepaling laten uitvoeren. Als het nitraatresidu van het perceel landbouwgrond in jaar X meerdere malen bepaald werd, dan wordt het laagste resultaat van de nitraatresidubepalingen in aanmerking genomen.

Als in het jaar X+1 bij de nitraatresidubepaling op het perceel S als vermeld in het eerste lid een nitraatresidu wordt gemeten dat hoger is dan de overeenkomstige eerste nitraatresidurempelwaarde moet de betrokken landbouwer in het jaar X+2 in zijn opdracht en op zijn kosten een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, laten uitvoeren.

Een landbouwer laat in het jaar X+1 in zijn opdracht en op zijn kosten een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uitvoeren, als in het jaar X op een tot zijn bedrijf behorend perceel landbouwgrond:

- 1° dat niet gelegen is in gebiedstype 0 een nitraatresidu wordt gemeten dat hoger is dan de overeenkomstige eerste nitraatresidurempelwaarde;
- 2° een nitraatresidu wordt gemeten dat hoger is dan de overeenkomstige tweede nitraatresidurempelwaarde.

Als in een bepaald jaar op een bedrijf een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau moet gebeuren, is deze paragraaf niet van toepassing.

§4. Voor het uitvoeren van een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau moeten er in een bepaald jaar op een minimaal aantal tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond nitraatresidubepalingen uitgevoerd worden. De resultaten van de in dat jaar uitgevoerde nitraatresidubepalingen worden vervolgens getoetst aan de gewogen gemiddelde drempelwaarden.

De bepalingen van paragraaf 4 tot en met 14 zijn van toepassing op alle nitraatresiduevaluaties op bedrijfsniveau die uitgevoerd moeten worden in uitvoering van dit decreet.

§5. Een bedrijf dat in een bepaald jaar een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uitvoert, laat in dat jaar:

- 1° op minimaal drie tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond het nitraatresidu bepalen. Voor bedrijven met minder dan drie tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond volstaat het om het nitraatresidu te bepalen op alle tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond;
- 2° minimaal op één perceel het nitraatresidu bepalen per nitraatresidutype als vermeld in de tabel in paragraaf 1, tweede lid, dat op het betreffende bedrijf in het betreffende jaar van toepassing is.

Een bedrijf dat in een bepaald jaar een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau uitvoert, laat in dat jaar een aantal nitraatresidubepalingen uitvoeren dat minimaal gelijk is aan de vierkantswortel van het aantal hectares landbouwgrond die in het betreffende jaar tot het bedrijf behoren. Als het resultaat van de vierkantswortel geen geheel getal is, wordt er afgerond naar het lagere gehele getal.

§6. De Mestbank duidt de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond aan waarvan het nitraatresidu moet bepaald worden en brengt de landbouwer hiervan op de hoogte via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket.

Voor het beoordelen van de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau wordt enkel rekening gehouden met de resultaten van de door de Mestbank aangeduide percelen en met de resultaten van de nitraatresidubepalingen die de Mestbank heeft laten uitvoeren op de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond. Als bij een landbouwer het nitraatresidu is bepaald van al zijn tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond wordt in afwijking hiervan, voor het beoordelen van de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, rekening gehouden met de resultaten van al de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond.

Als op een door de Mestbank aangeduid perceel meerdere nitraatresidubepalingen uitgevoerd worden, wordt met het gemiddelde resultaat van deze nitraatresidubepalingen rekening gehouden bij de evaluatie.

§7. Voor de beoordeling van de uitgevoerde nitraatresidubepalingen wordt het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen vergeleken met de gewogen gemiddelde eerste nitraatresidudrempelwaarde van het betrokken bedrijf in het betreffende jaar en met de gewogen gemiddelde tweede nitraatresidudrempelwaarde van het betrokken bedrijf in het betreffende jaar.

Voor elk nitraatresidutype, ongeacht het gebiedstype, dat op het betreffende bedrijf in het betreffende jaar van toepassing is, wordt het aantal hectares tot op twee cijfers na de komma bepaald waarop dat nitraatresidutype, ongeacht het gebiedstype, van toepassing is. Dit getal wordt vermenigvuldigd met het resultaat van de nitraatresidubepaling uitgevoerd op een perceel waarop dit nitraatresidutype, ongeacht het gebiedstype, van toepassing is. Als voor één nitraatresidu-

type er nitraatresidubepalingen zijn uitgevoerd op meerdere percelen waarop dit nitraatresidutype, ongeacht het gebiedstype, van toepassing is, wordt eerst het gemiddelde bepaald van de nitraatresidumetingen van de verschillende percelen, alvorens dit te vermenigvuldigen met het aantal betrokken hectares. Nadat voor elk van de nitraatresidutypes die op het betreffende bedrijf in het betreffende jaar van toepassing zijn, de vermenigvuldiging is gebeurd, worden de bekomen getallen opgeteld en vervolgens gedeeld door het aantal hectares landbouwgrond die in het betreffende jaar tot het bedrijf behoren. Het resultaat van deze deling is het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen als vermeld in het eerste lid.

Voor elk van de nitraatresidutypes die op het betreffende bedrijf in het betreffende jaar van toepassing zijn, wordt het aantal hectares tot op twee cijfers na de komma bepaald, van enerzijds de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond, gelegen in gebiedstype 0 of gebiedstype 1, waarop dat nitraatresidutype van toepassing is en van anderzijds de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond, gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3, waarop dat nitraatresidutype van toepassing is. Elk van beide getallen wordt vermenigvuldigd met de overeenkomstige eerste nitraatresidudrempelwaarde voor het betrokken nitraatresidutype en voor de betrokken gebiedstypes. Nadat voor elk van de nitraatresidutypes die op het betreffende bedrijf in het betreffende jaar van toepassing zijn de beide vermenigvuldigingen zijn gebeurd, worden de bekomen getallen opgeteld en vervolgens gedeeld door het aantal hectares landbouwgrond die in het betreffende jaar tot het bedrijf behoren. Het resultaat van deze deling is de gewogen gemiddelde eerste nitraatresidudrempelwaarde van het betrokken bedrijf in het betreffende jaar als vermeld in het eerste lid.

Voor elk van de nitraatresidutypes die op het betreffende bedrijf in het betreffende jaar van toepassing zijn, wordt het aantal hectares tot op twee cijfers na de komma bepaald van enerzijds de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond, gelegen in gebiedstype 0 of gebiedstype 1, waarop dat nitraatresidutype van toepassing is en van anderzijds de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond, gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3, waarop dat nitraatresidutype van toepassing is. Elk van beide getallen wordt vermenigvuldigd met de overeenkomstige tweede nitraatresidudrempelwaarde voor het betrokken nitraatresidutype en voor de betrokken gebiedstypes. Nadat voor elk van de nitraatresidutypes die op het betreffende bedrijf in het betreffende jaar van toepassing zijn, de beide vermenigvuldigingen zijn gebeurd, worden de bekomen getallen opgeteld en vervolgens gedeeld door het aantal hectares landbouwgrond die in het betreffende jaar tot het bedrijf behoren. Het resultaat van deze deling is de gewogen gemiddelde tweede nitraatresidudrempelwaarde van het betrokken bedrijf in het betreffende jaar als vermeld in het eerste lid.

Als er voor een nitraatresidutype, ongeacht het gebiedstype, dat op het betreffende bedrijf in het betreffende jaar van toepassing is, geen resultaat van een nitraatresidubepaling uitgevoerd op een perceel waarop dit nitraatresidutype, ongeacht het gebiedstype, van toepassing is, beschikbaar is, wordt voor het bepalen van het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen en van de gewogen gemiddelde eerste en tweede nitraatresidudrempelwaarde voor het betrokken bedrijf, geen rekening gehouden met het aantal hectares tot op twee cijfers na de komma waarop dat nitraatresidutype van toepassing is.

§8. Een landbouwer die, overeenkomstig de bepalingen van dit artikel, het nitraatresidu moest bepalen op één door de Mestbank aangeduid perceel en dit niet heeft laten uitvoeren of die de uitvoering van een nitraatresidubepaling die niet kadert in een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, heeft gehinderd, moet het volgende kalenderjaar een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau laten uitvoeren.

Een landbouwer die, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau moest laten uitvoeren en dit niet heeft laten uitvoeren, of die de uitvoering van een nitraatresidubepaling die kadert in een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, heeft gehinderd, wordt voor de toepassing van dit artikel gelijkgesteld met een landbouwer waarbij uit het resultaat van de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau blijkt dat het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen groter is dan de gewogen gemiddelde tweede nitraatresidurempelwaarde van het bedrijf.

§9. Het resultaat van de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, uitgevoerd in een bepaald jaar, is positief als het gewogen gemiddelde van de in dat jaar bepaalde nitraatresidu's kleiner dan of gelijk is aan de gewogen gemiddelde eerste nitraatresidurempelwaarde van het bedrijf, bepaald op basis van de nitraatresidurempelwaardes in gebiedstype 3 als vermeld in paragraaf 1, tweede lid.

Voor het bepalen van de gewogen gemiddelde eerste nitraatresidurempelwaarde van het bedrijf, bepaald op basis van de nitraatresidurempelwaardes in gebiedstype 3 als vermeld in het eerste lid wordt, voor elk van de nitraatresidutypes die op het betreffende bedrijf in het betreffende jaar van toepassing zijn, het aantal hectares tot op twee cijfers na de komma bepaald waarop dat nitraatresidutype, ongeacht het gebiedstype, van toepassing is. Dit getal wordt vermenigvuldigd met de overeenkomstige eerste nitraatresidurempelwaarde voor het betrokken nitraatresidutype voor percelen gelegen in gebiedstype 3. Nadat voor elk van de nitraatresidutypes die op het betreffende bedrijf in het betreffende jaar van toepassing zijn, de vermenigvuldiging is gebeurd, worden de bekomen getallen opgeteld en vervolgens gedeeld door het aantal hectares landbouwgrond die in het betreffende jaar tot het bedrijf behoren. Het resultaat van deze deling is de gewogen gemiddelde eerste nitraatresidurempelwaarde van het bedrijf, bepaald op basis van de nitraatresidurempelwaardes in gebiedstype 3 als vermeld in het eerste lid.

§10. Als uit het resultaat van de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, uitgevoerd in het jaar X, blijkt dat het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen groter is dan de gewogen gemiddelde eerste nitraatresidurempelwaarde van het bedrijf en kleiner dan of gelijk aan de gewogen gemiddelde tweede nitraatresidurempelwaarde van het bedrijf, moet het betreffende bedrijf in het jaar X+1 de volgende maatregelen naleven:

- 1° een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau laten uitvoeren;
- 2° een bemestingsplan bijhouden voor al de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond;
- 3° teeltfiches bijhouden voor alle teelten die in het jaar X+1 op het bedrijf verbouwd worden.

§11. Als uit het resultaat van de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, uitgevoerd in het jaar X, blijkt dat het gewogen gemiddelde van de nitraatresidubepalingen groter is dan de gewogen gemiddelde tweede nitraatresidurempelwaarde van het bedrijf, of als blijkt dat het resultaat van de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, uitgevoerd in het jaar X en in het jaar X-1, telkens groter is dan de gewogen gemiddelde eerste nitraatresidurempelwaarde van het bedrijf, dan moet het betreffende bedrijf in het jaar X+1 de volgende maatregelen naleven:

- 1° een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau laten uitvoeren;
- 2° een bemestingsplan bijhouden voor al de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond;
- 3° teeltfiches bijhouden voor alle teelten die in het jaar X+1 op het bedrijf verbouwd worden;
- 4° geen derogatie mogelijk in het jaar X+1;

5° de landbouwer laat zich begeleiden door een gecertificeerde adviesinstantie en volgt de adviezen van de gecertificeerde adviesinstantie op, met dien verstande dat de adviezen en de opvolging van deze adviezen niet mogen afwijken van de bepalingen van dit decreet.

§12. De beoordeling van de resultaten van de nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau en het opleggen van de gevolgen, vermeld in paragraaf 10 en paragraaf 11, gebeurt van rechtswege. De Mestbank vermeldt de beoordeling van de resultaten en de opgelegde gevolgen op het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket. De landbouwer kan tegen deze beoordeling en de opgelegde gevolgen bezwaar indienen uiterlijk op 15 maart van het betrokken jaar. In afwijking hiervan wordt, als voor een bepaald bedrijf op 15 februari van een bepaald jaar de beoordeling en de gevolgen nog niet vermeld worden op het door de Mestbank ter beschikking gesteld internetloket, voor de betrokken landbouwer de termijn om bezwaar in te dienen verlengd tot de dertigste dag nadat de beoordeling en de gevolgen voor zijn bedrijf op het internetloket vermeld werden.

Het bezwaar moet per beveiligde zending gericht worden aan het afdelingshoofd van de Mestbank.

Het afdelingshoofd van de Mestbank neemt een beslissing binnen 90 dagen vanaf de verzending van de beveiligde zending, vermeld in het eerste lid. De beslissing wordt aan de indiener van het bezwaar ter kennis gebracht via het door de Mestbank ter beschikking gestelde internetloket. De indiening van een bezwaar schorst de aangevochten beslissing niet.

§13. Voor de toepassing van dit artikel wordt rekening gehouden met alle nitraatresidubepalingen die, in uitvoering van dit decreet of een andere wetgeving, uitgevoerd zijn op een perceel of op percelen waarop in toepassing van de artikelen 14 en 15 een nitraatresidubepaling wordt genomen of moet worden genomen.

Het erkend laboratorium dat een nitraatresidubepaling uitvoert in toepassing van dit artikel stelt de Mestbank, uiterlijk de werkdag voor de bemonstering, hiervan in kennis, via de door de Mestbank ter beschikking gestelde webapplicatie.

§14. De Vlaamse Regering kan nadere regels voor de toepassing van dit artikel stellen, onder meer met betrekking tot de wijze waarop de resultaten van de nitraatresidubepalingen aan de Mestbank overgemaakt moeten worden.

De Vlaamse Regering kan bepalen dat bij een overdracht, een overname, een opsplitsing of een wijziging van de bedrijfsstructuur van een bedrijf de gevolgen, vermeld in paragraaf 10 en paragraaf 11, aan beide bedrijven of aan één van beide bedrijven opgelegd worden.

Voor de toepassing van dit artikel kan de Vlaamse Regering een afwijkende regeling uitwerken voor landbouwers die laattijdig nog bepaalde aanpassingen doorvoeren in de verzamelaanvraag die betrekking heeft op het betreffende kalenderjaar.”.

Art. 10. Artikel 18, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 december 2008 en 12 juni 2015, wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Op landbouwgronden die volledig gelegen zijn in meerdere gebieden die, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, verschillend behandeld dienen te worden, onder meer op het gebied van de van toepassing zijnde bemestingsregels, bemestingsnormen, toegestane bemestingsperiode, nitraatresiduwaarden en maatregelen, gelden voor de van toepassing zijnde bemestingsregels, voor de beperkingen voor difosforpentoxyde, stikstof, stikstof uit dierlijke mest, stikstof

uit andere meststoffen en stikstof uit kunstmest, voor de toegestane bemestingsperiode, voor de van toepassing zijnde nitraatresiduwaarden en maatregelen en voor het bepalen van de afzetmogelijkheid op de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond afzonderlijk de strengste bepalingen van de overeenkomstige gebieden.

Op landbouwgronden die voor een deel gelegen zijn in meerdere gebieden die, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, verschillend behandeld dienen te worden, onder meer op het gebied van de van toepassing zijnde bemestingsregels, bemestingsnormen, toegestane bemestingsperiode, nitraatresiduwaarden en maatregelen, worden voor de van toepassing zijnde bemestingsregels, voor de beperkingen voor difosforpentoxyde, stikstof, stikstof uit dierlijke mest, stikstof uit andere meststoffen en stikstof uit kunstmest, voor de toegestane bemestingsperiode en voor de van toepassing zijnde nitraatresiduwaarden en maatregelen en voor het bepalen van de afzetmogelijkheid op de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond de bepalingen die van toepassing zijn op het grootste gedeelte van het perceel van toepassing op het volledige perceel.

Voor de toepassing van dit decreet, onder meer voor wat betreft de van toepassing zijnde bemestingsregels, bemestingsnormen, toegestane bemestingsperiode, nitraatresiduwaarden en maatregelen, en het bepalen van de afzetmogelijkheid op de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond, wordt geen rekening gehouden met wijzigingen die de landbouwer na 30 juni van een bepaald kalenderjaar aanbrengt aan de verzamelaanvraag die betrekking heeft op dat kalenderjaar. In afwijking hiervan wordt met wijzigingen van de nateelt rekening gehouden met wijzigingen die de landbouwer tot en met 31 oktober van een bepaald kalenderjaar aanbrengt aan de verzamelaanvraag die betrekking heeft op dat kalenderjaar.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen.”.

Art. 11. In artikel 22, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 12 december 2008, 19 december 2008, 23 december 2010, 1 maart 2013, 28 februari 2014 en 12 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid wordt tussen het woord “stalmest” en de woorden “of champost” de zinsnede “, paardenmest” ingevoegd;

2° het vijfde en het zesde lid worden vervangen door wat volgt:

“Om gebruik te maken van de afwijking, vermeld in het derde lid, 2°, moet het gehalte aan ammoniakale stikstof, vermeld in het derde lid, 2°, bewezen worden volgens een analyse, uitgevoerd door een erkend laboratorium.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen ter uitvoering van dit artikel, kan de bemestingstechnieken, vermeld in het eerste lid, nader omschrijven en kan aan het gebruik van de afwijking, vermeld in het derde lid, 2°, extra voorwaarden verbinden.”.

Art. 12. In artikel 23, §5, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juni 2015, wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Ter staving van het gegeven als vermeld in het eerste lid, 5°, beschikt de landbouwer in het kalenderjaar voorafgaand aan het jaar van aangifte over een overzicht van alle leveringen van kunstmest op zijn bedrijf, gestaafd door de nodige documenten.”.

Art. 13. Aan artikel 24 van hetzelfde decreet, gewijzigd door de decreten van 19 december 2008, 23 december 2010, 28 februari 2014 en het decreet van 12 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 2 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Uiterlijk vanaf 1 juli 2020 moet het bijhouden van het register, vermeld in deze paragraaf, op een digitale wijze gebeuren waarbij de geregistreerde gegevens geautomatiseerd doorgestuurd worden naar de Mestbank. De Vlaamse Regering kan hiervoor de nadere regels bepalen en zal, als dit digitaal bijhouden en doorsturen niet uiterlijk vanaf 1 juli 2020 gerealiseerd kan worden, extra maatregelen nemen.”;

2° aan paragraaf 3 worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Vanaf 1 januari 2020 gebruikt de uitbater van een bewerkings- of verwerkingseenheid debietmeters ter staving van de werking van de bewerkings- of verwerkingseenheid en van de notities in het register dat een uitbater van een bewerkings- of verwerkingseenheid moet bijhouden als vermeld in het eerste lid. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels hieromtrent en bepaalt waar en hoeveel debietmeters er geplaatst moeten worden, op welke wijze de informatie van de debietmeters geregistreerd wordt, hoe de informatie van de debietmeters doorgegeven wordt aan de Mestbank.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen waaronder een uitbating in afwijking van het tweede lid niet over debietmeters moet beschikken.”;

3° er wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. Elke landbouwer die percelen landbouwgrond gebruikt, houdt een register bij met betrekking tot de hoeveelheid kunstmest die hij op zijn bedrijf ontvangt en gebruikt. Het gebruik van de kunstmest wordt geregistreerd op perceelsniveau.

Uiterlijk vanaf 1 juli 2020 moet het bijhouden van het register, vermeld in deze paragraaf, op een digitale wijze gebeuren waarbij de geregistreerde gegevens geautomatiseerd doorgestuurd worden naar de Mestbank. De Vlaamse Regering kan hiervoor de nadere regels bepalen en zal, als dit digitaal bijhouden en doorsturen niet uiterlijk vanaf 1 juli 2020 gerealiseerd kan worden, extra maatregelen nemen.”.

Art. 14. In artikel 30, §2, vierde lid, van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “nutrientenemissierechten” wordt vervangen door het woord “nutriëntenemissierechten”;

2° de zinsnede “bijlage.” Wordt vervangen door de zinsnede “bijlage 1.”.

Art. 15. In artikel 34, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 12 december 2008, 1 maart 2013, 28 februari 2014, 12 juni 2015 en 18 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt het woord “aangetekende” telkens vervangen door de woorden “via beveiligde zending verzonden”;

2° in het eerste lid, 2°, f), wordt het woord “nutrientenemissierechten” vervangen door het woord “nutriëntenemissierechten”;

3° in het derde lid worden de woorden “aangetekende brief” vervangen door de woorden “beveiligde zending”.

Art. 16. Aan artikel 38 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “VHA-zones” wordt vervangen door het woord “afstroomzones”;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Er wordt uiterlijk op 1 juli 2020 nagegaan of de resultaten van de waterkwaliteit in overeenstemming zijn met de Europese en Vlaamse waterkwaliteitsdoelstellingen, zoals onder andere opgenomen in het zesde mestactieplan, voor de periode 2019 tot en met 2022.

Als blijkt dat de vooropgestelde doelstellingen niet gehaald worden, neemt de Vlaamse Regering extra maatregelen om in overeenstemming te zijn met de vooropgestelde doelstellingen.”.

Art. 17. In artikel 41bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 december 2008 en gewijzigd bij de decreten van 23 december 2010, 6 mei 2011, 28 februari 2014, 9 mei 2014, 12 juni 2015 en 18 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “potentieel belangrijke graslanden” vervangen door de woorden “graslanden die potentieel belangrijk zijn”;

2° in paragraaf 3, tweede lid, worden de woorden “aangetekend schrijven” vervangen door de woorden “beveiligde zending”.

Art. 18. In artikel 41ter, §1, derde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juni 2015, worden de woorden “potentieel belangrijke graslanden” vervangen door de woorden “graslanden die potentieel belangrijk zijn”.

Art. 19. Aan artikel 44, §1, 10°, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 6 mei 2011 en 12 juni 2015, wordt de volgende zinsnede toegevoegd:

“, waarbij evoluties gerapporteerd en geëvalueerd worden volgens de doelstellingskaders uit de achtereenvolgende actieplannen;”.

Art. 20. In artikel 49, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 6 mei 2011 en gewijzigd bij de decreten van 1 maart 2013, 28 februari 2014, 12 juni 2015 en 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden punt 2° en punt 3° vervangen door wat volgt:

“2° deze schriftelijke overeenkomst werd voorafgaandelijk aan het vervoer bij de Mestbank geregistreerd via de door de Mestbank ter beschikking gestelde internetapplicatie;

3° tijdens elk vervoer legt de bestuurder van het transportmiddel het bewijs van de registratie, vermeld in punt 2°, op eenvoudig verzoek van de met toezicht belaste ambtenaar voor;”;

2° aan het tweede lid wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“7° de schriftelijke overeenkomst vermeldt de periode gedurende dewelke het vervoer zal uitgevoerd worden. Deze periode is steeds gelegen binnen één kalenderjaar en is maximaal drie maanden lang.”;

3° aan het tweede lid, 5°, worden de volgende zinnen toegevoegd:

“In geval van een transport van vloeibare dierlijke mest, is het trekkend voertuig in kwestie uitgerust met een AGR-GPS-systeem. Tijdens elk transport van vloeibare dierlijke mest wordt het AGR-GPS-systeem gebruikt, zodat de traceerbaarheid van de betreffende transporten gewaarborgd is.”;

4° tussen het tweede en het derde lid worden vier leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Als de bestemming van een vervoer als vermeld in het eerste lid landbouwgrond is, moeten de landbouwgronden, waarnaar de meststoffen vervoerd worden, behoren tot het bedrijf van de landbouwer die de meststoffen ontvangt.

In afwijking van het eerste en het tweede lid gebeurt vanaf 1 augustus van elk kalenderjaar het vervoer van vloeibare dierlijke mest naar een perceel, gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3, waarop een teelt wordt verbouwd die geen blijvende teelt en geen grasland is, overeenkomstig artikel 48.

De afwijking, vermeld in het vierde lid, geldt niet voor exploitaties die behoren tot een bedrijf dat hetzij een equivalente maatregel toepast, voor de maatregel vermeld in artikel 14, §4, eerste lid, 4°, hetzij over een vrijstelling als vermeld in artikel 14, §6, beschikt.

In afwijking van het tweede lid, 5°, dient het trekkend voertuig niet uitgerust te zijn met een AGR-GPS-systeem, als de afnemer van de meststoffen geen percelen landbouwgrond heeft die gelegen zijn in gebiedstype 2 of gebiedstype 3.”;

5° aan het vierde lid, dat het achtste lid wordt, wordt de volgende zin toegevoegd:

“De Vlaamse Regering kan de nadere regels stellen aangaande de wijze waarop landbouwers hun trekkende voertuigen met AGR-GPS moeten laten registreren bij de Mestbank en de nadere regels aangaande de wijze waarop het AGR-GPS-systeem gebruikt moet worden.”.

Art. 21. In artikel 59 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juni 2015, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Voor het bepalen van de stikstof- en fosforsamenstelling van meststoffen zijn er verschillende mogelijkheden. Men kan gebruik maken van forfaitaire stikstof- en fosforsamenstellingcijfers. Men kan de analyseresultaten van een of meerdere mestanalyses, uitgevoerd door een krachtens artikel 61, §7, erkend laboratorium, gebruiken, waarvan de datum van monsternamen uiterlijk drie maanden voor de datum van transport is gelegen. Als het document dat het transport van meststoffen moet vergezellen, betrekking heeft op transporten die gedurende een bepaalde periode uitgevoerd kunnen worden en voor het bepalen van de stikstof- en fosforsamenstelling van meststoffen gebruikgemaakt wordt van een of meerdere mestanalyses, uitgevoerd door een krachtens artikel 61, §7, erkend laboratorium, dan eindigt de periode gedurende dewelke de transporten uitgevoerd kunnen worden als vermeld op het document in kwestie uiterlijk drie maanden na de dag waarop de monsternamen die betrekking heeft op de mestanalyse in kwestie of, in geval van meerdere mestanalyses, de eerste mestanalyse in kwestie uitgevoerd werd.”.

Art. 22. In artikel 61 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 6 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De in paragraaf 3 vermelde toezichthouders kunnen samen met het bevel als vermeld in het eerste lid ook een dwangsom opleggen voor in het geval de maatregelen, opgenomen in het bevel, niet nageleefd worden. De dwangsom kan worden opgelegd per tijdseenheid en per schending, alsook per onderscheiden opgelegde maatregel. De bepalingen van de artikelen 16.4.5 tot en met 16.4.17 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid zijn van overeenkomstige toepassing.”;

2° er wordt een paragraaf 9 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§9. Vanaf een door de Vlaamse Regering te bepalen datum en uiterlijk vanaf 1 januari 2021 zijn de bemestingsadviezen die in uitvoering van dit decreet worden gegeven, afkomstig van daartoe gecertificeerde adviesinstanties. De Vlaamse Regering stelt nadere regels vast met betrekking tot de voorwaarden voor de certificering van de adviesinstanties en de manier waarop deze certificering wordt aangevraagd, verleend en geheel of gedeeltelijk kan worden opgeheven of geschorst. De Vlaamse Regering kan ook een bedrag aan de aanvrager van de certificering opleggen ter delging van de kosten.”.

Art. 23. In artikel 62 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juni 2015 en gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 2 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de Mestbank de gemiddelde veebezetting als vermeld in het tweede lid corrigeert, wordt, per diercategorie, voor het bepalen van de uitscheiding van de dieren die de landbouwer te weinig had aangegeven, gebruikgemaakt van het forfaitaire stelsel, vermeld in artikel 27.”;

2° in paragraaf 7, eerste lid, worden de woorden “aangetekende brief” vervangen door de woorden “beveiligde zending”;

3° in paragraaf 7 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Binnen een termijn van dertig kalenderdagen vanaf de kennisgeving via de beveiligde zending, vermeld in het eerste lid, kan de betrokkene per beveiligde zending bezwaar indienen. Dit bezwaar is gericht aan de ambtenaren, vermeld in artikel 67, §1.”.

Art. 24. In artikel 62bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, vervangen bij het decreet van 12 juni 2015 en gewijzigd bij het decreet van 18 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 10, derde lid, wordt de volgende zin toegevoegd:

“In afwijking hiervan is, voor een circulair stalmestbedrijf als vermeld in artikel 13, §5, of voor een bedrijf dat de biologische productie toepast, dit getal maximaal gelijk aan het aantal kg P_2O_5 die overeenkomstig de bepalingen van dit decreet op basis van de gegevens in de aangifte, vermeld in artikel 23, voor dat productiejaar mocht worden opgebracht, op de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgronden.”;

2° aan paragraaf 12 wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° het aantal nutriënten, uitgedrukt in kg N en in kg P_2O_5 die niet zijn afgezet overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, berekend wordt over een periode van een kalenderjaar of over een kortere periode.”.

Art. 25. In artikel 63 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juni 2015 en gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015 en 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “het aangetekend schrijven” worden telkens vervangen door de woorden “de beveiligde zending”;

2° paragraaf 5, paragraaf 6 en paragraaf 7 worden vervangen door wat volgt:

“§5. Onverminderd de bepalingen van artikel 71 en 72 wordt een administratieve geldboete opgelegd aan eenieder bij wie tijdens een doorlichting wordt vastgesteld dat hij op een perceel meer meststoffen opbrengt of laat opbrengen dan toegelaten, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet.

De administratieve geldboete bedraagt 600 euro vermenigvuldigd met het aantal hectares landbouwgrond waarop er meer meststoffen opgebracht zijn dan toegelaten, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, met dien verstande dat de administratieve geldboete steeds minimaal 600 euro bedraagt.

In afwijking van het tweede lid wordt, als men enkel meer heeft opgebracht of heeft laten opbrengen dan op dat perceel toegelaten overeenkomstig artikel 16, 41bis en 41ter van dit decreet, de administratieve geldboete berekend door het aantal hectares landbouwgrond waarop er meer meststoffen opgebracht zijn dan toegelaten, overeenkomstig de bepalingen van artikel 16, 41bis en 41ter, te vermenigvuldigen met 300, met dien verstande dat de administratieve geldboete steeds minimaal 300 euro bedraagt.

De bedragen, vermeld in deze paragraaf, worden verdubbeld als aan de betrokkene in de vijf jaren voor het opleggen, via de beveiligde zending, vermeld in artikel 64, § 1, tweede lid, van de administratieve geldboete, vermeld in deze paragraaf, een administratieve geldboete opgelegd is wegens het opbrengen of laten opbrengen van meer meststoffen dan toegelaten, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet.

§6. Onverminderd de bepalingen van artikel 71 en 72 wordt een administratieve geldboete opgelegd aan elke aangifteplichtige als vermeld in artikel 23 die de aangifte niet of te laat heeft ingediend.

De administratieve geldboete bedraagt 250 euro, waarvan 200 euro met uitstel. Het uitstel ten belope van 200 euro komt van rechtswege te vervallen als de aangifteplichtige aan één van de volgende twee voorwaarden niet heeft voldaan:

1° de aangifteplichtige heeft de aangifte alsnog ingediend binnen de termijn, vermeld in het derde lid;

2° de 50 euro opgelegd zonder uitstel werd betaald binnen de termijn, vermeld in het derde lid.

Opdat het uitstel ten belope van 200 euro niet komt te vervallen, moet de aangifteplichtige de aangifte uiterlijk op 15 april van het betrokken aangiftejaar alsnog ingediend hebben, met dien verstande dat:

- 1° als de boete betrekking heeft op het niet indienen van de verzamelaanvraag, de aangifte uiterlijk op 21 mei van het betrokken productiejaar moet ingediend zijn;
- 2° als de termijn waarover de aangifteplichtige beschikt om de aangifte alsnog in te dienen, korter is dan vijftien kalenderdagen, vanaf de kennisgeving van de administratieve geldboete, via de beveiligde zending, vermeld in artikel 64, §1, tweede lid, dan wordt de termijn verlengd tot de vijftiende kalenderdag vanaf de kennisgeving van de administratieve geldboete via de beveiligde zending, vermeld in artikel 64, §1, tweede lid.

Als de aangifteplichtige voldaan heeft aan de voorwaarden, vermeld in het tweede en het derde lid, wordt het uitstel ten belope van 200 euro van rechtswege omgezet in een opheffing en is de administratieve geldboete beperkt tot de 50 euro die opgelegd werd zonder uitstel.

De administratieve geldboete wordt opgelegd per aangifte die niet of niet tijdig werd ingediend, met dien verstande dat de verzamelaanvraag als een afzonderlijke aangifte wordt beschouwd.

Als aan de betrokken aangifteplichtige in de vijf jaren voor het opleggen via de beveiligde zending, vermeld in artikel 64, §1, tweede lid, van de administratieve geldboete, vermeld in deze paragraaf, in uitvoering van dit decreet een administratieve geldboete opgelegd is wegens het niet, niet tijdig of foutief indienen van de aangifte bedraagt de administratieve geldboete 500 euro, volledig opgelegd zonder uitstel.

§7. Onverminderd de bepalingen van artikel 71 en 72 wordt een administratieve geldboete opgelegd aan elke aangifteplichtige als vermeld in artikel 23 die de aangifte foutief heeft ingediend.

De administratieve geldboete bedraagt 250 euro per aangiftegegeven dat in de aangifte foutief werd aangeduid of dat verkeerdelijk niet vermeld werd in de aangifte, met dien verstande dat de administratieve geldboete maximaal 1000 euro per aangifte bedraagt en de verzamelaanvraag als een afzonderlijke aangifte wordt beschouwd.

De bedragen, vermeld in deze paragraaf, worden verdubbeld als aan de betrokken aangifteplichtige in de vijf jaren voor het opleggen via de beveiligde zending, vermeld in artikel 64, §1, tweede lid, van de administratieve geldboete, vermeld in deze paragraaf, in uitvoering van dit decreet een administratieve geldboete opgelegd is wegens het niet, niet tijdig of foutief indienen van de aangifte.”;

3° paragraaf 9 en paragraaf 10 worden vervangen door wat volgt:

“§9. Lastens eenieder die in uitvoering van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten een staalname of analyse moet laten uitvoeren en deze staalname of analyse niet of niet correct laat uitvoeren, wordt een administratieve geldboete opgelegd.

De administratieve geldboete bedraagt:

- 1° 150 euro per nitraatresidubepaling die niet of niet correct werd uitgevoerd;
- 2° 250 euro per staalname of analyse, andere dan een nitraatresidubepaling, die niet of niet correct werd uitgevoerd.

De bedragen, vermeld in deze paragraaf, worden verdubbeld als aan de betrokkene in de vijf jaren voor het opleggen via de beveiligde zending, vermeld in artikel 64, §1, tweede lid, van de administratieve geldboete, vermeld in deze paragraaf, in uitvoering van dit decreet een administratieve geldboete opgelegd is wegens het niet of niet correct laten uitvoeren van een staalname of analyse.

§10. Onverminderd de bepalingen van artikel 71 en 72 wordt een administratieve geldboete opgelegd:

- 1° van 250 euro aan eenieder die een register als vermeld in artikel 24, §1, §5 of §6, niet of foutief bijhoudt;
- 2° van 250 euro aan de uitbater van een mestverzamelpunt, die een register als vermeld in artikel 24, §3, niet of foutief bijhoudt;
- 3° van 2500 euro aan de uitbater van een bewerkings- of verwerkingseenheid die een register als vermeld in artikel 24, §3, niet of foutief bijhoudt, of waarvan de staving van het register, overeenkomstig de bepalingen van artikel 24, §3, tweede lid, niet of niet correct is gebeurd;
- 4° van 2500 euro aan eenieder die een register als vermeld in artikel 24, §2, niet of foutief bijhoudt;
- 5° van 250 euro aan eenieder die de balansen en de bijhorende stavingsstukken, vermeld in artikel 26, §3, niet of foutief bijhoudt;
- 6° van 250 euro per stavingsstuk, ander dan een stavingsstuk, vermeld onder punt 4°, van de aangifte als vermeld in artikel 23 of van een register als vermeld in artikel 24 dat niet of foutief is bijgehouden, met dien verstande dat voor stavingsstukken die betrekking hebben op een aangifte, de administratieve geldboete maximaal 1000 euro per aangifte bedraagt en de verzamelaanvraag als een afzonderlijke aangifte wordt beschouwd.

De bedragen, vermeld in deze paragraaf, worden verdubbeld als aan de betrokkene in de vijf jaren voor het opleggen via de beveiligde zending, vermeld in artikel 64, §1, tweede lid, van de administratieve geldboete, vermeld in deze paragraaf, in uitvoering van dit decreet een administratieve geldboete opgelegd is wegens het niet of foutief bijhouden van een of meerdere stukken als vermeld in het eerste lid.”;

4° in paragraaf 12, tweede lid, 10°, b), worden tussen de woorden “van het transport” en de woorden “niet langer” de woorden “via een systeem van onlinepositiebepaling” ingevoegd;

5° aan paragraaf 12, tweede lid, worden een punt 19° en een punt 20° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “19° de aanbieder die meststoffen vanuit zijn exploitatie overbrengt naar een naastgelegen mestverwerker en het overdrachtdocument, vermeld in artikel 47, §5, niet of niet correct heeft opgemaakt of niet tijdig aan de Mestbank heeft overgemaakt;
- 20° de aanbieder en de afnemer van een transport dat, overeenkomstig artikel 49, §1, tweede lid, 5°, moet gebeuren met een trekkend voertuig dat uitgerust is met een AGR-GPS-systeem en waarbij het AGR-GPS-systeem tijdens het transport moet gebruikt worden, en die hetzij de meststoffen niet vervoert of laat vervoeren met een trekkend voertuig dat uitgerust is met een AGR-GPS-systeem, hetzij het AGR-GPS-systeem niet of niet correct gebruikt of laat gebruiken tijdens het transport.”;

6° in paragraaf 12 wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

“Deze administratieve geldboete bedraagt 100 euro per vracht en per overtreding als vermeld in het tweede lid die werd begaan, met dien verstande dat:

1° voor overtredingen als vermeld in het tweede lid, 1°, 6° tot en met 9°, 10°, a), 16°, 19° en 20°, de administratieve geldboete 400 euro bedraagt per document;

2° de administratieve geldboete per transportdocument begrensd wordt tot maximaal 400 euro.”;

7° er worden een paragraaf 14, een paragraaf 15, een paragraaf 16 en een paragraaf 17 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§14. Onverminderd de bepalingen van artikel 71 en 72 wordt een administratieve geldboete opgelegd aan de landbouwer die in een bepaald kalenderjaar vanggewassen moet inzaaien en gedurende een bepaalde periode moet aanhouden, overeenkomstig artikel 14, §3, §8 of §9, en dit niet of niet volledig heeft gedaan.

De administratieve geldboete, vermeld in het eerste lid, bedraagt 250 euro per hectare, voor het aantal hectares waarvoor in een bepaald kalenderjaar niet voldaan is aan de verplichting, vermeld in artikel 14, §3, §4, eerste lid, 3°, of §9.

Als een landbouwer in de vijf jaren voor het opleggen via de beveiligde zending, vermeld in artikel 64, §1, tweede lid, van de administratieve geldboete, vermeld in deze paragraaf, in uitvoering van dit decreet een administratieve geldboete opgelegd is wegens het niet of onvoldoende inzaaien of aanhouden van een vanggewas of wegens de niet-naleving van equivalente maatregelen, wordt de administratieve geldboete, in afwijking van het tweede lid, berekend door het getal Z te vermenigvuldigen met:

1° 250 euro per hectare, voor het aantal hectares, gelegen in gebiedstype 1, waarvoor niet voldaan is aan de verplichting, vermeld in artikel 14, §3;

2° 500 euro per hectare, voor de eerste schijf van het aantal hectares, gelegen in gebiedstype 2 en 3, waarvoor niet voldaan is aan de verplichting, vermeld in artikel 14, §8;

3° 750 euro per hectare, voor de tweede schijf van het aantal hectares, gelegen in gebiedstype 2 en 3, waarvoor niet voldaan is aan de verplichting, vermeld in artikel 14, §8;

4° 1500 euro per hectare, voor de derde schijf van het aantal hectares, gelegen in gebiedstype 2 en 3, waarvoor niet voldaan is aan de verplichting, vermeld in artikel 14, §8.

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt verstaan onder het getal Z: het aantal keren dat aan de betrokken landbouwer in de vijf jaren voor het opleggen van de administratieve geldboete, vermeld in deze paragraaf, een administratieve geldboete opgelegd is wegens het niet of onvoldoende inzaaien of aanhouden van een vanggewas of wegens de niet-naleving van equivalente maatregelen.

Voor de toepassing van het derde lid wordt het aantal hectares, gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3, waarvoor niet voldaan is aan de verplichting vermeld in artikel 14, §8, berekend door het doelareaal van de betrokken landbouwer in het betreffende jaar, uitgedrukt in hectare als vermeld in artikel 14, §8, te verminderen met het gerealiseerd areaal van de landbouwer in kwestie in het jaar in kwestie als vermeld in artikel 14, §8, achtste lid. Het aantal hectares, gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3, waarvoor niet voldaan is aan

de verplichting, vermeld in artikel 14, §8, wordt vervolgens als volgt aan één of meerdere schijven als vermeld in het derde lid toegewezen:

- 1° eerst aan de eerste schijf, voor een aantal hectares, dat maximaal gelijk is aan 15% van het doelareaal van de betrokken landbouwer, in het betreffende jaar, uitgedrukt in hectare als vermeld in artikel 14, §8;
- 2° als, na de toewijzing, vermeld in punt 1°, niet alle hectares, gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3, waarvoor niet voldaan is aan de verplichting, vermeld in artikel 14, §8, zijn toegewezen, worden de resterende hectares, waarvoor niet voldaan is aan de verplichting, vermeld in artikel 14, §8, vervolgens toegewezen aan de tweede schijf, voor een aantal hectares, dat maximaal gelijk is aan 20% van het doelareaal van de betrokken landbouwer in het betreffende jaar, uitgedrukt in hectare als vermeld in artikel 14, §8;
- 3° als, na de toewijzingen, vermeld in punt 1° en punt 2°, niet alle hectares, gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3, waarvoor niet voldaan is aan de verplichting, vermeld in artikel 14, §8, zijn toegewezen, worden de resterende hectares waarvoor niet voldaan is aan de verplichting, vermeld in artikel 14, §8, vervolgens toegewezen aan de derde schijf.

§15. Onverminderd de bepalingen van artikel 71 en 72 wordt een administratieve geldboete opgelegd aan de landbouwer, die in een bepaald kalenderjaar, mits de naleving van één of meerdere equivalente maatregelen als vermeld in artikel 14, §5, vrijgesteld is van een maatregel, vermeld in artikel 14, §4, eerste lid, 2°, 3° en 4°, en de equivalente maatregelen in kwestie niet naleeft.

De administratieve geldboete, vermeld in het eerste lid, wordt als volgt berekend:

- 1° als op basis van de equivalente maatregel of maatregelen die niet nageleefd zijn een vrijstelling van de maatregel, vermeld in artikel 14, §4, eerste lid, 2°, werd bekomen: 5 euro per kg werkzame N die de betrokken landbouwer in het kalenderjaar in kwestie minder had mogen opbrengen als de op zijn bedrijf toegelaten bemesting in het kalenderjaar in kwestie verminderd was geworden, overeenkomstig artikel 14, §4, eerste lid, 2°;
- 2° als op basis van de equivalente maatregel of maatregelen die niet nageleefd zijn een vrijstelling van de maatregel, vermeld in artikel 14, §4, eerste lid, 3°, werd bekomen: 1000 euro vermenigvuldigd met het doelareaal van de landbouwer in kwestie in het betreffende kalenderjaar, uitgedrukt in hectare, als vermeld in artikel 14, §8, zevende lid;
- 3° als op basis van de equivalente maatregel of maatregelen die niet nageleefd zijn een vrijstelling van de maatregel, vermeld in artikel 14, §4, eerste lid, 4°, werd bekomen: 1000 euro.

Als aan de betrokken aangifteplichtige in de vijf jaren voor het opleggen via de beveiligde zending, vermeld in artikel 64, §1, tweede lid, van de administratieve geldboete, vermeld in deze paragraaf, in uitvoering van dit decreet een administratieve geldboete opgelegd is wegens het niet of onvoldoende inzaaien of aanhouden van een vanggewas of wegens de niet-naleving van equivalente maatregelen, worden de bedragen, vermeld in deze paragraaf, vermenigvuldigd met het getal Z. Het getal Z is één plus het aantal keren dat aan de betrokken aangifteplichtige in de vijf jaren voor het opleggen van de administratieve geldboete een administratieve geldboete opgelegd is wegens het niet of onvoldoende inzaaien of aanhouden van een vanggewas of wegens de niet-naleving van equivalente maatregelen.

§16. Lastens elke landbouwer die de maatregelen, hem opgelegd in uitvoering van artikel 15, §10 en §11, niet of niet correct heeft nageleefd, wordt een administratieve geldboete opgelegd.

De administratieve geldboete bedraagt:

- 1° 300 euro voor elk bemestingsplan als vermeld in artikel 15, §10, 2°, en §11, 2°, dat niet of niet correct is opgemaakt;
- 2° 250 euro voor elke teeltfiche als vermeld in artikel 15, §10, 3°, en §11, 3°, dat niet of niet correct is opgemaakt;
- 3° 1500 euro voor elke landbouwer die zich niet laat begeleiden door een gecertificeerde adviesinstantie als vermeld in artikel 15, §11, 5°;
- 4° 500 euro voor elk advies van de gecertificeerde adviesinstantie als vermeld in artikel 15, §11, 5°, dat niet opgevolgd wordt.

De bedragen, vermeld in deze paragraaf, worden verdubbeld als aan de betrokkene in de vijf jaren voor het opleggen via de beveiligde zending, vermeld in artikel 64, §1, tweede lid, van de administratieve geldboete, vermeld in deze paragraaf, een administratieve geldboete opgelegd is wegens het niet of niet correct naleven van de maatregelen, hem opgelegd in uitvoering van artikel 15, §10 en §11.

§17. Lastens eenieder die een maatregel, met uitzondering van een maatregel die het uitvoeren of laten uitvoeren van een analyse betreft, hem opgelegd in uitvoering van artikel 62, §1, niet of niet correct heeft nageleefd, wordt een administratieve geldboete opgelegd.

De administratieve geldboete bedraagt 500 euro per keer dat een maatregel, opgelegd in uitvoering van artikel 62, §1, die niet of niet correct is nageleefd. Als een maatregel, opgelegd in uitvoering van artikel 62, §1, moet toegepast worden op een bepaald aantal hectares, bedraagt de boete 500 euro, vermenigvuldigd met het aantal hectares, waarop de maatregel niet is toegepast, met dien verstande dat de boete minstens 500 euro bedraagt.

Bij herhaling van een overtreding binnen de vijf jaar na het opleggen via het aangetekend schrijven, vermeld in artikel 64, §1, tweede lid, van de administratieve geldboete, vermeld in deze paragraaf, wordt de administratieve geldboete berekend, overeenkomstig het tweede lid, verdubbeld.”.

Art. 26. In artikel 64, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 december 2008, 23 december 2010 en 12 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“De administratieve geldboetes, vermeld in dit decreet, worden opgelegd door de door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaren. De administratieve geldboetes, vermeld in artikel 63, §5, §7 tot en met §10, §12 en §13, worden opgelegd voor 31 december van het jaar volgend op het productiejaar waarin de overtreding werd vastgesteld als de betrokken aangifteplichtige zijn aangifte als vermeld in artikel 23 tijdig en correct heeft ingediend voor het productiejaar waarop de overtreding betrekking heeft.”;

2° in het tweede lid worden de woorden “aangetekend schrijven” vervangen door de woorden “beveiligde zending”.

Art. 27. In artikel 66 van hetzelfde decreet worden de woorden “aangetekend schrijven” vervangen door de woorden “beveiligde zending”.

Art. 28. In artikel 67 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 23 december 2010 en 12 juni 2015, worden paragraaf 1 en 2 vervangen door wat volgt:

“§1. De in artikel 66 bedoelde verzoeken dienen gericht te worden aan de daartoe door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaren binnen een termijn van dertig kalenderdagen vanaf de kennisgeving van de administratieve geldboete, via de beveiligde zending, vermeld in artikel 64, §1, tweede lid.

§2. De door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaren nemen een beslissing binnen zes maanden, te rekenen vanaf de kennisgeving van het verzoek, via de beveiligde zending, vermeld in paragraaf 1.

De beslissing van de bevoegde ambtenaren wordt bij beveiligde zending ter kennis gebracht van de indiener van het verzoekschrift.

Bij met redenen omklede beveiligde zending, gericht aan de indiener van het verzoekschrift, kan de bevoegde ambtenaar de voormelde termijn eenmalig verlengen met een periode van zes maanden.”.

Art. 29. In artikel 68 van hetzelfde decreet worden de woorden “aangetekend schrijven” vervangen door de woorden “beveiligde zending”.

Art. 30. In artikel 70 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 12 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 worden de woorden “boek II van het Wetboek van Koophandel” vervangen door de woorden “het Wetboek van bepaalde voorrechten op zeeschepen en diverse bepalingen”;

2° in paragraaf 5 wordt de zinsnede “447, tweede lid, van boek III van het Wetboek van Koophandel met betrekking tot het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling” vervangen door de zinsnede “XX.113 van het Wetboek van Economisch Recht”.

Art. 31. In artikel 71, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juni 2015, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° eenieder die in een periode van vijf kalenderjaren hetzij eenzelfde van de in uitvoering van artikel 14, 15 of 62 opgelegde maatregelen meerdere malen niet heeft nageleefd, hetzij verschillende van de in uitvoering van artikel 14, 15 of 62 opgelegde maatregelen niet heeft nageleefd;”.

Art. 32. Aan artikel 84 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 6 mei 2011, 28 februari 2014, 12 juni 2015 en 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 13 wordt vervangen door wat volgt:

“§13. In afwachting van een bepaling door de Vlaamse Regering van het aantal staalnames met bijhorend bemestingsadvies dat in een bepaald jaar minimaal uitgevoerd moet worden opdat er een voldoende aantal staalnames als vermeld in artikel 13, §7, eerste lid, zou zijn, wordt het aantal staalnames met bijhorend bemestingsadvies dat in een bepaald jaar minimaal uitgevoerd moet worden

bepaald als de som, afgerond naar het hogere geheel getal, van de volgende twee getallen:

- 1° één zesde van het aantal hectares landbouwgrond dat tot het bedrijf behoort, dat niet gelegen is in gebiedstype 0 en waarop in het betreffende jaar, overeenkomstig de verzamelaanvraag:
 - a) hetzij een blijvende teelt wordt geteeld die behoort tot de teeltgroep sierteelt of boomkweek, groenten van groep I of groenten van groep II;
 - b) hetzij een van de volgende teelten wordt geteeld: artisjokken, boomkweek van bosplanten, fruitplanten, sierplanten of andere planten of sierbomen en sierstruiken;
- 2° de helft van het aantal hectares landbouwgrond dat tot het bedrijf behoort dat niet gelegen is in gebiedstype 0 en waarop in het betreffende jaar, overeenkomstig de verzamelaanvraag, een teelt wordt geteeld die geen teelt is als vermeld in 1°.

Het aantal hectares tot het bedrijf behorende landbouwgronden die niet gelegen zijn in gebiedstype 0 en waarop in een bepaald jaar, overeenkomstig de verzamelaanvraag, zowel een teelt wordt geteeld als vermeld in het eerste lid, 1°, als een teelt als vermeld in het eerste lid, 2°, wordt enkel meegerekend voor het bepalen van het getal, vermeld in het eerste lid, 2°.

Als de som, vermeld in het eerste lid, groter is dan het aantal percelen tot het bedrijf behorende landbouwgronden die niet gelegen zijn in gebiedstype 0 en waarop een teelt wordt geteeld die behoort tot de teeltgroep sierteelt of boomkweek, groenten van groep I of groenten van groep II of aardbeien, dan wordt het aantal staalnames met bijhorend bemestingsadvies beperkt tot het aantal percelen tot het bedrijf behorende landbouwgronden die niet gelegen zijn in gebiedstype 0 en waarop een teelt wordt geteeld die behoort tot de teeltgroep sierteelt of boomkweek, groenten van groep I of groenten van groep II of aardbeien.”;

- 2° in paragraaf 18 wordt het woord “nitraatresidu-evaluatie” telkens vervangen door het woord “nitraatresiduevaluatie”;
- 3° er worden een paragraaf 22, een paragraaf 23, een paragraaf 24, een paragraaf 25, een paragraaf 26 en een paragraaf 27 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§22. Voor de toepassing van artikel 14, §6, wordt een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau, uitgevoerd in het kalenderjaar 2018 die, overeenkomstig de nitraatresidudrempelwaarden voor focusbedrijven, als categorie nul is beoordeeld, overeenkomstig artikel 15 van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 30 juni 2017, beschouwd als een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau waarvan het resultaat positief was als vermeld in artikel 15, §9.

Een landbouwer die, overeenkomstig artikel 14, §5, van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 30 juni 2017, in 2019 beschouwd werd als een landbouwer met een vrijstelling van de kwalificatie als focusbedrijf wordt van rechtswege geacht een vrijstelling als vermeld in artikel 14, §6, te vragen voor het jaar 2019.

In afwijking van artikel 14, §6, kan de landbouwer voor het jaar 2019, tot uiterlijk 31 mei een aanvraag tot vrijstelling indienen of intrekken.

In afwijking van artikel 14, §6, zesde lid, moet een landbouwer in het jaar 2019 een nitraatresidubepaling op bedrijfsniveau laten uitvoeren als hij onder één van de volgende twee situaties valt:

1° het verschil in oppervlakte, tussen de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond, uitgedrukt in hectare, in het jaar Y en de tot het bedrijf behorende landbouwgronden, uitgedrukt in hectare, in het jaar X, bedraagt meer dan 25% of meer dan 10 hectare. Voor de toepassing van deze voorwaarde is het jaar Y, het laatste jaar waarin betrokkene een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau liet uitvoeren, die overeenkomstig de nitraatresidudrempelwaarden voor focusbedrijven, als categorie nul werd beoordeeld, overeenkomstig artikel 15 van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 30 juni 2017;

2° ofwel zijn de volgende twee voorwaarden vervuld:

- a) de landbouwer werd in 2018 beschouwd als een landbouwer met een vrijstelling van de kwalificatie als focusbedrijf, overeenkomstig artikel 14, §5, van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 30 juni 2017;
- b) in 2018 werd op een tot het bedrijf behorend perceel landbouwgrond een nitraatresidu gemeten dat hoger was dan de overeenkomstige eerste drempelwaarde, vermeld in artikel 14, §1, zoals vervangen door het decreet van 12 juni 2015, behoudens indien het nitraatresidu gemeten werd in het kader van een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau.

§23. Een landbouwer die, overeenkomstig de artikelen 14 en 15 van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 30 juni 2017, in het kalenderjaar 2019 het nitraatresidu op één perceel moest laten bepalen of een nitraatresiduevaluatie op bedrijfsniveau moest laten uitvoeren, behoudt deze verplichting, met dien verstande dat de beoordeling van de resultaten van de uitgevoerde nitraatresidumetingen en in voorkomend geval de oplegging van de gevolgen van het niet uitvoeren van de opgelegde nitraatresidumetingen, gebeurt overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van [...] tot wijziging van het Mestdecreet van 22 december 2006.

§24. In afwachting dat de Vlaamse Regering nader heeft bepaald op welke wijze de indeling in gebiedstypes, naar aanleiding van een tweejaarlijkse evaluatie als vermeld in artikel 14, §2, moet gebeuren, geldt voor de indeling van de afstroomzones in gebiedstypes, de indeling als vermeld in de lijst die als bijlage 4 bij dit decreet is gevoegd.

§25. In afwijking van artikel 14, §4, eerste lid, 3°, is een landbouwer in het jaar 2019 vrijgesteld van de maatregel, vermeld in artikel 14, §4, eerste lid, 3°, als in 2019 op elk van de tot het bedrijf behorende percelen landbouwgrond, gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3, waarop een groente van groep I, een groente van groep II of een groente van groep III wordt verbouwd, de bemesting gebeurt onder begeleiding van een erkend praktijkcentrum en overeenkomstig de bepalingen van het rapport 'Het documenteren en milieukundig bijstellen van het KNS en andere bemestingsadviessystemen in de tuinbouw met het oog op een ruimere toepassing in de tuinbouw zoals voorzien in het Actieprogramma 2011-2014', zoals beschikbaar op de website van de Vlaamse Landmaatschappij.

Een landbouwer die gebruik wil maken van de mogelijkheid, vermeld in het eerste lid, meldt dit uiterlijk op 31 mei 2019 aan de Mestbank via een beveiligde zending.

In het kader van de begeleiding, vermeld in het eerste lid, leeft de landbouwer ook de volgende voorwaarden na:

- 1° de landbouwer zorgt dat de hoeveelheid meststoffen, uitgedrukt in kg werkzame N die op een perceel opgebracht wordt voor het zaaien of planten, maximaal 50% bedraagt van de hoeveelheid werkzame N die op het betreffende perceel in het jaar in kwestie opgebracht mag worden, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet;
- 2° de landbouwer zorgt dat de hoeveelheid meststoffen, uitgedrukt in kg werkzame N die op een perceel opgebracht wordt voor het zaaien of planten van een bepaalde teelt, maximaal 50% bedraagt van de hoeveelheid werkzame N die overeenkomstig het rapport, vermeld in het eerste lid, voor de teelt in kwestie opgebracht kan worden;
- 3° als op een perceel meerdere specifieke teelten na elkaar verbouwd worden, mogen er, na het oogsten van een eerste teelt op het betreffende perceel, geen meststoffen meer opgebracht worden behoudens als er na de oogst van een voorgaande teelt een staalname op het betreffende perceel wordt uitgevoerd en er een bijhorend bemestingsadvies wordt opgemaakt waaruit blijkt dat het voor de volgende teelt noodzakelijk is om nog meststoffen op te brengen. In voorkomend geval wordt de hoeveelheid meststoffen die nog opgebracht mag worden, beperkt tot de hoeveelheid, vermeld in het bemestingsadvies, met dien verstande dat de hoeveelheid meststoffen die in totaal op het betreffende perceel wordt opgebracht in overeenstemming moet zijn met de bepalingen van dit decreet;
- 4° ter staving van de begeleiding houdt de landbouwer alle stavingsstukken bij en houdt hij per perceel een teelt- en bemestingsregister bij waarin hij de bewerkingen op het perceel in kwestie noteert, zoals de uitgevoerde bemesting, de plant- of inzaaiwerkzaamheden en de bodembewerkingen, evenals de data waarop er een staalname op het betreffende perceel werd uitgevoerd, en de resultaten van de uitgevoerde bodemanalyse.

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt verstaan onder een erkend praktijkcentrum als vermeld in het eerste lid een praktijkcentrum als vermeld in artikel 2, 1°, van het ministerieel besluit van 15 oktober 2007 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw.

Een landbouwer die in het jaar 2019 gebruikmaakt van de mogelijkheid, vermeld in het eerste lid, en de voorwaarden, vermeld in deze paragraaf, niet naleeft, wordt voor de berekening van de administratieve geldboete, vermeld in artikel 63, §15, beschouwd als een landbouwer die overeenkomstig artikel 14, §5, een vrijstelling van de maatregel, vermeld in artikel 14, §4, eerste lid, 3°, heeft bekomen en de betrokken equivalente maatregelen niet heeft nageleefd.

§26. In afwijking van artikel 14, §4, eerste lid, 4°, is een landbouwer die in het jaar 2019 precisielandbouwtechnieken toepast voor de bemesting van zijn percelen, gelegen in gebiedstype 2 of gebiedstype 3, vrijgesteld van de maatregel, vermeld in artikel 14, §4, eerste lid, 4°.

Opdat een landbouwtechniek aanzien wordt als een precisielandbouwtechniek als vermeld in het eerste lid is aan al de volgende voorwaarden voldaan:

- 1° het transportmiddel waarmee de bemesting wordt uitgevoerd, is uitgerust met een positiebepalingssysteem op basis van GPS, gewassensensoren en een systeem dat de exact toegediende dosis meststoffen bepaalt;
- 2° bij elke bemesting die uitgevoerd wordt, zijn de systemen en sensoren, vermeld in punt 1°, operationeel;
- 3° de gegevens van de systemen en sensoren, vermeld in punt 1°, worden automatisch geregistreerd en op eenduidige wijze opgeslagen, zodat deze op eenvoudig verzoek voorgelegd kunnen worden.

Een landbouwer die gebruik wil maken van de mogelijkheid, vermeld in het eerste lid, meldt dit uiterlijk op 31 mei 2019 aan de Mestbank, via een beveiligde zending, en vermeldt hierbij de gegevens en karakteristieken van het transportmiddel waarbij de precisielandbouwtechniek wordt uitgevoerd.

Een landbouwer die in het jaar 2019 gebruikmaakt van de mogelijkheid, vermeld in het eerste lid, en de voorwaarden, vermeld in deze paragraaf niet naleeft, wordt voor de berekening van de administratieve geldboete, vermeld in artikel 63, §15, beschouwd als een landbouwer die overeenkomstig artikel 14, §5, een vrijstelling van de maatregel, vermeld in artikel 14, §4, eerste lid, 4°, heeft bekomen en de betrokken equivalente maatregelen niet heeft nageleefd.

§27. In afwijking van artikel 14, §8, zevende lid, kan de landbouwer voor het jaar 2019 tot uiterlijk 31 mei een melding indienen of intrekken.”.

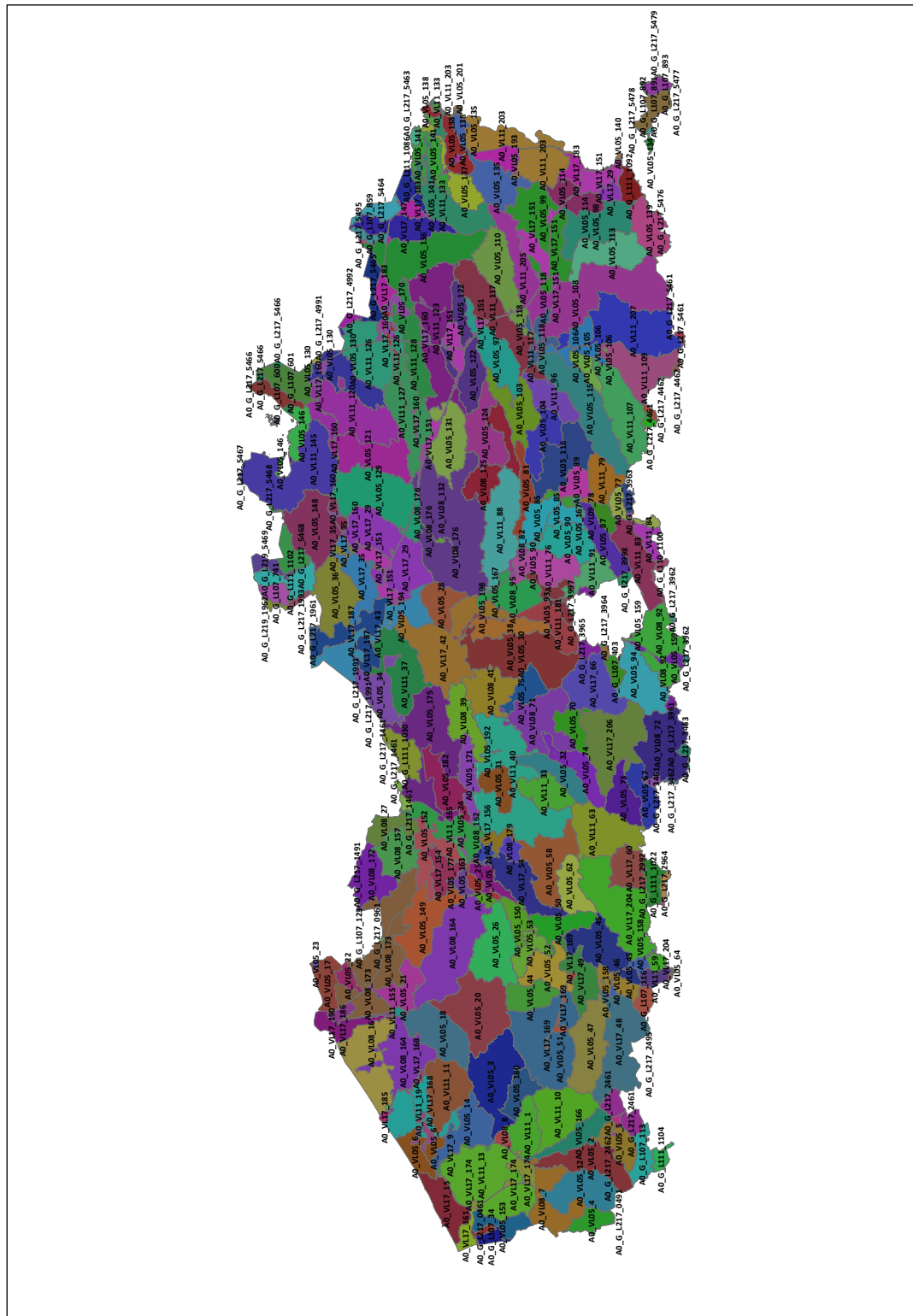
Art. 33. Aan hetzelfde decreet, waarvan de bestaande bijlage bijlage 1 zal vormen, worden een bijlage 2, een bijlage 3 en een bijlage 4, toegevoegd, die bij dit decreet zijn gevoegd.

Art. 34. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2019.

Bijlage 1

Bij decreet van [...] wordt een bijlage 2 toegevoegd bij het Mestdecreet van 22 december 2006 met als titel

“Kaart van de afstroomzones, vermeld in artikel 3, §2, 1°”

Bijlage 2

Bij decreet van [...] wordt een bijlage 3 toegevoegd
bij het Mestdecreet van 22 december 2006:

“Opgave van het referentiepercentage van gewassen per afstroomzone
als vermeld in artikel 14, §4”

A0-code	Gebiedstype	Referentie percentage
A0_G_L107_113	Gebiedstype 2	40%
A0_G_L107_116	Gebiedstype 2	38%
A0_G_L107_123	Gebiedstype 0	11%
A0_G_L107_34	Gebiedstype 0	48%
A0_G_L107_403	Gebiedstype 0	50%
A0_G_L107_600	Gebiedstype 1	59%
A0_G_L107_601	Gebiedstype 1	64%
A0_G_L107_741	Gebiedstype 2	85%
A0_G_L107_859	Gebiedstype 0	65%
A0_G_L107_891	Gebiedstype 2	61%
A0_G_L107_892	Gebiedstype 0	45%
A0_G_L107_893	Gebiedstype 3	76%
A0_G_L110_1100	Gebiedstype 0	65%
A0_G_L111_1022	Gebiedstype 1	51%
A0_G_L111_1030	Gebiedstype 0	45%
A0_G_L111_1086	Gebiedstype 1	73%
A0_G_L111_1092	Gebiedstype 2	51%
A0_G_L111_1102	Gebiedstype 1	90%
A0_G_L111_1104	Gebiedstype 1	41%
A0_G_L217_0461	Gebiedstype 0	57%
A0_G_L217_0491	Gebiedstype 0	76%
A0_G_L217_0961	Gebiedstype 0	31%
A0_G_L217_1461	Gebiedstype 0	48%
A0_G_L217_1491	Gebiedstype 0	77%
A0_G_L217_1961	Gebiedstype 0	54%
A0_G_L217_1991	Gebiedstype 0	100%
A0_G_L217_1993	Gebiedstype 0	97%
A0_G_L217_2461	Gebiedstype 3	41%
A0_G_L217_2462	Gebiedstype 1	34%
A0_G_L217_2495	Gebiedstype 0	100%
A0_G_L217_2961	Gebiedstype 0	35%
A0_G_L217_2962	Gebiedstype 0	0%
A0_G_L217_2963	Gebiedstype 0	60%
A0_G_L217_2964	Gebiedstype 0	51%
A0_G_L217_2992	Gebiedstype 0	45%
A0_G_L217_3461	Gebiedstype 0	43%
A0_G_L217_3462	Gebiedstype 0	53%

A0-code	Gebiedstype	Referentie percentage
A0_G_L217_3463	Gebiedstype 0	46%
A0_G_L217_3491	Gebiedstype 0	40%
A0_G_L217_3493	Gebiedstype 0	0%
A0_G_L217_3961	Gebiedstype 0	32%
A0_G_L217_3962	Gebiedstype 0	47%
A0_G_L217_3963	Gebiedstype 0	36%
A0_G_L217_3964	Gebiedstype 0	40%
A0_G_L217_3965	Gebiedstype 1	47%
A0_G_L217_3994	Gebiedstype 0	0%
A0_G_L217_3997	Gebiedstype 0	36%
A0_G_L217_3998	Gebiedstype 0	0%
A0_G_L217_4461	Gebiedstype 0	64%
A0_G_L217_4462	Gebiedstype 0	58%
A0_G_L217_4462	Gebiedstype 0	0%
A0_G_L217_4991	Gebiedstype 0	100%
A0_G_L217_4992	Gebiedstype 0	36%
A0_G_L217_5461	Gebiedstype 0	43%
A0_G_L217_5462	Gebiedstype 1	42%
A0_G_L217_5463	Gebiedstype 1	55%
A0_G_L217_5464	Gebiedstype 0	74%
A0_G_L217_5465	Gebiedstype 1	48%
A0_G_L217_5466	Gebiedstype 2	55%
A0_G_L217_5467	Gebiedstype 0	99%
A0_G_L217_5468	Gebiedstype 2	88%
A0_G_L219_1962	Gebiedstype 3	88%
A0_G_L219_5469	Gebiedstype 1	89%
A0_G_L217_5476	Gebiedstype 0	37%
A0_G_L217_5477	Gebiedstype 0	50%
A0_G_L217_5478	Gebiedstype 0	44%
A0_G_L217_5479	Gebiedstype 0	68%
A0_G_L217_5486	Gebiedstype 0	52%
A0_G_L217_5487	Gebiedstype 0	69%
A0_G_L217_5495	Gebiedstype 0	70%
A0_G_L217_5498	Gebiedstype 0	0%
A0_G_L217_5499	Gebiedstype 0	57%
A0_VL05_102	Gebiedstype 0	73%
A0_VL05_103	Gebiedstype 1	54%
A0_VL05_104	Gebiedstype 3	53%
A0_VL05_105	Gebiedstype 2	47%
A0_VL05_106	Gebiedstype 0	42%
A0_VL05_108	Gebiedstype 2	48%
A0_VL05_110	Gebiedstype 1	61%
A0_VL05_113	Gebiedstype 1	42%

A0-code	Gebiedstype	Referentie percentage
A0_VL05_114	Gebiedstype 0	49%
A0_VL05_115	Gebiedstype 3	49%
A0_VL05_116	Gebiedstype 2	51%
A0_VL05_118	Gebiedstype 1	50%
A0_VL05_119	Gebiedstype 0	0%
A0_VL05_12	Gebiedstype 3	42%
A0_VL05_121	Gebiedstype 0	76%
A0_VL05_122	Gebiedstype 0	62%
A0_VL05_124	Gebiedstype 0	58%
A0_VL05_129	Gebiedstype 0	77%
A0_VL05_130	Gebiedstype 1	67%
A0_VL05_131	Gebiedstype 0	61%
A0_VL05_134	Gebiedstype 0	49%
A0_VL05_135	Gebiedstype 2	63%
A0_VL05_136	Gebiedstype 3	74%
A0_VL05_137	Gebiedstype 1	69%
A0_VL05_138	Gebiedstype 1	61%
A0_VL05_139	Gebiedstype 0	53%
A0_VL05_14	Gebiedstype 2	53%
A0_VL05_140	Gebiedstype 0	55%
A0_VL05_141	Gebiedstype 3	70%
A0_VL05_146	Gebiedstype 2	71%
A0_VL05_148	Gebiedstype 1	83%
A0_VL05_149	Gebiedstype 1	63%
A0_VL05_150	Gebiedstype 2	44%
A0_VL05_152	Gebiedstype 1	68%
A0_VL05_153	Gebiedstype 1	48%
A0_VL05_158	Gebiedstype 3	47%
A0_VL05_159	Gebiedstype 1	49%
A0_VL05_163	Gebiedstype 0	63%
A0_VL05_166	Gebiedstype 2	37%
A0_VL05_167	Gebiedstype 0	50%
A0_VL05_17	Gebiedstype 1	48%
A0_VL05_170	Gebiedstype 0	76%
A0_VL05_171	Gebiedstype 0	50%
A0_VL05_175	Gebiedstype 0	50%
A0_VL05_177	Gebiedstype 0	46%
A0_VL05_18	Gebiedstype 2	58%
A0_VL05_180	Gebiedstype 3	31%
A0_VL05_182	Gebiedstype 0	48%
A0_VL05_188	Gebiedstype 0	0%
A0_VL05_189	Gebiedstype 0	0%
A0_VL05_191	Gebiedstype 0	0%

A0-code	Gebiedstype	Referentie percentage
A0_VL05_192	Gebiedstype 0	0%
A0_VL05_193	Gebiedstype 0	0%
A0_VL05_194	Gebiedstype 0	0%
A0_VL05_195	Gebiedstype 0	0%
A0_VL05_196	Gebiedstype 0	0%
A0_VL05_197	Gebiedstype 0	0%
A0_VL05_198	Gebiedstype 0	0%
A0_VL05_199	Gebiedstype 0	0%
A0_VL05_2	Gebiedstype 3	40%
A0_VL05_20	Gebiedstype 0	47%
A0_VL05_200	Gebiedstype 0	100%
A0_VL05_201	Gebiedstype 0	0%
A0_VL05_202	Gebiedstype 0	0%
A0_VL05_21	Gebiedstype 1	60%
A0_VL05_22	Gebiedstype 0	44%
A0_VL05_23	Gebiedstype 0	100%
A0_VL05_24	Gebiedstype 0	48%
A0_VL05_25	Gebiedstype 1	45%
A0_VL05_26	Gebiedstype 0	44%
A0_VL05_28	Gebiedstype 0	67%
A0_VL05_3	Gebiedstype 3	41%
A0_VL05_30	Gebiedstype 1	40%
A0_VL05_31	Gebiedstype 0	46%
A0_VL05_32	Gebiedstype 1	46%
A0_VL05_34	Gebiedstype 0	41%
A0_VL05_36	Gebiedstype 0	57%
A0_VL05_38	Gebiedstype 1	38%
A0_VL05_4	Gebiedstype 2	38%
A0_VL05_44	Gebiedstype 2	37%
A0_VL05_45	Gebiedstype 2	44%
A0_VL05_46	Gebiedstype 2	45%
A0_VL05_47	Gebiedstype 2	37%
A0_VL05_5	Gebiedstype 2	41%
A0_VL05_50	Gebiedstype 2	44%
A0_VL05_51	Gebiedstype 2	31%
A0_VL05_52	Gebiedstype 3	46%
A0_VL05_53	Gebiedstype 3	42%
A0_VL05_58	Gebiedstype 2	45%
A0_VL05_6	Gebiedstype 0	59%
A0_VL05_61	Gebiedstype 0	16%
A0_VL05_62	Gebiedstype 3	40%
A0_VL05_64	Gebiedstype 0	40%
A0_VL05_67	Gebiedstype 1	48%

A0-code	Gebiedstype	Referentie percentage
A0_VL05_70	Gebiedstype 0	38%
A0_VL05_73	Gebiedstype 0	43%
A0_VL05_74	Gebiedstype 0	47%
A0_VL05_75	Gebiedstype 0	35%
A0_VL05_77	Gebiedstype 3	52%
A0_VL05_81	Gebiedstype 0	45%
A0_VL05_85	Gebiedstype 0	46%
A0_VL05_86	Gebiedstype 0	0%
A0_VL05_87	Gebiedstype 3	54%
A0_VL05_89	Gebiedstype 0	55%
A0_VL05_90	Gebiedstype 1	52%
A0_VL05_93	Gebiedstype 1	48%
A0_VL05_94	Gebiedstype 0	46%
A0_VL05_97	Gebiedstype 0	60%
A0_VL05_98	Gebiedstype 3	52%
A0_VL05_99	Gebiedstype 0	61%
A0_VL08_125	Gebiedstype 0	63%
A0_VL08_132	Gebiedstype 0	66%
A0_VL08_157	Gebiedstype 1	67%
A0_VL08_16	Gebiedstype 0	50%
A0_VL08_162	Gebiedstype 0	84%
A0_VL08_164	Gebiedstype 0	52%
A0_VL08_172	Gebiedstype 0	49%
A0_VL08_173	Gebiedstype 0	55%
A0_VL08_176	Gebiedstype 0	39%
A0_VL08_178	Gebiedstype 0	100%
A0_VL08_179	Gebiedstype 0	60%
A0_VL08_27	Gebiedstype 1	51%
A0_VL08_39	Gebiedstype 1	54%
A0_VL08_41	Gebiedstype 1	45%
A0_VL08_55	Gebiedstype 0	27%
A0_VL08_7	Gebiedstype 3	45%
A0_VL08_71	Gebiedstype 0	39%
A0_VL08_72	Gebiedstype 0	48%
A0_VL08_8	Gebiedstype 1	40%
A0_VL08_80	Gebiedstype 0	49%
A0_VL08_82	Gebiedstype 0	44%
A0_VL08_92	Gebiedstype 0	51%
A0_VL08_95	Gebiedstype 1	41%
A0_VL09_78	Gebiedstype 3	61%
A0_VL11_1	Gebiedstype 3	38%
A0_VL11_10	Gebiedstype 3	32%
A0_VL11_107	Gebiedstype 2	57%

A0-code	Gebiedstype	Referentie percentage
A0_VL11_109	Gebiedstype 2	50%
A0_VL11_11	Gebiedstype 2	49%
A0_VL11_117	Gebiedstype 0	63%
A0_VL11_120	Gebiedstype 0	68%
A0_VL11_123	Gebiedstype 0	61%
A0_VL11_126	Gebiedstype 0	59%
A0_VL11_127	Gebiedstype 0	65%
A0_VL11_128	Gebiedstype 1	60%
A0_VL11_13	Gebiedstype 0	52%
A0_VL11_133	Gebiedstype 3	69%
A0_VL11_145	Gebiedstype 3	76%
A0_VL11_155	Gebiedstype 0	0%
A0_VL11_165	Gebiedstype 0	64%
A0_VL11_181	Gebiedstype 3	45%
A0_VL11_19	Gebiedstype 0	55%
A0_VL11_203	Gebiedstype 0	52%
A0_VL11_205	Gebiedstype 0	52%
A0_VL11_207	Gebiedstype 1	50%
A0_VL11_33	Gebiedstype 3	43%
A0_VL11_37	Gebiedstype 0	41%
A0_VL11_40	Gebiedstype 2	47%
A0_VL11_59	Gebiedstype 2	42%
A0_VL11_63	Gebiedstype 2	46%
A0_VL11_76	Gebiedstype 1	49%
A0_VL11_79	Gebiedstype 1	53%
A0_VL11_83	Gebiedstype 0	61%
A0_VL11_84	Gebiedstype 2	65%
A0_VL11_88	Gebiedstype 3	56%
A0_VL11_91	Gebiedstype 1	47%
A0_VL11_96	Gebiedstype 3	49%
A0_VL17_147	Gebiedstype 1	72%
A0_VL17_15	Gebiedstype 0	58%
A0_VL17_151	Gebiedstype 1	54%
A0_VL17_154	Gebiedstype 0	62%
A0_VL17_156	Gebiedstype 0	49%
A0_VL17_160	Gebiedstype 1	59%
A0_VL17_161	Gebiedstype 0	65%
A0_VL17_168	Gebiedstype 0	58%
A0_VL17_169	Gebiedstype 0	34%
A0_VL17_174	Gebiedstype 0	50%
A0_VL17_183	Gebiedstype 3	57%
A0_VL17_184	Gebiedstype 0	0%
A0_VL17_185	Gebiedstype 0	0%

A0-code	Gebiedstype	Referentie percentage
A0_VL17_186	Gebiedstype 0	44%
A0_VL17_187	Gebiedstype 0	51%
A0_VL17_190	Gebiedstype 0	62%
A0_VL17_204	Gebiedstype 3	41%
A0_VL17_206	Gebiedstype 1	45%
A0_VL17_29	Gebiedstype 1	67%
A0_VL17_35	Gebiedstype 0	78%
A0_VL17_42	Gebiedstype 0	47%
A0_VL17_43	Gebiedstype 0	47%
A0_VL17_48	Gebiedstype 3	39%
A0_VL17_49	Gebiedstype 1	38%
A0_VL17_54	Gebiedstype 0	51%
A0_VL17_60	Gebiedstype 1	52%
A0_VL17_66	Gebiedstype 0	46%
A0_VL17_9	Gebiedstype 0	62%

Bijlage 3

Bij decreet van [...] wordt een bijlage 4 toegevoegd
bij het Mestdecreet van 22 december 2006

“Aanduiding van de indeling van de afstroomzones in gebiedstypes
als vermeld in artikel 14, §1”

Afstroomzone	Gebiedstype
A0_G_L107_113	Gebiedstype 2
A0_G_L107_116	Gebiedstype 2
A0_G_L107_123	Gebiedstype 0
A0_G_L107_34	Gebiedstype 0
A0_G_L107_403	Gebiedstype 0
A0_G_L107_600	Gebiedstype 1
A0_G_L107_601	Gebiedstype 1
A0_G_L107_741	Gebiedstype 2
A0_G_L107_859	Gebiedstype 0
A0_G_L107_891	Gebiedstype 2
A0_G_L107_892	Gebiedstype 0
A0_G_L107_893	Gebiedstype 3
A0_G_L110_1100	Gebiedstype 0
A0_G_L111_1022	Gebiedstype 1
A0_G_L111_1030	Gebiedstype 0
A0_G_L111_1086	Gebiedstype 1
A0_G_L111_1092	Gebiedstype 2
A0_G_L111_1102	Gebiedstype 1
A0_G_L111_1104	Gebiedstype 1
A0_G_L217_0461	Gebiedstype 0
A0_G_L217_0491	Gebiedstype 0
A0_G_L217_0961	Gebiedstype 0
A0_G_L217_1461	Gebiedstype 0
A0_G_L217_1491	Gebiedstype 0
A0_G_L217_1961	Gebiedstype 0
A0_G_L217_1991	Gebiedstype 0
A0_G_L217_1993	Gebiedstype 0
A0_G_L217_2461	Gebiedstype 3
A0_G_L217_2462	Gebiedstype 1
A0_G_L217_2495	Gebiedstype 0
A0_G_L217_2961	Gebiedstype 0
A0_G_L217_2962	Gebiedstype 0
A0_G_L217_2963	Gebiedstype 0
A0_G_L217_2964	Gebiedstype 0
A0_G_L217_2992	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3461	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3462	Gebiedstype 0

Afstroomzone	Gebiedstype
A0_G_L217_3463	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3491	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3493	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3961	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3962	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3963	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3964	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3965	Gebiedstype 1
A0_G_L217_3994	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3997	Gebiedstype 0
A0_G_L217_3998	Gebiedstype 0
A0_G_L217_4461	Gebiedstype 0
A0_G_L217_4462	Gebiedstype 0
A0_G_L217_4991	Gebiedstype 0
A0_G_L217_4992	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5461	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5462	Gebiedstype 1
A0_G_L217_5463	Gebiedstype 1
A0_G_L217_5464	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5465	Gebiedstype 1
A0_G_L217_5466	Gebiedstype 2
A0_G_L217_5467	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5468	Gebiedstype 2
A0_G_L219_1962	Gebiedstype 3
A0_G_L219_5469	Gebiedstype 1
A0_G_L217_5476	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5477	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5478	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5479	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5486	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5487	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5495	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5498	Gebiedstype 0
A0_G_L217_5499	Gebiedstype 0
A0_VL05_102	Gebiedstype 0
A0_VL05_103	Gebiedstype 1
A0_VL05_104	Gebiedstype 3
A0_VL05_105	Gebiedstype 2
A0_VL05_106	Gebiedstype 0
A0_VL05_108	Gebiedstype 2
A0_VL05_110	Gebiedstype 1
A0_VL05_113	Gebiedstype 1
A0_VL05_114	Gebiedstype 0

Afstroomzone	Gebiedstype
A0_VL05_115	Gebiedstype 3
A0_VL05_116	Gebiedstype 2
A0_VL05_118	Gebiedstype 1
A0_VL05_119	Gebiedstype 0
A0_VL05_12	Gebiedstype 3
A0_VL05_121	Gebiedstype 0
A0_VL05_122	Gebiedstype 0
A0_VL05_124	Gebiedstype 0
A0_VL05_129	Gebiedstype 0
A0_VL05_130	Gebiedstype 1
A0_VL05_131	Gebiedstype 0
A0_VL05_134	Gebiedstype 0
A0_VL05_135	Gebiedstype 2
A0_VL05_136	Gebiedstype 3
A0_VL05_137	Gebiedstype 1
A0_VL05_138	Gebiedstype 1
A0_VL05_139	Gebiedstype 0
A0_VL05_14	Gebiedstype 2
A0_VL05_140	Gebiedstype 0
A0_VL05_141	Gebiedstype 3
A0_VL05_146	Gebiedstype 2
A0_VL05_148	Gebiedstype 1
A0_VL05_149	Gebiedstype 1
A0_VL05_150	Gebiedstype 2
A0_VL05_152	Gebiedstype 1
A0_VL05_153	Gebiedstype 1
A0_VL05_158	Gebiedstype 3
A0_VL05_159	Gebiedstype 1
A0_VL05_163	Gebiedstype 0
A0_VL05_166	Gebiedstype 2
A0_VL05_167	Gebiedstype 0
A0_VL05_17	Gebiedstype 1
A0_VL05_170	Gebiedstype 0
A0_VL05_171	Gebiedstype 0
A0_VL05_175	Gebiedstype 0
A0_VL05_177	Gebiedstype 0
A0_VL05_18	Gebiedstype 2
A0_VL05_180	Gebiedstype 3
A0_VL05_182	Gebiedstype 0
A0_VL05_188	Gebiedstype 0
A0_VL05_189	Gebiedstype 0
A0_VL05_191	Gebiedstype 0
A0_VL05_192	Gebiedstype 0

Afstroomzone	Gebiedstype
A0_VL05_193	Gebiedstype 0
A0_VL05_194	Gebiedstype 0
A0_VL05_195	Gebiedstype 0
A0_VL05_196	Gebiedstype 0
A0_VL05_197	Gebiedstype 0
A0_VL05_198	Gebiedstype 0
A0_VL05_199	Gebiedstype 0
A0_VL05_2	Gebiedstype 3
A0_VL05_20	Gebiedstype 0
A0_VL05_200	Gebiedstype 0
A0_VL05_201	Gebiedstype 0
A0_VL05_202	Gebiedstype 0
A0_VL05_21	Gebiedstype 1
A0_VL05_22	Gebiedstype 0
A0_VL05_23	Gebiedstype 0
A0_VL05_24	Gebiedstype 0
A0_VL05_25	Gebiedstype 1
A0_VL05_26	Gebiedstype 0
A0_VL05_28	Gebiedstype 0
A0_VL05_3	Gebiedstype 3
A0_VL05_30	Gebiedstype 1
A0_VL05_31	Gebiedstype 0
A0_VL05_32	Gebiedstype 1
A0_VL05_34	Gebiedstype 0
A0_VL05_36	Gebiedstype 0
A0_VL05_38	Gebiedstype 1
A0_VL05_4	Gebiedstype 2
A0_VL05_44	Gebiedstype 2
A0_VL05_45	Gebiedstype 2
A0_VL05_46	Gebiedstype 2
A0_VL05_47	Gebiedstype 2
A0_VL05_5	Gebiedstype 2
A0_VL05_50	Gebiedstype 2
A0_VL05_51	Gebiedstype 2
A0_VL05_52	Gebiedstype 3
A0_VL05_53	Gebiedstype 3
A0_VL05_58	Gebiedstype 2
A0_VL05_6	Gebiedstype 0
A0_VL05_61	Gebiedstype 0
A0_VL05_62	Gebiedstype 3
A0_VL05_64	Gebiedstype 0
A0_VL05_67	Gebiedstype 1
A0_VL05_70	Gebiedstype 0

Afstroomzone	Gebiedstype
A0_VL05_73	Gebiedstype 0
A0_VL05_74	Gebiedstype 0
A0_VL05_75	Gebiedstype 0
A0_VL05_77	Gebiedstype 3
A0_VL05_81	Gebiedstype 0
A0_VL05_85	Gebiedstype 0
A0_VL05_86	Gebiedstype 0
A0_VL05_87	Gebiedstype 3
A0_VL05_89	Gebiedstype 0
A0_VL05_90	Gebiedstype 1
A0_VL05_93	Gebiedstype 1
A0_VL05_94	Gebiedstype 0
A0_VL05_97	Gebiedstype 0
A0_VL05_98	Gebiedstype 3
A0_VL05_99	Gebiedstype 0
A0_VL08_125	Gebiedstype 0
A0_VL08_132	Gebiedstype 0
A0_VL08_157	Gebiedstype 1
A0_VL08_16	Gebiedstype 0
A0_VL08_162	Gebiedstype 0
A0_VL08_164	Gebiedstype 0
A0_VL08_172	Gebiedstype 0
A0_VL08_173	Gebiedstype 0
A0_VL08_176	Gebiedstype 0
A0_VL08_178	Gebiedstype 0
A0_VL08_179	Gebiedstype 0
A0_VL08_27	Gebiedstype 1
A0_VL08_39	Gebiedstype 1
A0_VL08_41	Gebiedstype 1
A0_VL08_55	Gebiedstype 0
A0_VL08_7	Gebiedstype 3
A0_VL08_71	Gebiedstype 0
A0_VL08_72	Gebiedstype 0
A0_VL08_8	Gebiedstype 1
A0_VL08_80	Gebiedstype 0
A0_VL08_82	Gebiedstype 0
A0_VL08_92	Gebiedstype 0
A0_VL08_95	Gebiedstype 1
A0_VL09_78	Gebiedstype 3
A0_VL11_1	Gebiedstype 3
A0_VL11_10	Gebiedstype 3
A0_VL11_107	Gebiedstype 2
A0_VL11_109	Gebiedstype 2

Afstroomzone	Gebiedstype
A0_VL11_11	Gebiedstype 2
A0_VL11_117	Gebiedstype 0
A0_VL11_120	Gebiedstype 0
A0_VL11_123	Gebiedstype 0
A0_VL11_126	Gebiedstype 0
A0_VL11_127	Gebiedstype 0
A0_VL11_128	Gebiedstype 1
A0_VL11_13	Gebiedstype 0
A0_VL11_133	Gebiedstype 3
A0_VL11_145	Gebiedstype 3
A0_VL11_155	Gebiedstype 0
A0_VL11_165	Gebiedstype 0
A0_VL11_181	Gebiedstype 3
A0_VL11_19	Gebiedstype 0
A0_VL11_203	Gebiedstype 0
A0_VL11_205	Gebiedstype 0
A0_VL11_207	Gebiedstype 1
A0_VL11_33	Gebiedstype 3
A0_VL11_37	Gebiedstype 0
A0_VL11_40	Gebiedstype 2
A0_VL11_59	Gebiedstype 2
A0_VL11_63	Gebiedstype 2
A0_VL11_76	Gebiedstype 1
A0_VL11_79	Gebiedstype 1
A0_VL11_83	Gebiedstype 0
A0_VL11_84	Gebiedstype 2
A0_VL11_88	Gebiedstype 3
A0_VL11_91	Gebiedstype 1
A0_VL11_96	Gebiedstype 3
A0_VL17_147	Gebiedstype 1
A0_VL17_15	Gebiedstype 0
A0_VL17_151	Gebiedstype 1
A0_VL17_154	Gebiedstype 0
A0_VL17_156	Gebiedstype 0
A0_VL17_160	Gebiedstype 1
A0_VL17_161	Gebiedstype 0
A0_VL17_168	Gebiedstype 0
A0_VL17_169	Gebiedstype 0
A0_VL17_174	Gebiedstype 0
A0_VL17_183	Gebiedstype 3
A0_VL17_184	Gebiedstype 0
A0_VL17_185	Gebiedstype 0
A0_VL17_186	Gebiedstype 0

Afstroomzone	Gebiedstype
A0_VL17_187	Gebiedstype 0
A0_VL17_190	Gebiedstype 0
A0_VL17_204	Gebiedstype 3
A0_VL17_206	Gebiedstype 1
A0_VL17_29	Gebiedstype 1
A0_VL17_35	Gebiedstype 0
A0_VL17_42	Gebiedstype 0
A0_VL17_43	Gebiedstype 0
A0_VL17_48	Gebiedstype 3
A0_VL17_49	Gebiedstype 1
A0_VL17_54	Gebiedstype 0
A0_VL17_60	Gebiedstype 1
A0_VL17_66	Gebiedstype 0
A0_VL17_9	Gebiedstype 0

Kaart met de aanduiding van het gebiedstype voor elke afstroomzone,
vermeld in artikel 14, §1

